

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΓΛΩΣΣΑΡΙ
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

Τὰ λήμματα τὰ συνέταξαν
οἱ ἐπιστημονικοὶ ἐπόπτες τῆς ἐλληνικῆς μετάφρασης
Ρίκα Μπενβενίστε [Ρ. Μ.] καὶ Κώστας Γαγανάκης [Κ. Γ.]
καὶ ἡ ἐπιμελήτρια τῆς ἔκδοσης Μαρία Στεφανοπούλου.

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΓΛΩΣΣΑΡΙ

Ἄγγαρεια (Cornée) Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἡμερῶν ποὺ ἀφιερώνουν οἱ δουλοπάροικοι σὲ ἐργασίες γιὰ λογαριασμὸ τοῦ ἄρχοντα. Ἡ διάρκειά της ὀρίζεται ἀπὸ τὸ ἔθιμο δίκαιο τῆς περιοχῆς. [P. M.]

Ἀκρώρεια, Ἀκρωρεῖτες (Crête, Crétois) Ἀποκαλοῦσαν ἔτσι, μετὰ τὴν 9ῃ Θερμιδῶρ, τοὺς Ὀρεινοὺς βουλευτὲς ποὺ κάθονταν στὴν «κορυφή τοῦ Ὄρους», δηλαδὴ στὸ ὑψηλότερο σημεῖο τῆς ἀριστερῆς πτέρυγας τοῦ Κοινοβουλίου (τοὺς Ἀκροαριστεροὺς).

Alien Bill (Νόμος περὶ Ξένων) Προωθήθηκε ἀπὸ τὸν Πίτ στὸ πλαίσιο τῆς λήψης μέτρων τιμωρίας τῆς Γαλλικῆς Ἐπανάστασης. Προέβλεπε ἀπελάσεις, δημεύσεις περιουσιῶν κ.ἄ. [K. Γ.]

Ἀνάτα ἢ Εἰσοδεία (Annates) Φόρος ποὺ ἀποδίδεται στὸν Πάπα καὶ ἰσοῦται μὲ τὰ ἔσοδα τῆς πρώτης χρονιάς ἀπὸ ἓνα εὐεργέτημα (beneficium) ποὺ αὐτὸς παραχώρησε. [P. M.]

Ἀξίωμα (Office) Ὁ ὅρος δηλώνει ἀρχικὰ κάθε λειτουργημὰ τὸ ὁποῖο ἀναθέτει ὁ βασιλιάς σὲ ἰδιώτη. Τὸν 14ο αἰῶνα ἀποσαφηνίζεται ἡ διπλή του σημασία: συμμετοχὴ στὴ μοναρχικὴ ἐξουσία, καὶ ἔμμισθὴ ὑπηρεσία τοῦ βασιλιά στὸν δικαστικὸ καὶ οικονομικὸ τομέα. Ἀπὸ τὸ τέλος τοῦ 15ου αἰῶνα, καὶ ἐπίσημα ἀπὸ τὸ 1522, τὰ ἀξιώματα γίνονται ἀντικείμενο συναλλαγῆς μεταξὺ ἰδιωτῶν, δηλαδὴ ἰδιοκτησίας καὶ ἐμπορίου, μὲ τὴ συμμετοχὴ τοῦ βασιλιά (Ἐξαγορὰ τῶν ἀξιωμάτων, *vénalité des offices*). [P. M.]

Ἀπογραφικὸ σύστημα (Système censitaire), βλ. Κήνσος.

Ἀρνητικοὶ (Négatifs) Ἀπὸ τὸ *droit négatif*, «δικαίωμα τῆς ἀρνήσεως», δικαίωμα τοῦ

Μικροῦ Συμβουλίου τῆς Γενεύης νὰ ἀπορρίπτει τὰ αἰτήματα ποὺ ἔθετε ἡ κοινότητα τῶν πολιτῶν. [K. Γ.]

Ἀσινιάτο (Assignat) Ἀρχικὰ κυβερνητικὸς τίτλος ἰδιοκτησίας τῆς ἐκκλησιαστικῆς γῆς (ἀξίας τετρακοσίων ἑκατομμυρίων λιβρῶν) ποὺ ἐθνικοποιήθηκε στὶς 2 Νοεμβρίου 1789, τὸ ἀσινιάτο ἐξελίχθηκε σὲ χαρτονόμισμα ἀπὸ τὸ 1790, δίχως νὰ στηρίζεται πλέον στὴν ἀνταλλάξιμη ἀξία του σὲ γῆ. [K. Γ.]

Βαῖλια (Bailliage, κυρίως στὴ Βόρεια Γαλλία) καὶ **Ἡριγεροντία** (Senéchaussée, στὴ Νότια Γαλλία). Διοικητικὲς περιφέρειες ποὺ ἰδρύθηκαν ἀπὸ τὸ τέλος τοῦ 12ου αἰῶνα. Ἐπικεφαλῆς τους εἶναι οἱ **βαῖλοι**, οἱ ὁποῖοι διορίζονται ἀπὸ τὸν βασιλιά. Ἡ δικαστικὴ τους ἐξουσία συνέβαλε στὴν ἐπέκταση τῆς μοναρχικῆς ἐξουσίας καὶ στὸν περιορισμὸ τῶν χωροδеспοτικῶν, ἐκκλησιαστικῶν καὶ δημοτικῶν δικαστηρίων. [P. M.]

Βάλτος (Marais), βλ. Πεδιάδα.

Βαταβία, βλ. Δημοκρατία τῆς Βαταβίας.

Βωμὸς τῆς Πατρίδας (Autel de la Patrie) Στὶς 26 Ἰουνίου τοῦ 1792, ἡ Νομοθετικὴ Συνέλευση ἀποφάσισε νὰ κατασκευάσει σὲ ὄλες τὶς γαλλικὲς κοινότητες «Βωμοὺς τῆς Πατρίδας», μνημεῖα μὲ ἐγγράφα τῆς διακήρυξη τῶν Δικαιωμάτων τοῦ Ἀνθρώπου. [K. Γ.]

Γαζέτα (Gazette) Εἰδησεογραφικὸ φύλλο ἐστιασμένο στὴν ἐπικαιρότητα τῆς ἐποχῆς, ποὺ εἰσάγει ἓνα νέο τυπογραφικὸ σχῆμα πέρα ἀπὸ τὸ βιβλίο ἢ τὸ δεμένο τεῦχος, ὁ πρόδρομος τῆς ἔφημερίδας. Σταδιακὰ ἐμπλουτίζεται ἡ ὕλη τους καὶ μὲ λογοτεχνικὰ νέα. Πρῶτες γαζέτες, ἡ *Leipziger Zeitung* (1660) καὶ ἡ *London Gazette* (1665). [K. Γ.]

Γαιοπρόσδος, βλ. Κήνσος.

Γαλλικανισμός (Gallicanisme) Ἡ λέξις ἐπικράτησε τὸν 19ο αἰώνα γιὰ νὰ ὀρίσει τὸ σύνολο τῶν συμπεριφορῶν καὶ τῶν δογμάτων πού ἐπιζητοῦν ἀφενὸς νὰ διασφαλίσουν τὴν αὐτονομία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Γαλλίας στὸ πλαίσιο τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας καί, ἀφετέρου, νὰ προσδιορίσουν τὴ θέση τῆς ἀπέναντι στῆ μοναρχικῆ ἐξουσία. Διακρίνονται τρεῖς φορεῖς τοῦ γαλλικανισμοῦ, πού σπάνια συμμάχησαν μεταξύ τους: ὁ κλῆρος, καὶ κυρίως οἱ ἐπίσκοποι πού ἐπιθυμοῦν νὰ διαφυλάξουν τὴν αὐτονομία τους ἀπέναντι στὸν Πάπα καὶ τὸν βασιλιά· ὁ βασιλιάς, πού ἐκφράζει τὴν ἀνεξαρτησία του ἀπὸ τὸν Πάπα καὶ τὴν ἐπιρροή του στὸν γαλλικὸ κλῆρο· καί, τέλος, τὰ παραλαμένα, πού ὀραματίζονται μιὰ ἐθνικὴ Ἐκκλησία πού δὲν θὰ ὑποτάσσεται οὔτε στῆ Ρώμη οὔτε στοὺς βασιλικούς δικαστές. Ὁ ἐκκλησιαστικὸς γαλλικανισμὸς ἐκδηλώνεται κυρίως πρὶν ἀπὸ τὸ 1516, τὸν 16ο καὶ 17ο αἰώνα θριαμβεῖ ὁ βασιλικός, καὶ τὸν 18ο αἰώνα κυριαρχεῖ ὁ γαλλικανισμὸς τῶν παραλαμένων. [P. M.]

Γιανσενισμός (Jansénisme) Ἰδεολογικὸ κίνημα πού ἔχει τὶς ρίζες του στὴ σκέψη τοῦ ἁγίου Αὐγουστίνου καὶ παίρνει τὸ ὄνομά του ἀπὸ τὸν Κορνήλιο Γιάνσεν (1585-1638), Ὁλλανδὸ θεολόγο, ἐπίσκοπο τῆς Ὑπρ, ὁ ὁποῖος θεωρεῖ ὅτι ὁ ἄνθρωπος, ἐκπτώτος μετὰ τὸ προπατορικὸ ἁμάρτημα, ὀδηγεῖται στὸ Κακό, καὶ μονάχα ἡ Θεία Χάρη μπορεῖ νὰ ὀθήσει στὸ Καλὸ μιὰ μικρὴ προκαθορισμένη ὀμάδα ἐκλεκτῶν. Τὸ αὐστηρὸ αὐτὸ δόγμα διαδίδεται στὴ Γαλλία καὶ ἐκφράζεται μὲ τὴ θρησκευτικὴ πρακτικὴ καὶ τὴν ἠθικὴ στάση, μὲ οικονομικὰ ἐγχειρήματα καὶ καλλιτεχνικὲς καὶ λογοτεχνικὲς δημιουργίες, ἀλλὰ καὶ μὲ πολιτικὴ ἀντιπολίτευση: ἐναντίον τῶν Ἰησουιτῶν, ἐναντίον τῆς εὐνοϊκῆς πολιτικῆς πρὸς τοὺς προτεστάντες, ἐναντίον τῆς πολιτικῆς τοῦ βασιλιά. [P. M.]

Γιρονδῖνοι (Girondins, Gironde) Περιλαμ-

βάνονταν στὸ χαλαρὰ ὀργανωμένο μόρφωμα (καὶ ὄχι κόμμα) τὸ ὁποῖο τάχθηκε ὑπὲρ τοῦ πολέμου στὴ Νομοθετικὴ Συνέλευση τοῦ 1791-1792. Σημαντικὸς ἀριθμὸς τῶν ἐκπροσώπων τους ἐκλέγονταν στὴν περιφέρεια τῆς Γιρόνδης (ὁ Βερνιώ, ὁ Γκαντέ, ὁ Ζανσοννὲ κ.ἄ.), ἀλλὰ ὁ σχηματισμὸς περιλάμβανε καὶ ἄτομα προερχόμενα ἀπὸ τὸ σαλόνι τῆς Μαντὰμ Ρολλάν καὶ ἄλλους, ὅπως ὁ Μπρισσό, ἡγέτης τῆς ὀργάνωσης «Φίλοι τῶν Μαύρων» γιὰ τὴ χειραφέτηση τῶν νέγρων. Ἐξοργισμένοι ἀπὸ τὶς σφαγὲς τοῦ Σεπτεμβρίου τοῦ 1792, ἐδραιώθηκαν ὡς μετριοπαθεῖς ἀντίπαλοι τῶν Ὀρεινῶν στὴ Συμβατικὴ καὶ ἐνέτειναν τὶς ἐπιθέσεις ἐναντίον τους στὴ διάρκεια τῆς στρατιωτικῆς κρίσης τῶν ἀρχῶν τοῦ 1793. Στις 31 Μαΐου καὶ στις 2 Ἰουνίου τοῦ 1793, λαϊκὲς διαδηλώσεις ὀδήγησαν στὴν ἀποβολὴ 22 Γιρονδῖνων βουλευτῶν ἀπὸ τὴ Συμβατικὴ. Ὀρισμένοι προσπάθησαν ἀνεπιτυχῶς νὰ προκαλέσουν ἐξέγερση στὶς ἐπαρχίες ἐναντίον τοῦ ριζοσπαστικοῦ Παρισιοῦ, ἐνῶ ὅσοι ἐγκλωβίστηκαν στὴ γαλλικὴ πρωτεύουσα ὀδηγήθηκαν στὴ λαιμητόμο στὰ τέλη τοῦ 1793. [Κ. Γ.]

Cabinet noir Ὑπηρεσία ἐπιτήρησης καὶ ἐλέγχου τῆς ἀλληλογραφίας τῶν ὑψηλὰ ἱστάμενων προσώπων κατὰ τὴν ἐποχὴ τοῦ Παλαιοῦ Καθεστώτος, πού δημιουργήθηκε συγχρόνως μὲ τὴ διοίκηση τῶν ταχυδρομείων. Συνέχισε νὰ λειτουργεῖ στὴν Ἐπανάσταση, καὶ ἀργότερα στὰ χρόνια τῆς Αὐτοκρατορίας.

Châtelet (Σατλέ) Δικαστήριον τὸ ὁποῖο ἐκδίδει ἀποφάσεις ἐν ὀνόματι τοῦ πρεβότου (πρένοτ, ἀπὸ τὸ λατ. praepositus, ἐπικεφαλῆς), ὁ ὁποῖος ἐκπροσωπεῖ τὸν βασιλιά στὸ Παρίσι. [P. M.]

Consul 1. Προεστὸς δήμου. Αἶρετὸς ἀξιωματοῦχος στὶς πόλεις τῆς Μεσημβρινῆς Γαλλίας, ὁ ὁποῖος συμμετέχει στὴ δημοτικὴ διοίκηση. 2. Δικαστὴς τοῦ ἐμποροδικείου τῆς Τουλούζης (ἀπὸ τὸ 1549) καὶ τοῦ Παρισιοῦ (ἀπὸ τὸ 1563). [P. M.]

Δεκάτη (Dîme, λατ. decima) Φόρος ἐπὶ τῆς ἐσοδείας καὶ ἐπὶ τῆς κτηνοτροφίας, τὸν ὁποῖο θεωρητικῶς εἰσπράττει ἡ Ἐκκλησία, ἀλλὰ συχνὰ τὸν σφετερίζονται οἱ κοσμικοὶ ἄρχοντες. Τὸ ὕψος τῆς συνήθως ἀνέρχεται στὸ 1/11 ἢ 1/13 τῆς σοδειᾶς. [P. M.]

Δελφινάτο (Dauphiné) Παλαιὸς νομὸς τῆς Γαλλίας. Ὁ τελευταῖος τοῦ ἡγεμόνας Οὐμβέρτος Β' πούλησε τὸ Δελφινάτο στὸν βασιλιὰ τῆς Γαλλίας Φίλιππο ΙΣ' Βαλουὰ τὸ 1349. Ἐκτοτε ὁ διάδοχος τοῦ θρόνου ἔφερε τὸν τίτλο τοῦ Δελφίνου. [P. M.]

Δημοκρατία τῆς Βαταβίας Ὄνομα ποῦ ἔλαβαν οἱ Ἠνωμένες Ἐπαρχίες τῶν Κάτω Χωρῶν ὅταν κατακτήθηκαν ἀπὸ τὰ γαλλικὰ στρατεύματα καὶ ὑποβιάστηκαν σὲ δορυφορικὸ κράτος, τὸ 1795. Ὁ Ναπολέων Α' ἄλλαξε τὸ ὄνομα σὲ «Κοινοπολιτεία τῆς Βαταβίας» τὸ 1801, καὶ τέλος σὲ «Βασίλειο τῆς Ὁλλανδίας» τὸ 1806, δίνοντας τὸ στέμμα στὸν ἀδελφὸ του Λουδοβίκο Βοναπάρτη. [K. Γ.]

Δημοσιονία γενική (Ferme générale) Συνένοση φόρων (συνδρομητικὰ τέλη, φόρος ἄλατος κ.ἄ.) ἀπὸ τὸν Κολμπέρ τὸ 1681. Βλ. καὶ Δημοσιονίες Πέντε Μεγάλες. [P. M.]

Δημοσιονίες Πέντε Μεγάλες (Cinq grosses fermes) Σύνολο ἐπαρχιῶν ἀπὸ τὴ Νορμανδία ἕως καὶ τὴ Βουργουνδία καὶ ἀπὸ τὸ Πουατου ἕως τὴν Πικαρδία, τὶς ὁποῖες ὁ Κολμπέρ συνενώνει τὸ 1664 ὥστε νὰ ἀπλοποιήσει τὴν ἐπιβολὴ τῶν φόρων ποῦ εἰσπράττονται ἐπὶ τῶν ἐμπορευμάτων ποῦ διέρχονται τὰ σύνορά τους. [P. M.]

Δικαιοσύνη τοῦ πρεβότου (Justice prévôtale), βλ. Πρένотé.

Δικαίωμα παρακολούθησης (Droit de suite)
1. Δικαίωμα σύμφωνα μὲ τὸ ὁποῖο ὁ ἄρχοντας μπορεῖ νὰ ἀναζητήσῃ τὸν δουλοπάροικο ὅπου κι ἂν ἔχει καταφύγει. 2. Δικαίωμα τοῦ εἰσπράκτορα τῆς δεκάτης νὰ λάβῃ ἕνα μέρος (συνήθως τὸ ἡμισυ) τῆς δεκάτης ἀπὸ τοὺς καρποὺς τῆς γῆς ποῦ ἀνήκει στὴ γειτονικὴ ἐνορία ἀλλὰ καλλιεργεῖται ἀπὸ ἕναν ἐνορίτη του. [P. M.]

Δραγατολογία (Champart) Ὁφειλὴ σὲ εἶδος πρὸς τὸν γαιοκτήμονα —ὄνομάζεται ἐπίσης terpage, gerbage (δεμάτιασμα) κλπ. Τὸ ὕψος τῆς κυμαίνεται ἀνάμεσα στὸ 1/3 καὶ 1/20 τῆς σοδειᾶς —συνήθως τὸ 1/12— ἀπὸ τὶς καλλιεργούμενες γαῖες. Στὴν περιοχὴ τοῦ Παρισιοῦ ἀντικαθιστᾶται, ἀπὸ τὸν 15ο αἰῶνα, ἀπὸ χρηματικὴ ὀφειλὴ, ἀλλὰ τὶς παραμονές τῆς Ἐπανάστασης ὑπάρχουν ἀκόμη περιοχὲς ὅπου ἡ ὀφειλὴ ἀποδίδεται σὲ εἶδος. [P. M.]

Ἐγγειος φορολογία (Taille) Φόρος στὰ πρόσωπα καὶ στὰ ἀγαθὰ, ποῦ τὸν ἐπέβαλλαν οἱ χωροδеспότες ἀλλὰ τὸν εἰσέπρατταν πολλὲς φορές γιὰ λογαριασμὸ τοῦ βασιλιᾶ. Ὁ βασιλικὸς φόρος (taille royale), ποῦ ὀρίστηκε τὸ 1439 γιὰ τὶς ἀνάγκες τοῦ μόνιμου στρατοῦ, ἐπιβάρυνε μόνον τοὺς δυσγενεῖς. Κάθε χρόνο ὁ βασιλιὰς μὲ τὸ συμβούλιό του ὄριζαν ἕνα συνολικὸ ποσὸ τὸ ὁποῖο κατανεμόταν στὶς διοικητικὲς περιφέρειες. [P. M.]

Ἐθνικὸ Ἰνστιτούτο (Institut national) Ἰδρύθηκε μὲ πρόταση τοῦ Ντῶνου στὶς 25 Ὀκτωβρίου 1795, ἀντικαθιστώντας τὶς Ἀκαδημίες τοῦ Παλαιοῦ Καθεστώτος, ποῦ εἶχαν καταργηθεῖ. Ὄνομάστηκε Ἐθνικὸ Ἰνστιτούτο Ἐπιστημῶν καὶ Τεχνῶν καὶ διαιροῦνταν σὲ τρεῖς τομεῖς: Φυσικὲς Ἐπιστῆμες καὶ Μαθηματικά, Φιλολογία καὶ Καλὲς Τέχνες, Πολιτικὲς καὶ Ἠθικὲς Ἐπιστῆμες. Ἀριθμοῦσε 144 μέλη. Ἀναδιοργανώθηκε ἀπὸ τὸν Βοναπάρτη τὸ 1803.

Ἐθελούσια δωρεὰ (Don gratuit) Οἰκονομικὴ εἰσφορὰ ποῦ παραχωροῦν στὸν βασιλιὰ οἱ συνελεύσεις τοῦ κλήρου καὶ τῶν ἐπαρχιακῶν τάξεων, ἡ ὁποία στὴν πραγματικότητα καθορίζεται ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν βασιλιὰ. [P. M.]

Εἰκοστὰ (Vingtièmes) Φόρος ἀκίνητης περιουσίας καὶ εἰσοδήματος ἔμμισθων ὑπηρεσιῶν γιὰ ὄλους, συμπεριλαμβανομένων τοῦ κλήρου καὶ τῆς ἀριστοκρατίας, ποῦ θεσπίστηκε τὸ 1749 ἀπὸ τὸν Μασὼ ντ' Ἀρνουβίλ καὶ καταργήθηκε ἀπὸ τὴ Συν-

τακτική. Τὸ εἰκοστὸ τοῦ φορολογητέου εἰσοδήματος, δηλ. τὸ 5%.

Εἰσοδεία, βλ. Ἄνάτα.

Ἐκλέκτορας (Électeur) Ἡ ἀνώτερη βαθμίδα στὴν παραδοσιακὴ ἀριστοκρατία τῆς Ἁγίας Ρωμαϊκῆς Αὐτοκρατορίας τοῦ Γερμανικοῦ Ἔθνους, ἥδη ἀπὸ τὸν Μεσαίωνα. Οἱ ἰσχυρότεροι περιφερειακοὶ ἡγεμόνες (ὅπως ὁ Δούκας τῆς Σαξονίας, ὁ Ἐκλέκτορας τοῦ Παλατινάτου κ.ἄ.), κοσμικοὶ καὶ ἀνώτατοι κληρικοὶ μετεῖχαν στὸ Αὐτοκρατορικὸ Ἐκλεκτορικὸ Συμβούλιο, τὸ ὁποῖο ἀναδείκνυε τὴν κεφαλὴ τοῦ κράτους. [Κ. Γ.]

Ἐκμίσθωση γῆς σὲ ἐπίμορτο γεωργὸ (Métayage) Ὁ συνηθέστερος τρόπος ἀγροτικῆς ἐκμετάλλευσης στὴ Δυτικὴ, τὴν Κεντρικὴ καὶ τὴ Μεσημβρινὴ Γαλλία. Ὁ ἰδιοκτήτης τῆς γῆς συνεισφέρει τὸ κεφάλαιο (τὴν ἔργειο περιουσία), τὰ ζῶα καὶ τοὺς σπόρους. Ὁ ἐπίμορτος γεωργὸς (métayer) τὰ ἐργαλεῖα καὶ τὴν ἐργασία του. Ἀνάλογα μὲ τὸ συμβόλαιο, τὰ κέρδη ἢ μοιράζονται ἐξίσου ἢ μερικὲς φορὲς ὁ ἰδιοκτήτης λαμβάνει τὸ ἓνα τρίτο καὶ σπανίως τὸ ἓνα τέταρτο — ἂν ὁ ἐπίμορτος γεωργὸς ἔχει ἐπιφέρει βελτιώσεις στὴν καλλιέργεια. [Ρ. Μ.]

Ἐκπτώση (Dégoeance) Πράξη μὲ τὴν ὁποία ὁ εὐγενὴς χάνει τὰ προνόμια καὶ τὰ δικαιώματα ποῦ τοῦ ἐξασφαλίζει ἡ εὐγενὴς καταγωγή. Οἱ εὐγενεῖς δὲν μποροῦν νὰ ἀσχολοῦνται μὲ τὸ ἐμπόριο, ἀλλὰ ὀφείλουν νὰ ζοῦν ἀπὸ τὶς προσόδους ποῦ εἰσπράττουν. Ἡ ἐκπτώση εἶναι παροδική· μόλις ὁ εὐγενὴς πάψει νὰ ἐμπορεύεται, ἐπανακτᾷ τὰ δικαιώματά του. [Ρ. Μ.]

Ἐλεύθερη Κομητεία (Franche-Comté) Ἡ ὀνομασία αὐτὴ τοῦ Διαμερίσματος τῆς Ἀνατολικῆς Γαλλίας Φράνς-Κοντέ ἐμφανίζεται στὰ κείμενα τὸ 1336. Ὁ Λουδοβίκος ΙΑ' τὴν προσάρτησε στὸ βασίλειο τῆς Γαλλίας τὸ 1447, ἀλλὰ ἀναγκάστηκε νὰ τὴν ἐγκαταλείψει στοὺς Ἀψβούργους. Τὸν 17ο αἰῶνα ἡ Ἐλεύθερη Κομητεία κατέχεται ἀπὸ τοὺς Ἴσπανοὺς, ἐνῶ οἱ Γά-

λοι ἐπιχειροῦν ἀλλεπάλληλες εἰσβολές. Ἡ συνθήκη τῆς Νιμέγης (1678) ἐξασφάλισε τὴν ὀριστικὴ τῆς ἐνσωμάτωση στὴ Γαλλία. [Ρ. Μ.]

Ἐξαγορὰ τῶν ἀξιομάτων, βλ. Ἀξίωμα.

Ἐπιεικεῖς (Les Indulgents) Ὁ Ροβεσπιέρος καταγγέλλει τὸν Ἰανουάριο τοῦ 1794, στὴ Λέσχη τῶν Ἰακωβίνων, τοὺς «ὑπερεπαναστάτες» (δηλ. τοὺς Ἐμπερτιστές, ὁπαδοὺς τοῦ Ἐμπέρ) καὶ τοὺς «ὑποεπαναστάτες» (δηλ. τοὺς Ἐπιεικεῖς, ὁπαδοὺς τοῦ Δαντόν). Ὁ Δαντόν ἦταν ἐναντίον τῆς Τρομοκρατίας, καὶ ὑποστήριξε μιὰ πολιτικὴ ἀνοχῆς, τὴν κατάργηση τοῦ νόμου περὶ ὑπόπτων, τὴ δημιουργία μιᾶς Ἐπιτροπῆς Ἐπιείκειας. Στὸ πλευρὸ του εἶχε τὸν Κάμιλο Ντεμουλέν, τὸν Μερλέν ντὲ Τιονβίλ, τὸν Φιλίππῳ. Ὁ Ροβεσπιέρος καταρχὰς μὲ τὴ βοήθεια τῶν Ἐπιεικῶν πολέμησε τοὺς Ἐμπερτιστὲς (ἐκτελέστηκαν στίς 24 Μαρτίου 1794), κι ἔπειτα στράφηκε ἐναντίον τῶν Δαντονιστῶν, κατηγορώντας τους ὡς πράκτορες τοῦ ἐξωτερικοῦ (καραιομήθηκαν στίς 5 Ἀπριλίου 1794).

Ἐπίμορτος γεωργὸς/καλλιεργητής, βλ. Ἐκμίσθωση γῆς.

Ἐταιρεία τοῦ Ἰησοῦ, βλ. Ἰησοῦτες.

Εὐεργέτημα (Bénéfice) Εἰσόδημα ποῦ συνδέεται μὲ ἐκκλησιαστικὸ ἀξίωμα καὶ προέρχεται ἀπὸ τὴν περιουσία τῆς Ἐκκλησίας (δεκάτη, πρόσοδοι). Ἐξηγεῖ ἐν μέρει τὴν ἔλξη ποῦ ἀσκοῦσαν τὰ ἀξιώματα τοῦ κλήρου καὶ τὶς διαμάχες γιὰ τὴν ἀπόκτησή τους. [Ρ. Μ.]

Ζακερί (Jacquerie) Γαλλικὸς ὄρος ἀσαφοῦς καταγωγῆς, ποῦ κατέστη συνώνυμο μὲ ὅλες τὶς ἀγροτικὲς ἀντιαριστοκρατικὲς ἐξεγέρσεις. Ἡ πρώτη ζακερί ἐκδηλώθηκε στὴ Βόρεια Γαλλία τὸ 1358, καὶ κατέληξε στὴ σφαγὴ τῆς τοπικῆς φεουδαρχικῆς ἀριστοκρατίας. Ἰδιαίτερα βίαιες καὶ ἐκτεταμένες ἦταν οἱ γαλλικὲς ζακερί τοῦ 16ου αἰῶνα. [Κ. Γ.]

Franc-fief Εἰδικὸς φόρος ποῦ ἐπιβάλλεται στοὺς δυσγενεῖς οἱ ὁποῖοι ἀποκοτῶν φέουδο. Εἰσπράττεται ἀπὸ τὸν βασιλιά. [Ρ. Μ.]

Ἡμέρες (Journées) Μαχητικές διαδηλώσεις τῶν Παριζιάνων τεχνιτῶν, οἱ ὁποῖες προσέλαβαν ἐκρηκτικές διαστάσεις μὲ τὸ κίνημα τῶν Ἀβράκωτων. [Κ. Γ.]

Ἡριγεροντία, βλ. Βαΐλια.

Θρησκευτικοὶ διαφωνοῦντες (Dissenters) Προτεστάντες στὴν Ἀγγλία, ποὺ εἶχαν διαχωριστεῖ ἀπὸ τὶς κατεστημένες Ἐκκλησίες. Στὶς ἀρχές τοῦ 18ου αἰώνα, στοὺς κόλπους τῶν διαφωνούντων συγκαταλέγονταν οἱ Πρεσβυτεριανοί, οἱ Ἀνεξάρτητοι, οἱ Βαπτιστὲς καὶ οἱ Κουάκεροι, στὸ σύνολό τους περίπου τὸ 10% τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Οὐαλίας. [Κ. Γ.]

Ἰακωβῖνοι (Jacobins) Ἡ Λέσχη τῶν Ἰακωβίνων ἰδρύθηκε ἐπίσημα τὸ 1790, ὅταν φιλελεύθεροι βουλευτὲς καὶ εὐποροὶ ἐξωκοινοβουλευτικοὶ ἄρχισαν νὰ συνεδριάζουν ἀπὸ κοινῶν στὸ Παρίσι. Ἡ σύνθεση τῆς Λέσχης — ἡ ὁποία λειτουργοῦσε ὡς ὁμάδα ἄσκησης πολιτικῆς πίεσης— ἄλλαξε καθοριστικά μὲ τὴ βαθμιαία εἰσχώρηση δημοκρατικῶν στοιχείων ἀπὸ τὰ μέσα τοῦ 1791. Ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ 1792, ἡ ἐπιρροή τοῦ Ροβεσπιέρου ὑπῆρξε ἀπόλυτη. Ἡ Λέσχη κατέστη συνώνυμη μὲ τὴν Ἐπανάσταση καὶ τὶς ἐπαναστατικὲς ἀντιλήψεις. Στὸ ἀπόγειο τῆς ἰακωβινικῆς ἰσχύος, ὑπῆρχαν περισσότερες ἀπὸ 2.000 συνδεδεμένες μεταξὺ τους ἐπαρχιακὲς λέσχες, μὲ περίπου 100.000 μέλη. Γιὰ τοὺς ἀντεπαναστάτες καὶ τοὺς συντηρητικούς, ὁ ὅρος «ἰακωβίνος» ἰσοδυναμοῦσε μὲ πολιτικὴ ὕβρη μέχρι καὶ τὸν 19ο αἰώνα. Μετὰ τὸν Θερμιδὸρ, τὸ ἰακωβινικὸ δίκτυο πέρασε σὲ ραγδαία παρακμή, ἡ ὁποία ὀλοκληρώθηκε ὅταν ἔκλεισε ἡ παρισινὴ Λέσχη τὸ 1794 καὶ ὅλα τὰ ἐπαρχιακὰ παρακλάδια τῆς τὸν ἐπόμενο χρόνο. [Κ. Γ.]

Ἰδεολόγοι (Idéologues) Ὅμαδα Γάλλων φιλοσόφων τοῦ τέλους τοῦ 18ου καὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ 19ου αἰώνα. Ἀνάμεσά τους ὁ Καμπανίς, ὁ Ντεστυτ ντὲ Τρασύ, ὁ Βολνέ. Ὅρισμένοι συνέβαλαν καθοριστικά

στὴ μεταρρύθμιση τῆς δημόσιας ἐκπαίδευσης μετὰ τὴν Τρομοκρατία. Ὑπῆρξαν συνεχιστὲς τῆς παράδοσης τῆς ψυχολογικῆς ἀνάλυσης τοῦ ντὲ Κοντιγιάκ, τὴν ὁποία ἀναμόρφωσαν συνδέοντάς τη μὲ τὴ φυσιολογία. Ἀσχολήθηκαν μὲ τὴν ἀνάλυση τῆς γλώσσας, τῆς γραμματικῆς, τῆς λογικῆς. Ἐπηρεάσαν τοὺς στοχαστὲς τοῦ φιλελευθερισμοῦ στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες καὶ στὴν Ἰταλία. Ὑπερκεράστηκαν ἀπὸ τὸν πνευματικὸ ἐκλεκτικισμό τοῦ Βικτόρ Κουζέν.

Ἰησουῖτες, Ἐταιρεία τοῦ Ἰησοῦ (Jésuites, Compagnie de Jésus) Μοναχικὸ τάγμα ποὺ ἰδρύθηκε τὸ 1540 ἀπὸ τὸν Ἰγνάτιο Λογιόλα. Ἐμπνέονται ἀπὸ τὰ ιδεώδη τῆς ἀγνότητος, τῆς φτώχειας, τῆς ὑπακοῆς (κυρίως στὸν Πάπα). Ὅργανωση «στρατιωτικῆ» σὲ βάση αὐστηρῆς ἱεραρχίας, διοικεῖται ἀπὸ γενικὸ προϊστάμενο ποὺ ἐκλέγεται ἰσοβίως. Σκοπὸς τοῦ τάγματος εἶναι ὁ προσηλυτισμὸς τῶν αἰρετικῶν καὶ ἡ προσφορὰ ὑπηρεσιῶν στὴν Ἐκκλησία. Τὰ μέλη τῆς ἀσχολήθηκαν μὲ τὴ διδασκαλία καὶ τὴν ἐκπαίδευση καὶ ἀγωνίστηκαν κατὰ τοῦ Γιανсениσμοῦ.

Ἰλουμινᾶτοι (Illuminés), **Ἰλουμινισμὸς** Ὁ ὅρος ἀναφέρεται σὲ διάφορες μυστικὲς ἐταιρεῖες καὶ ριζοσπαστικὲς θρησκευτικὲς σέκτες, ὅπως οἱ Γάλλοι καὶ Ρῶσοι Μαρτινιστὲς, μὲ ἔντονα ἀντιαπολυταρχικὴ καὶ ρεπουμπλικανικὴ ἰδεολογία. Συχνότερα παραπέμπει στὴ μυστικὴ ἐταιρεία τῶν Illuminaten, ποὺ τὴν ἴδρυσε τὸ 1776 ὁ πρῶν Ἰησουῖτης καὶ καθηγητῆς τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαίου Ἄνταμ Βάιςχαουπτ. Στὸ θρησκευτικὸ ἐπίπεδο τὰ μέλη τῆς ἐταιρείας ἦταν ντεϊστές, ἐνῶ στὸ πολιτικὸ προωθοῦσαν ρεπουμπλικανικὰ ιδεώδη. Ὁ Γκαίτε καὶ ὁ Χέρντερ ὑπῆρξαν μέλη τῆς. [Κ. Γ.]

Κανονικός (Chanoine, λατ. canonicus) Κληρικός, μὴ μοναχός, ὁ ὁποῖος μετέχει στὴ σύνοδο τῶν κανονικῶν ἱερέων ποὺ λειτουργοῦν σὲ ἕναν καθεδρικὸ ναὸ καὶ εἰσπράττει εἰσόδημα ἀπὸ τὸν ἐκκλησια-

στικό του τίτλο. *Chanoine régulier*: Τίτλος τὸν ὁποῖο φέρουν συνήθως μέλη τῶν θρησκευτικῶν ταγμάτων πού ἀκολουθοῦν τὸν κανόνα τοῦ ἁγίου Αὐγουστίνου. [P. M.]

Καρμανιόλα (Carmagnole), **Καρμανιόλοι**

Μετὰ τὴν κατάκτηση τοῦ ὄχυροῦ Καρμανιόλα στὸ Πιεμόντε τὸν Σεπτέμβριο τοῦ 1792 ἀπὸ τὴ στρατιὰ τῆς Βάρ, ἀνώνυμος συνέθεσε ἓνα τραγούδι πού ὀνομάστηκε *Καρμανιόλα*, μὲ αἰσχρολογίες ἐναντίον τῆς βασιλικῆς οἰκογένειας πού ἦταν φυλακισμένη στὸ μοναστήρι Τάμπλ. Ἀργότερα ἐγίνε κυκλικὸς χορὸς πού τὸν ἔσερναν τραγουδώντας οἱ φλογεροὶ ἐπαναστάτες (οἱ Καρμανιόλοι: ἔτσι ὀνομάζονταν περιφρονητικὰ ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς τους). Καρμανιόλα ὀνομαζόταν ἐπίσης τὸ δημοκρατικὸ ἔνδυμα —κοντὸ στενὸ σακάκι μὲ πολλὰς σειρὲς μετάλλινα κουμπιά καὶ δερμάτινο παντελόνι— πού φοροῦσαν οἱ Ἀβράκωτοι, μὲ ἰδιαίτερη μάλιστα περηφάνια ὅταν ἦταν βρόμικο καὶ κουρελιασμένο. Στὰ ἑλληνικὰ κατέληξε νὰ σημαίνει τὴ λαιμητόμο.

Κῆνος (Cens, λατ. census = ἀπογραφή) 1.

Ἐτήσια καὶ θεωρητικὰ σταθερὴ ὀφειλὴ πρὸς τὸν γαιοκτήμονα γιὰ τὴν κατοχὴ γῆς· ἢ κατεξοχὴν φεουδαρχικὴ πρόσσος. Ὁ ὑπόχρεος κάτοχος γῆς, *censitaire*, καὶ ἢ φεουδαλικὴ γῆ, *censive*. Ἀπὸ τὸν 16ο αἰώνα, συνώνυμο τῆς *rente* (πρόσσος). 2. Τὸ γαλλικὸ ἐκλογικὸ σύστημα πού ἐδραίωσε ἡ Νομοθετικὴ μὲ βάση ἓνα ἔθνικὸ σῶμα ἐκλεκτόρων (ὁ βασιλιάς «ἐκλεγόταν» αὐτοδικαίως). [P. M./K. Γ.]

Κοινωνικὸς Κύκλος (Cercle social) Ἰδρύθηκε τὸ 1790 ἀπὸ τὸν ἀβὰ Φωσέ. Λειτουργήσε ὡς λέσχη πού τὰ μέλη της στὶς ἑβδομαδιαῖες συναντήσεις τους ἀνέλυαν τὸ *Κοινωνικὸ συμβόλαιο* τοῦ Ζάν-Ζακ Ρουσσώ καὶ συζητοῦσαν γιὰ τὰ δικαιώματα τῆς γυναίκας καὶ τῶν φτωχῶν. Ἀνέπτυξε μεγάλη ἐκδοτικὴ δραστηριότητα. Δέχτηκε τὶς ἐπιθέσεις τῶν Ἰακωβίνων γιὰ τὶς ἀκρατεῖς θέσεις του, καὶ ἀπειλοῦσε τὶς λέσχες τῶν μετριοπαθῶν. Ἐπιδοτήθηκε στὸ

τέλος ἀπὸ τοὺς Γιρονδίνους καὶ ἔκλεισε μὲ τὴν πτώση τους, τὸν Ἰούνιο τοῦ 1793.

Κορδελιέροι (Les Cordeliers) Πολιτικὴ ὁμάδα πού ἰδρύθηκε τὸ 1790 ὡς Ἐταιρεία Φίλων τῶν Δικαιωμάτων τοῦ Ἀνθρώπου καὶ τοῦ Πολίτη, καὶ ὀνομάστηκε ἔτσι ἀπὸ τὸ μοναστήρι τῶν Κορδελιέρων ὅπου εἶχε τὴν ἔδρα της. Μὲ ἐμψυχωτὲς τὸν Δαντόν, τὸν Μαρά, τὸν Ντεμουλέν, πρωτοστάτησε στὶς κινητοποιήσεις τοῦ Παρισιοῦ καὶ καθοδηγοῦσε τὰ τμήματα κατὰ τὶς ἐξεγέρσεις, καθὼς καὶ τὴν Κομόνα. Τὸ 1794 πολεμήθηκε ἀπὸ τὸν Ροβεσπιέρο γιὰ τὴν τρομοκρατικὴ δράση πού ἀνέπτυξε ὑπὸ τὴν καθοδήγηση τοῦ Ἐμπέρ, καὶ ὑποτάχθηκε στοὺς Ἰακωβίνους ὥσπου ἔσβησε τὸ 1795.

Λανδγράβος Τίτλος Γερμανοῦ περιφερειακοῦ ἡγεμόνα. [K. Γ.]

Landtag Τοπικὴ Δίαιτα: ἀντιπροσωπευτικὴ συνέλευση στὰ γερμανικὰ περιφερειακὰ κράτη. [K. Γ.]

Liberum veto Τὸ δικαίωμα ἀρνησικυρίας πού εἶχαν ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ 17ου αἰώνα ὅλοι οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς πολωνικῆς ἀριστοκρατίας στὸ πολωνικὸ κοινοβούλιο (Sejm), ὅπως καὶ στὶς τοπικὲς συνέλευσεις πού ἐξέλεγαν ἀντιπροσώπους γιὰ τὸ ἔθνικὸ κοινοβούλιο. Στὴν πράξη, αὐτὸ σήμαινε πὼς ἡ πολωνικὴ ἀριστοκρατία ἀσκοῦσε καταλυτικὸ ἔλεγχο στὰ τοπικὰ καὶ ἔθνικὰ ἀντιπροσωπευτικὰ σώματα. [K. Γ.]

Λυσσασμένοι (Les Enragés) Πολιτικὴ ὁμάδα ἐξτρεμιστῶν πού ἀπὸ τὸ καλοκαίρι τοῦ 1793 ἀπαιτοῦσε κοινωνικὰ καὶ οἰκονομικὰ μέτρα ὑπὲρ τῶν φτωχότερων λαϊκῶν στρωμάτων, ὅπως φορολόγηση τῶν πλουσίων, καταδίκη σὲ θάνατο τῶν κερδοσκόπων καπαριαστῶν κ.ἄ. Καθοδηγητὲς της ἦταν ὁ Σαλιέ, ὁ Βαρλέ, καὶ κυρίως ὁ πρῶην ἱερέας Ζακ Ρου. Ὁ Ροβεσπιέρος, ἀνησυχώντας γιὰ τὶς ταραχὲς πού προκαλοῦσαν, τοὺς συνέλαβε τὸν Σεπτέμβριο τοῦ 1793. Συνεχιστὴς ὀρισμένων διεκδικησέων τους ἦταν ὁ Ἐμπέρ.

Mainmorte Δικαίωμα του άρχοντα να λαμβάνει τα αγαθά του δουλοπάροικου όταν αυτός πεθαίνει. Στο Παλαιό Καθεστώς, όσοι υπάγονται στους όρους της mainmorte είναι προσωπικά ελεύθεροι όσο ζούν, και μπορούν να πουλήσουν τα αγαθά που τους ανήκουν σε δουλοπάροικους της ίδιας χωροδεσποτείας. Όστόσο αυτά τα αγαθά δεν μπορούν να τα διαθέσουν κληρονομικά σε άλλον εκτός από τα παιδιά τους, όταν αυτά ζούν μαζί τους. Η mainmorte παρακάμπτει τον 17ο και 18ο αιώνα, αλλά διατηρείται σε όρισμένες περιοχές όπως η Βουργουνδία και αποτελεί όπλο στα χέρια των άρχοντων. [P. M.]

Μαργραβάτα Περιφερειακά κρατίδια με επικεφαλής τον **Μαργράβο** (άξίωμα κατώτερο του Δούκα και του Πρίγκιπα, που ήταν κύριοι σε μεγαλύτερες επικράτειες), παραδοσιακή διοικητική υποδιαίρεση της Αγίας Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας του Γερμανικού Έθνους. [Κ. Γ.]

Μηνύτωρ (*Moniteur, Moniteur Universel*) Πολιτική έφημερίδα που ίδρυσε ο εκδότης και τυπογράφος Σαρλ Πανκούκ (Charles Panckoucke) τον Μάιο του 1789 για να δημοσιεύονται οι συζητήσεις της Συντακτικής Συνέλευσης. Τον Νοέμβριο έγινε καθημερινή. Από τις 28 Δεκεμβρίου του 1799 ήταν η επίσημη έφημερίδα της γαλλικής κυβέρνησης (*Journal Officiel de la République Française*, 1848, *Journal Officiel de l'Empire français*, 1852). Έξακολούθησε να κυκλοφορεί μέχρι το 1901 ως όργανο των συντηρητικών.

Οικογενειακό Σύμφωνο (Pacte de famille) Τρεις μυστικές συμφωνίες (1733, 1743, 1761) στρατιωτικής και πολιτικής συνεργασίας μεταξύ των δύο κλάδων του οίκου των Βουρβόνων, των βασιλέων της Γαλλίας και της Ισπανίας, οι όποιες ουσιαστικά δημιουργούσαν την εικόνα ενός ενιαίου γαλλοϊσπανικού «μετώπου» στην ευρωπαϊκή πολιτική σκηνή ως το 1790. [Κ. Γ.]

Όραγγιστές (Faction orangiste) Στην προ-

κειμένη περίπτωση, Προτεστάντες Ίρλανδοί, όπαδοί του Γουλιέλμου Γ' της Όράγγης, ο όποιος διαδέχθηκε τους Καθολικούς Στιούαρτ στο θρόνο της Βρετανίας στα τέλη του 17ου αιώνα. Η έντονη ύποστήριξη των Ίρλανδών Καθολικών στον εκθρονισμένο Ίάκωβο Β' Στιούαρτ όδήγησε στην αίματηρή καταστολή του κινήματος της άμφισβήτησης από τα βασιλικά στρατεύματα του Γουλιέλμου στη μάχη του ποταμού Μπουν (1690). [Κ. Γ.]

Όρατόριο (Oratoire, Oratoriens) Θρησκευτική αδελφότητα, ίδρυμένη στο Παρίσι από τον Καρδινάλιο ντε Μπερύλ το 1611, με πλούσια δράση στον εκπαιδευτικό τομέα. Καταργήθηκε επισήμως με διάταγμα του 1792, και το κτίριο της εκκλησίας της χρησιμοποιήθηκε ως χώρος συνεδριάσεων για το παρισινό Τμήμα του Λούβρου. [Κ. Γ.]

Όρλεανιστές (Orléanistes) Κατά παράδοση, όπαδοί του δούκα της Όρλεάνης στην προκειμένη περίπτωση, όπαδοί της μοναρχικής όδοϋ (όρλεανισμός). [Κ. Γ.]

Όρος, Όρεινοί (Montagne, Montagnards) Βουλευτές της Άριστερής, αντίπαλοι των Γιρονδίνων στη Συμβατική, με όργανωτικό κέντρο την παρισινή Λέσχη των Ίακωβίνων. Πήραν το όνομά τους από τα έδρανα που είχαν καταλάβει στα «όρεινά» της άριστερής πτέρυγας του Κοινοβουλίου. [Κ. Γ.]

Ούίγοι (Whigs) Το άγγλικό κόμμα των Ούίγων πρωτοδημιουργήθηκε στην πολιτική άναταραχή της περιόδου 1679-1681, για να άποτρέψει την άνάδειξη στο θρόνο του Δούκα της Όόρκης, άργότερα Ίακώβου Β'. Πολιτικά ιδεώδη τους ήταν η συνταγματικά περιορισμένη μοναρχία, ο αντιπολυταρχισμός και το δικαίωμα της άνεξιθρησκίας. Ήταν το αντίπαλο κόμμα στους Τόρηδες. Μετά το 1760, οι Ούίγοι διασπάστηκαν σε δύο πτέρυγες: μία ριζοσπαστική, υπό τους Ρόκιγγαμ, Πόρτλαντ, Φόξ και Γκρέν, και μία συντηρητική, ύπερ μιάς ισχυρής κεντρικής έξουσίας,

ὕπο τὸς Νόρθ, Πίτ καὶ Λίβερπουλ. Οἱ τελευταῖοι ἀποτέλεσαν τὴ βάση ἐνὸς νέου κομματικοῦ σχηματισμοῦ, ποὺ ἀπὸ τὸ 1800 ἐμφανίστηκε μὲ τὸ «ἀναγεννημένο» ὄνομα τῶν Τόρηδων. [Κ. Γ.]

Πακτωτῆς (Fermier) Εὐκατάστατος ἀγρότης ποὺ ὑπενοικιάζει γῆ ἀπὸ τὸν γαιοκτήμονα καὶ τὴν ἐκμεταλλεύεται μὲ τὴν ἐργασία ἄλλων ἀγροτῶν, ἀπὸ τοὺς ὁποίους εἰσπράττει γαιοπρόσοδο. [Ρ. Μ.]

Παράπονα (Doléances) Παράπονα καὶ ἐπιθυμίες ποὺ ἐκφράζονται πρὸς τὸν βασιλιά. Ἡ συνέλευση τῶν κληρικῶν τὰ παρουσιάζει μετὰ τὸ πέρας τῶν συνεδριάσεων τῆς. Οἱ Ἐπαρχιακὲς ἱεραρχικὲς Τάξεις συντάσσουν ἓνα «Τετράδιο Παραπόνων» (Cahier des doléances) μὲ ὁμοφωνία τῶν Τριῶν Τάξεων. Ὅταν συγκαλεῖται ἡ γενικὴ συνέλευση τῶν ἱεραρχικῶν Τάξεων (τὸ 1614 καὶ κυρίως τὸ 1789), τὰ Τετράδια Παραπόνων συντάσσονται ξεχωριστὰ ἀπὸ τὶς Τρεῖς Τάξεις γιὰ κάθε βασιλιά. [Ρ. Μ.]

Παρλαμέντα ἐπαρχιακὰ (Parlements de Province) Τὰ ἐπαρχιακὰ παρλαμέντα, ἀνότατα δικαστήρια ποὺ προέρχονται ἀπὸ τὰ παλαιότερα δικαστήρια, ἐγκαθιδρύονται στὰ μεγάλα φέουδα μετὰ τὴ συνένωσή τους ὑπὸ τὴ βασιλικὴ ἐξουσία. [Ρ. Μ.]

Παρλαμέντο τοῦ Παρισίου (Parlement de Paris) Πολυμελὲς δικαστικὸ σῶμα ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὴν curia regis καὶ συγκροτεῖται τὸν 14ο αἰώνα. Ἐκδικάζει τὶς ἐφέσεις ἀπὸ τὰ δικαστήρια τῶν βασιλιῶν, τὶς ὑποθέσεις ποὺ ἀφοροῦν ἄμεσα τὸν βασιλιά (ἐγκλήματα ἐσχάτης προδοσίας, καταχρήσεις τῶν βασιλικῶν ἀξιοματούχων κ.λπ.) καὶ τὶς ὑποθέσεις ποὺ ἀφοροῦν ὅσους κατέχουν εἰδικὰ προνόμια. Ἀπὸ τὸ 1515, ἓνα σῶμα ἀπὸ κοσμικοὺς δικαστὲς ἐκδικάζει τὶς ἐγκληματικὲς ὑποθέσεις. Μὲ τὴν κληρονομικότητα καὶ τὴν πώληση τῶν ἀξιομάτων, τὸ προσωπικὸ τοῦ Παρλαμέντου γίνεται ἓνα πολὺ συνεκτικὸ δικαστικὸ σῶμα μὲ προνόμια καὶ γόητρο. Τείνει νὰ ἐξελιχθεῖ σὲ κάστα ἰσχυρὴ

καὶ ἐπίφοβη ποῦ, διεκδικώντας τὴ διαφύλαξη τῶν θεμελιωδῶν νόμων τοῦ βασιλείου, ἀποκτᾶ πολιτικὲς βλέψεις, παρεμβαίνει στὴ διοίκηση καὶ συμμετέχει στὴ νομοθετικὴ ἐξουσία: ὑπὸ τὸ κάλυμμα δικαστικῶν ἀποφάσεων ἐκδίδει νόμους. Γιὰ νὰ ἔχουν ἰσχύ οἱ πράξεις τοῦ ἡγεμόνα ἐλέγχονται καὶ καταγράφονται ἀπὸ τὸ Παρλαμέντο. Ἐὰν αὐτὸ ἀρνηθεῖ κάτι τέτοιο, τότε ὁ βασιλιάς παρεμβαίνει προεδρεύοντας ὁ ἴδιος ὥστε νὰ κατοχυρώσει τὴν ἀπόφασή του. Τὴν ἐποχὴ τοῦ Λουδοβίκου ΙΔ', τὸ Παρλαμέντο τοῦ Παρισίου εἶναι ἀπλὸ ἐκτελεστικὸ ὄργανο, ἀλλὰ μετὰ τὸ 1715 ἐπαναπροσδιορίζει τὶς βλέψεις του καὶ τὸ 1787-1788 ἡγείται τῆς ἀντίδρασης τῶν ἀριστοκρατῶν. [Ρ. Μ.]

Πεδιάδα (Plaine) ἢ **Βάλτος** (Marais) Ἐτσι ἀποκαλοῦσαν οἱ Ὅρειοι περιφρονητικὰ τοὺς βουλευτὲς τῆς Συμβατικῆς ποὺ ἀρνοῦνταν νὰ στρατεύονται σὲ ἓνα κόμμα ἢ φράξια, ἐνῶ αἱματηροὶ πολιτικοὶ ἀγῶνες διεξάγονταν στὴ συνέλευση, κατηγορώντας τους ὡς καιροσκόπους ποὺ ἄλλαζαν γνώμη ἀνάλογα μὲ τὸ συσχετισμὸ δυνάμεων. Ἐνάμεσα σὲ Γιρονδίνους, Ὅρεινούς, Ἐμπερτιστὲς, Ροβεσπιερικούς, Δαντονιστὲς, τὸ ἓνα τρίτο τῶν μελῶν τῆς Συμβατικῆς (σὲ σύνολο 749 βουλευτῶν) ἀνήκαν στὴν Πεδιάδα: ὁ Μπαρέρ, ὁ Καμπόν, ὁ Μερλὲν ντὲ Ντουαί —ποὺ ὑπῆρξαν καὶ Ὅρεινοί—, ὁ Μπουασσύ ντ' Ἀνγκλά, ὁ Καμπασερές, ὁ Μαίλ, ὁ Σιεγές.

Περιφέρειες ἐκλογῶν (Pays d'élections) Διοικητικὲς περιφέρειες στὴ δικαιοδοσία αἵρετῶν ἀντιπροσώπων, οἱ ὁποῖοι ἀπὸ τὸ 1372 εἶναι ἀξιοματοῦχοι στὴν ὑπηρεσία τοῦ βασιλιᾶ. Τὸ ἀξίωμά τους ἔγινε ἐξαγοράσιμο καὶ κληρονομικόν. Ἦταν ἐπιφορτισμένοι μὲ τὸν καταμερισμὸ τῶν φόρων μεταξὺ τῶν κοινοτήτων ποὺ βρίσκονται στὴ δικαιοδοσία τους καὶ μὲ τὴν ἐκδίκαση τῶν ὑποθέσεων ποὺ ἀφοροῦσαν εἴτε τὴν εἴσπραξη τοῦ φόρου καὶ τῶν συνδρομητικῶν τελῶν εἴτε τὰ φορολογικὰ προνόμια. Τὸν 18ο αἰώνα ὑπάρχουν συνολικὰ

179 τέτοιες περιφέρειες και οι διοικητές τους κατέχουν, μαζί με τους δικαστικούς αξιωματούχους, την κορυφή της άστικής ιεραρχίας στις επαρχιακές πόλεις. [P. M.]

Πρεσβυγενεία (Droit d'aînesse) Σύνολο των προνομίων τα όποια απολαμβάνει σύμφωνα με το έθιμικό δίκαιο ο πρεσβύτερος γιός στις οικογένειες των ευγενών. Τα προνόμια αυτά είναι άφενός τιμητικά (δικαίωμα των πρωτοτόκων να φέρουν τα όπλα της οικογένειας, να κατέχουν τους οικογενειακούς τίτλους), άφετέρου ύλικά (κληρονομιά της γής και της κινητής περιουσίας). Τα κληρονομικά αυτά δικαιώματα διαφέρουν από περιοχή σε περιοχή: στη Μεσημβρινή Γαλλία γενικώς και στη Βρετανία τα δικαιώματα του πρωτοτόκου είναι πιο σημαντικά. [P. M.]

Πρόνότη Διοικητική περιφέρεια στη δικαιοδοσία του πρεβότου, ό οποίος ονομάζεται ύποκόμης στη Νορμανδία, δικαστής στη Μεσημβρινή Γαλλία, πυργοδεσπότης κ.λπ. Ή δικαιοδοσία τους παρακμάζει από τον 16ο αιώνα. Τό δικαστήριό τους περιλαμβάνει βοηθούς και παρέδρους. Οι αποφάσεις τους μπορούν να έφεσιβληθούν στη βαίλια. [P. M.]

Ρισερρισμός (Richérisme) Δόγμα πού παίρνει τό όνομά του από τον Έντιόν Ρισέ (1559-1631), θεολόγο και ύπερασπιστή των έλευθεριών της γαλλικανικής Έκκλησίας. Στα έργα του αποδίδει την ύπέριστα έξουσία, στό πλαίσιο της Έκκλησίας, στό σύνολο των επισκόπων και ιερέων πού εκπροσωπούνται στη γενική σύνοδο και ύπογραμμίζει την άπόλυτη άνέξαρτησία της κοσμικής άρχης. Ό Ρισέ έξαίρει τό ρόλο του κατώτερου κλήρου στους τομείς της πίστης και της πειθαρχίας. Τό ιδεολογικό κίνημα ένισχύθηκε από τό λογοτεχνικό, φιλοσοφικό και οικονομικό ρεύμα και απέκτησε εύρν κοινό τον 18ο αιώνα, εκφράζοντας τις προσδοκίες του κατώτερου κλήρου. [P. M.]

Σιδηρόστομος (*La Bouche de fer*) Έφημερίδα πού εξέδιδε τό 1790 ό Νικολά ντε

Μπονβίλ, μαζί με τους Κλώντ Φωσέ και Άνάχαρη Κλόοτς, όργανο του Κοινωνικού Κύκλου από τον Ίούνιο του 1791 έγινε καθημερινή. Πήρε τό όνομά της από ένα σιδερένιο γραμματοκιβώτιο πού είχε τό σχήμα στόματος λιονταριού και βρισκόταν στην έδρα του Κύκλου, στην όδό Τεάτρ-Φρανσαί, κι όπου όλος ό κόσμος καλούνταν να έναποθέτει τις καταγγελίες και τις προτάσεις του.

Simultaneum Πρωτοεμφανίζεται, στη Γερμανία του 16ου αιώνα, ως άρχη πού νομιμοποιεί την ύπαρξη δύο ή περισσότερων λατρευτικών πρακτικών στην ίδια περιοχή. Τό δικαίωμα της κοινής χρήσης των εκκλησιαστικών κτιρίων από διαφορετικές θρησκευτικές όμάδες (στην προκειμένη περίπτωση, από άπειθαρχους και από συνταγματικούς ιερείς). [Κ. Γ.]

Σλιάχτα (Szlachta) Ή πολωνική και έκπολωνισμένη άριστοκρατία πού κυριαρχόσε στην «Κοινοπολιτεία των δύο Έθνών, του Πολωνικού και του Λιθουανικού», περίπου τό 7% του πληθυσμού (ό συνολικός πληθυσμός τό 1772 ήταν 14 εκατομμύρια). [Κ. Γ.]

Σουανισμός (Chouannerie) Έξεγέρσεις χωρικών της Βανδέας (**Σουάνοι**, Chouans) έναντίον της φορολογίας πού επέβαλλε ή Έπαναστατική Κυβέρνηση, όπως και έναντίον της έπιβολής του συνταγματικού κλήρου εις βάρος των άνυπότακτων τοπικών ιερέων. Οι Σουάνοι πήραν τό όνομά τους από τό ψευδώνυμο ενός από τους τοπικούς ήγέτες των έξεγεργμένων, του Ζάν Κοτερώ ή Ζάν Σουάν. [Κ. Γ.]

Stand, Stände Τά έπίσημα θεσμοθετημένα γερμανικά κοινωνικά στρώματα. [Κ. Γ.]

Στατχούντερ (Stathouder) Θεματοφύλακας της Κοινοπολιτείας των Κάτω Χωρών, ανώτατο άξίωμα της Δημοκρατίας των Κάτω Χωρών, όπως αυτή προέκυψε από την επανάσταση έναντίον των Ίσπανών του 1576. Τη θέση του στατχούντερ κατείχε κληρονομικά ό οίκος της Όράγγης. [Κ. Γ.]

Συνδρομητικά τέλη (Aides) Φόροι στην κατανάλωση και στη διακίνηση των προϊόντων. Το ύψος, οι διακυμάνσεις τους, ή γεωγραφική και κοινωνική τους κατανομή παρουσιάζουν μεγάλη ποικιλία. [P. M.]

Συνωμοσία των Ίσων (Conjuration des Égaux) Έπαναστατική συνωμοσία το 1796 με κύριους ύποκινητές τόν Μπαμπέφ, τόν Νταρτέ, τόν Λε Πελετιέ και τόν Μαρσάλ και με σκοπό την άνατροπή του Διευθυντηρίου και την αντικατάστασή του από μιὰ επαναστατική δικτατορία, πρώτο βήμα για την έδραϊώση της κομμουνιστικής κοινωνίας. Οί συνωμότες συνελήφθησαν, ένω ό Μπαμπέφ και ό Νταρτέ εκτελεστήκαν τόν Μάιο του 1797.

Τέλος μεταβίβασης (Lods et vente) Φόρος που εισπράττει ό χωροδεσπότης όταν πωλείται ένα κτήμα που του άνήκει και από τό όποιο δικαιούται πρόσοδο. Το ύψος του φόρου κυμαίνεται και άνέρχεται συνήθως στο 1/12 της τιμής πώλησης του κτήματος. [P. M.]

Test Act Δήλωση θρησκευτικής νομιμοφροσύνης στον άγγλικανισμό. Με την έπιβολή της στα μέλη και των δύο Βουλών της Άγγλίας, έπιχειρήθηκε ή προστασία του άγγλικανισμού από καθολικές διεισδύσεις και έπιρροές. [Κ. Γ.]

Τετράδια παραπόνων, βλ. Παράπονα.

Τμήμα του Μοκονσέιγ (Section de Mauconseil) Ένα από τα τμήματα που δημιουργήθηκαν στο Παρίσι με τόν κοινοτικό νόμο της 21ης Μαΐου 1790. Το καλοκαίρι του 1792, υπό τό φόβο της άντεπανάστασης, τα τμήματα μονιμοποιήθηκαν και μειώθηκαν σε σαράντα όκτώ. Έπίσης μετονομάστηκαν σε «όπλισμένα τμήματα». [Κ. Γ.]

Τμήμα των Τριακοσίων (Section des Quinze-Vingts) Το Φωμπούρ Σαιντ-Άντουάν, όπου στη διάρκεια του Μεσαίωνα ό Γάλλος βασιλιάς Λουδοβίκος ό Άγιος ίδρυσε ένα άσυλο για τριακόσιους (15×20) τυφλούς. Έξου και ή «Έπιτροπή των Τρια-

κοσίων», οί «Έκπρόσωποι των Τριακοσίων» κ.ο.κ. [Κ. Γ.]

Τόρηδες (Tories), βλ. Ούίγοι.

Ύπερμοντανιστές (Ultramontains) Όπαδοί της άνωτερότητας της πνευματικής έξουσίας, δηλαδή του Πάπα, σε σχέση με την κοσμική έξουσία, δηλαδή τη μοναρχία. Για τους ύποστηρικτές του γαλλικανισμού, οί κύριοι ύπερασπιστές της Ρώμης ύπήρξαν τα εκκλησιαστικά τάγματα και ιδιαίτερα οί Ίησουίτες. [P. M.]

Φεβρωνιανισμός (Febronianisme) Θεωρία που διατυπώθηκε από τόν Ίουστίνο Φεβρόνιο (ψευδ. του Νικολάου Χόνθαίμ) στο *De praesenti statu ecclesiae deque legitima potestate Romani Pontificis liber singularis* (1763) και καταδικάστηκε από τόν Πάπα Κλήμη ΙΓ' (1764). Ό φεβρωνιανισμός διεκδικεί την έυρεία άυτονομία του έπισκόπου και διακηρύσσει την έπιστροφή στις άρχές της συνόδου της Βασιλείας, δηλαδή στην άναγνώριση της πρωτοκαθεδρίας της συνόδου ως έκπροσώπου των πιστών σε σχέση με τόν Πάπα και τους έπισκόπους. [P. M.]

Φεγιαντίνοι (Club des Feuillants) Λέσχη που ίδρύθηκε στις 15 Ίουλίου 1791 ύστερα από τη διάσπαση της Λέσχης των Ίακωβίνων, την όποια έγκατέλειψαν οί μετριοπαθείς που ήσαν αντίθετοι στην έκπωση του Λουδοβίκου Ις' και ύπερ της συνταγματικής μοναρχίας. Συσπείρωσε τους όπαδούς του Λαφαγιέτ και καθοδηγήθηκε από τόν Μπαρνάβ, τόν Ντυπόρ, τους άδελφούς Λαμέτ. Μεταξύ των Φεγιαντίνων ήταν ό Σιεγές, ό Ζιραντέν, ό Παστορέ και διακόσιοι βουλευτές της Νομοθετικής (δεξιά πτέρυγα της Συνέλευσης). Έδρα τους τό μοναστήρι των Φεγιάν, στην όδό Σαιντ-Όνορέ. Η Λέσχη των Φεγιαντίνων έξαφανίστηκε στις 10 Αύγουστου 1792, όταν ύπερίσχυσαν οί όπαδοί της άστικής φιλελεύθερης Δημοκρατίας.

Φιδείσμος (Fidéisme) Θεωρία σύμφωνα με την όποια ή θρησκευτική πίστη έξαρτά-

ται από τὸ συναίσθημα καὶ ὄχι ἀπὸ τὴ λογική. [P. M.]

Φίλοι τῶν Μαύρων (Société des Amis des Noirs) Ἑταιρεία ποὺ ἰδρύθηκε στὸ Παρίσι τὸ 1788, μὲ ἐμπνευστὲς τὸν Μπρισσό, τὸν Κλαβιέρ, τὸν Μιραμπώ, τὸν Καρρά. Ἐργάστηκε, κυρίως μέσω τῆς προπαγάνδας ἀπὸ τὸν Τύπο, γιὰ τὴν κατάργηση τῆς δουλείας. Μεταξὺ τῶν μελῶν της ἦταν καὶ ὁ Κοντορσέ, ὁ Λαφαγιέτ, ὁ Λομενὶ ντέ Μπριέν, ὁ ἀβὰς Γκρεγκουάρ, ὁ δούκας ντέ Λὰ Ροσφουκά, ὁ Πετιόν. Ὁ οὐτοπικὸς ριζοσπαστισμὸς της ὡς πρὸς τὴν ἄμεση χειραφέτηση τῶν δούλων στὶς ἀγγλικὲς ἀποικίες τὴν ἔφερε σὲ σύγκρουση μὲ τοὺς πραγματιστὲς Βρετανούς, ποὺ ἔθεταν ὡς προτεραιότητα μόνον τὴν κατάργηση τοῦ δουλεμπορίου. Ἡ πολιτικὴ κρίση στὴ Γαλλία καὶ ἡ ἐξέγερση στὸν Ἅγιο Δομίνικο ὀδήγησαν σὲ ἀποτυχία τὴ δράση τῶν ἰδεολόγων τῆς Ἑταιρείας, ποὺ

δὲν κατόρθωσαν νὰ πείσουν τὴ Συντακτικὴ γιὰ τὶς ἀπόψεις τους.

Φόρος ἄλατος (gabelle, ἰταλ. gabella, ἀπὸ τὸ ἀραβ. kabala) Γενικεύεται τὸν 14ο αἰώνα. Τὸ βασιλικὸ Θησαυροφυλάκιο ἐλέγχει τὴν ἐκμετάλλευση καὶ τὴν πώληση τοῦ ἄλατος. Ἡ κατανομὴ τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς ζήτησης ὀδήγησε στὸ διάταγμα τοῦ Μαΐου τοῦ 1680, ποὺ κωδικοποίησε τὴ διαίρεση τοῦ βασιλείου σὲ τομεῖς ἀνάλογα μὲ τὸ ὕψος τοῦ φόρου ἄλατος. [P. M.]

Χρηστικὰ τέλη (Banalités) Δικαιώματα ποὺ ἀσκεῖ ὁ γαιοκτήμονας χάρις στὴ στρατιωτικὴ του ἐξουσία, τὰ ὁποῖα ἐπικυρώνονται ἀπὸ τὸ ἐθιμικὸ δίκαιο. Ὁ ἄρχοντας μπορεῖ νὰ ὑποχρεώσῃ τοὺς δουλοπάροικους νὰ χρησιμοποιήσουν ἔναντι πληρωμῆς κοινὰ ἐργαλεῖα ἢ οἰκῆματα (τὸ φούρνο, τὸ μύλο καὶ τὸ πατητήρι), τὰ ὁποῖα συντηρεῖ ὁ ἴδιος μὲ δικές του δαπάνες. [P. M.]

ΓΕΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

* Οί άστερίσκοι παραπέμπουν στο Ίστορικό Γλωσσάρι.

- *Ααραου (Aarau) 564
 *Ααχεν (Aachen) 221, 286, 464, 487
 *Αβαείο Σαιν-Ζερμαίν-ντε-Πρέ (Abbaye Saint-Germain-des-Prés): φυλακές 145, 268· διωλιστήριο νίτρου 441
 *Αβδουλαζίζ 570
 *Αβδούλ Ουαγάμπ 28
 *Αβέν-λές-Σέκ (Avesnes-le-Sec) 391
 *Αβιλια 254
 *Αβινιόν (Avignon) 197, 223, 224, 240, 256, 378, 419, 530
 *Αβράκωτοι (sans-culottes): πρίν από τή 10η Αύγούστου 1792 151, 256, 258, 261· από τή 10η Αύγούστου 1792 ως τις 2 Ίουνίου 1793 262, 269, 273, 286, 290-292, 296, 297, 299, 300, 301, 313, 343, 350-358, 361-363, 367, 370-374· από τις 2 Ίουνίου 1793 ως τήν 9η Θερμιδὸρ 375, 377, 381-387, 389-393, 395-397, 399-401, 404, 498, 411-413, 428, 431, 434, 442, 444, 446, 447, 449, 454, 458, 466, 470-473· κατά τή θερμιδοριανή αντίδραση 474, 476, 477, 482, 484, 495, 497· ἐπι Διευθυντηρίου 522, 546· 606, 625, 627, 631· *Αβρακωτισμὸς 416-417
 ἀγαθά, περιουσίες: κοινοτικές γαῖες 192, 297, 450, 500, 614· τῶν ἑκπατρισμένων 443, 450 (βλ. ἔθνικες γαῖες)· τῶν ἐπιχειρήσεων 618, 619· τῶν ἐργοστασίων 618-620· τοῦ κλήρου 193 (βλ. ἔθνικες γαῖες)· τῶν ὑπόπτων, ἡ δήμευσή τους 412, 451-452
 ἀγαθοεργία: 52, 80, 98· ἔθνικη 453, 500· «Μεγάλο Βιβλίο τῆς Ἐθνικῆς Ἀγαθοεργίας» 453, 630
 *ἀγαρεῖτες: προσωπικές 56, 92, 94, 118, 192, 669· τῶν δημοσίων ὁδῶν 46, 117
 *Ἀγγελιοφόρος τῶν ἐξωτερικῶν σχέσεων, Ὁ, ἐφημερίδα 592
 *Ἀγγλία 13, 20, 22, 23, 25-27, 33-37, 39, 41, 44, 46, 47, 49, 50-52, 54, 65-67, 69, 70, 73, 76-78, 83-86, 89, 90, 96, 99, 102, 105, 108, 110, 118, 131, 161, 164, 190, 191, 201, 208, 210, 212, 214, 216, 220-222, 225, 226, 228, 230, 232, 237, 238, 241, 253, 276, 285, 287, 289, 308, 309, 311, 312, 317-320, 323, 325-327, 329-331, 335-338, 340-343, 346, 349, 380, 408, 486, 487, 492, 495, 507-509, 521, 525, 527, 528, 531-534, 537, 540, 549, 551, 553-555, 557, 560, 561, 573, 596, 616, 620, 632, 663-665, 667, 671, 672, 676, 679, 680-682, 684, 686-689, 691-696, 698-700· βλ. καὶ «δολία Ἀλβιῶν», Ἡνωμένο Βασίλειο, Μεγάλη Βρετανία
 *Ἁγία Ἐδρα, βλ. Πίος Ὁ Πάπας
 *Ἁγία Λουκία, νῆσος 20, 333, 466, 554
 *Ἁγία Πετρούπολη 212, 227, 230, 248, 277, 490
 *Ἁγιος Βικέντιος: ἀκρωτήριο 529· κόμης τοῦ 685, βλ. καὶ Τζέρβις
 *Ἁγιος Γοτθάρδος, *Ἄλπεις 577, 578· διάβαση τοῦ 588
 *Ἁγιος Δομίνκος 20, 24, 199, 200, 201, 240, 333, 465, 493, 554, 700
 *Ἁγιος Ἰωάννης τῆς Ἁκρας 559
 *Ἁγιος Λάζαρος (Saint-Lazare), μοναστήρι-θεραπευτήριο, φυλακές 146, 438
 *Ἁγιος Πέτρος, νῆσος 465
 *Ἁγιος Σουλπίκιος: Ἱεροσπουδαστήριο 270, 485· κοιμητήριο 476
 *Ἁγιος Φραγκίσκος, Καλιφόρνια 19
 *Ἁγκού ντ' (d'Agoult), ἐπίσκοπος 220
 *Ἀγόρευση τοῦ Φαναριοῦ πρὸς τοὺς Παριζιάνους, ἐφημερίδα 157· βλ. καὶ Ντεμουλὲν Κάμιλος
 ἀγροτικές κοινότητες 63, 89, 142, 192, 453, 621· βλ. ἀγαθά (κοινοτικές γαῖες), δικαίωματα (συλλογικά)
 «ἀγροτικός νόμος» 204, 257, 292, 298, 362, 370, 375, 449, 466, 515, 622
 *Ἀδελφές Δημοκρατίες: 305, 560, 566, 568· τῆς *Βαταβίας 488, 561, 566, 663· Ἑλβετική 564, 565, 663· Ἐντεῦθεν τῶν Ἄλπεων 531, 539, 561, 562, 563, 566, 567, 663, 682· Ἐντεῦθεν τοῦ Πάδου 527, 529, 531· Ἐντεῦθεν τοῦ Ρήνου 539· τῆς Λιγουρίας 531· Παρθενόπεια 570-571,

ΓΕΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

- 578· Ρωμαϊκή 562, 564, 565, 567, 569, 570
 Ἐδελφότητα τῶν Δύο Φύλων 202, 420, 428
 Ἐδίκη, ποταμὸς 529, 539, 575
 ἠερόστατο, ἠεροστατιστὲς 47, 439
 Ἐζεμά (Azéma), μέλος τῆς Συμβατικῆς 269
 Αἰάκιο, Κορσικὴ 524
 Αἰγαῖο Πέλαγος 558
 Αἴγυπτος: 28, 111, 540, 550, 551, 553, 559, 569, 570, 697· ἠεστρατεία τῆς 556-559· στρατιὰ τῆς 685· *Περιγραφή τῆς Αἰγύπτου* 559
 Αἰκατερίνη Β΄ ἠ Μεγάλη, τσαρίνα τῆς Ρωσίας 28, 35, 54, 92, 94, 95, 110, 111, 195, 209, 221, 222, 225, 227-232, 237, 248, 249, 274-277, 287, 317, 320, 321-324, 338, 343, 490, 493, 507, 528, 569
 Αἰλντερς (Aelders), βαρόνη, κατὰσκοπος τοῦ *στατ-χοῦντερ* 208
 Αἰμίλιος, βλ. Ρουσσὸ
 Αἶν (Ain) 372, 378
 Αἰνγκερλὸ ντ΄ (d’Hainguerlot), διαχειριστὴς τοῦ χρέματος ἐπὶ Διευθυντηρίου 520, 549
 Αἰνώ (Hainaut) 47, 151, 193
 Αἰξ-ἠν-Προβάνς (Aix-en-Provence) 150, 169, 170, 419
 αἰσθησιοκρατία 74
 αἰσχροκέρδεια 401, 513
 Ἐαίτη 20, 326, 331, 333, 465
 αἰτιοκρατία 72, 79
 Αἶρ (Aire) 234, 282
 Ἐακαδημία: 51, 84, 85, 122, 608, 656· Γαλλικὴ 313· τῶν Ἐπιστημῶν 649· Ζωγραφικῆς καὶ Γλυπτικῆς 656· Παιδαγωγικὴ 643, 644
 Ἐακουιτανία 153, 293, 377
 Ἐακρίτες, *Οἱ*, βλ. Οὔερτζουερθ
 Ἐακρωτήριο τῆς Καλῆς Ἐλπίδας 19, 29, 190, 334, 534, 554, 690, 696· γαλλικὴ ἀποικία (στὸν Ἐαγιο Δομίνικο) 201, 465
 Ἐακτον Τζῶν (John Acton), ὑπουργὸς τοῦ Φερδινάνδου Δ΄ 313, 558
 Ἐαλ (Halles), ἠ κεντρικὴ ἀγορὰ τοῦ Παρισιοῦ 158
 Ἐαλαμπέρ Ζἠν Λὲ Ρὸν ντὲ (Jean Le Rond d’Alembert), Γάλλος φιλόσοφος, συγγραφέας καὶ μαθηματικὸς 79
 Ἐαλάσκα 18
 Ἐαλβανία 570
 Ἐαλβέρτος, δούκας τοῦ Σαξονικοῦ Τέσεν (Albert de Saxe-Teschén) 278, 282, 286
 Ἐαλβίντσυ (Alvinczy), ἀντίπαλος τοῦ Βοναπάρτη 528, 529
 Ἐαλεξάνδρεια 558, 576, 577
 Ἐαλεξάνδρος ὁ Μέγας 557
 Ἐαλεξάντρ Σἠρλ Ἐαλεξίς (Charles Alexis Alexandre) 523, 529
 Ἐαλῆς Τεπελενλῆς πασἠς 28, 570
 Ἐαλκμααρ (Alkmaar) 589
 Ἐαλλὲ (Haller), θησαυροφύλακας τῆς στρατιᾶς τοῦ Ναπολέοντα 527
 Ἐαλλιὲ (Allier), Διαμέρισμα 293, 377
 Ἐαλλιέ, οἱ ἀδελφοὶ (Allier) 169
 Ἐαλλοβρόγων Ἐθνικὴ Συνέλευση 303· Λέσχη 253
 Ἐαλμαδὲν (Almadén), Ἐσπανία 20
 Ἐαλμανὰκ τοῦ *μπαρμπα-Ζεράρ*, Τό, φιλομοναρχικὸ ἔντυπο 239
 Ἐαλμπι (Albi) 151
 Ἐαλξινγκερ (Alxinger), φίλος τοῦ Ἰωσήφ Β΄ 345
 Ἐαλπεις: 34, 304, 307, 406, 531, 582, 589· Κάτω 420, 429
 Ἐαλσατία: 47, 48, 70, 152, 198, 211, 223, 224, 305, 387, 405, 567, 650, 654· Ἐνω 151· Ἐλσατία καὶ Λορραίνη 190, 231, 277, 648
 Ἐαλντορφ (Altdorf), Ἐλβετία 589
 Ἐαλτόνα (Altona) 345
 Ἐαλφιέρι Βιττόριο, κόμης (conte Vittorio Alfieri), Ἐταλὸς ποιητὴς 84, 214, 343· ἔργο: *Misogallo* 343
 Ἐαμαζονία 18
 ἠμαλγαμάτωση τοῦ στρατοῦ 358, 455, 483, 535, 575, 646, 647· βλ. καὶ στρατὸς γαλλικὸς
 Ἐαμβέρσα 19, 212, 305, 319, 326, 327, 464, 508
 Ἐαμβουῖργο 37, 46, 78, 210, 211, 335, 337, 349, 360, 443, 466, 573, 664, 689, 690, 695
 Ἐαμελὲν (Hamelin) 527· Μαντάμ Φορτυνὲ Ἐαμελὲν (Fortunée Hamelin) 617
 Ἐαμελὸ ντὲ Σαγιοῦ (Amelot de Chaillou) 566, 567
 Ἐαμερικὴ: 22-27, 32, 37, 97, 98, 100-102, 110, 115, 116, 163, 217, 228, 275, 330, 331-334, 337, 522, 554, 685· Βόρεια 20, 21, 23, 698· Δυτικὴ Ἐακτὴ τῆς 698· Ἐσπανικὴ 24, 27, 37, 254, 699· Λατινικὴ 20, 21, 23, 25, 26, 36, 304, 664, 675, 689, 700· Νότια 19
 Ἐαμιένη: 586· εἰρήνη τῆς 685
 Ἐαμπέρ (Ambert) 395
 Ἐαμπζἠκ (Abzac) 441
 Ἐαμπουκίρ, Αἴγυπτος 558, 559, 685, 700

ΓΕΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

- Ἐμστερνεταμ 36, 37, 45, 46, 100, 311, 360, 689, 695·
Τράπεζα τοῦ Ἐμστερνεταμ, βλ. τράπεζα
- Ἐναγεννήση 17, 83, 674
- Ἐναμνήσεις ἀπὸ τὸν Θεριμόρ, βλ. Ντυβάλ Ζώρζ
- Ἐναμνήσεις γραμμένες γιὰ τὴν ἀποχρησιμοποίησιν τὴν
ἱστορία τοῦ ἰακωβινισμοῦ, βλ. Μπαρρυέλ
- Ἐναμνήσεις μιᾶς γυναίκας τοῦ λαοῦ 269
- *ἄντα 155, 195, 197
- Ἐνατολή: 18, 111, 190, 226, 232, 554, 557, 690·
Ἐνατολικὸ Ζήτημα 111, 557· Ἐπὼ Ἐνατολή
22, 32, 697
- Ἐναγκὸ Μαντάμ (Madame Angot), λαϊκὴ ἥρωίδα
τοῦ θεάτρου 614
- Ἐναγκουλέμ (Angoulême) 153
- Ἐνδαλουσία 62, 64
- Ἐνεξίθηρησκία, ἠρησκευτικὴ ἀνεκτικότης 89, 90,
194· βλ. καὶ ἔλευθερία (λατρείας)
- Ἐνθρώπινη δικαιοσύνη, ἘΗ, βλ. Γκόντουιν
- Ἐνζέ (Angers) 151, 366, 407
- Ἐνζέν (Anzin), ὄρυχεῖα 47
- Ἐνζου (Anjou) 153
- Ἐνίς (Aniche), ὄρυχεῖα 47
- Ἐνάμ, Ἐπὼ Ἐνατολή 29, 697
- Ἐνόβερο 78, 94, 96, 217, 318, 346, 464, 489, 491,
492, 571, 676, 687
- Ἐνριό (Henriot), ἐργαστάσιο 142
- Ἐνριό Φρανσουά (François Hanriot) 373, 470
- Ἐνρύ-Λαριβιέρ Πιέρ Φρανσουά (Pierre François
Henry-Larivière) 494, 510
- Ἐνσέλμ Ζάκ Μπερνάρ Μοντέστ ντέ (Jacques
Bernard Modeste d'Anselme) 285, 303
- Ἐνσπαχ (Anspach) 276
- Ἐντα (Adda), ποταμὸς 526, 576
- Ἐνταμς Τζῶν (John Adams), Ἐμερικανὸς πολι-
τικὸς 105, 670, 690
- Ἐντανσὸν Μισέλ (Michel Adanson), Γάλλος βοτα-
νολόγος 72
- Ἐντεπανάσταση 172, 176, 215, 227, 232, 269, 271,
277, 307, 319, 477, 537, 544, 589-591, 660
- Ἐντιακωβίνος, Ὁ, περιοδικὸ 551, 671· βλ. καὶ
Κάννινγκ
- Ἐντίλλες: 19, 21, 22, 26, 27, 640· γαλλικὲς 20, 24,
257, 331, 465, 696· Μικρὲς 20· βλ. Γουαδελοῦ-
πη, Μαρτινίκα
- Ἐντιπρόσωποι ἐντεταλμένοι (représentants en
mission) 265, 364, 368, 381, 385, 387, 393-395,
403, 425, 457, 467, 475, 476
- Ἐντιμρά (Admirat), παραλίγο δολοφόνος τοῦ Κολ-
λό ντ' Ἐρμούα 436
- Ἐντριάμ (Entrammes) 406
- Ἐντριέ Φρανσουά Γκυγιώμ (François Guillaume
Andrieux), Γάλλος πολιτικὸς καὶ συγγραφεὺς
655
- *Ἐξιώματα, ἔξαγορὰ τῶν 57, 67, 92, 109, 119, 155,
164, 184, 188, 201, 605, 607
- Ἐξὸ Νικολά (Nicolas Haxo) 407
- Ἐντραίγκ Ἐνρι Ἐλεξάντρ ντέ Λωναί, κόμης ντέ
(Henri Alexandre de Launay d'Antraigues) 342,
522
- Ἐουί Ρενέ Ζύστ, ἄβας (abbé René Just Haüy), Γάλ-
λος μεταλλειολόγος 649
- *Ἐπογραφικὸ ἐκλογικὸ σύστημα 166, 202, 204· βλ.
καὶ *γαιοπρόσδοδος
- Ἐποικίαι: 19-27, 612, 698-700· γαλλικὲς 199-201,
220, 221, 319, 335, 528, 534, 539, 659, 660· μετὰ
τὴν Ἐπανάσταση 698-700
- Ἐποκλεισμός 318, 331-333, 335-338, 359, 371, 685·
ἠπειρωτικὸς (τὰ προανακρούσματα) 554-556,
686, 688
- Ἐπολυταρχία, ἄπολυταρχισμός 25, 77, 88, 94, 106,
107, 214, 624, 628· φωτισμένος ἄπολυταρχι-
σμός 88-95, 106
- Ἐπομνημονεῖμα, βλ. Λεβασσέρ, Σαὶν-Πρί,
Τιμποντώ
- Ἐποσπάσματα τῶν Δημοκρατικῶν Θεσμῶν, βλ. Σαὶν-
Ζύστ
- Ἐποχριστιανισμός 398-404, 408, 432, 454, 468, 628-
630
- Ἐραβία 28
- Ἐράντα Πέδρο Πάμπλο, κόμης ντέ (Pedro Pablo de
Aranda), Ἰσπανὸς πολιτικὸς καὶ στρατηγὸς
214, 253, 277, 312
- Ἐργκὸν (Argonne) 143, 269, 281, 282, 283, 284
- Ἐρδέννες: Διαμέρισμα τῶν 265· δάσος τῶν 464
- Ἐρζαντώ (Argenteau), διοικητὴς τοῦ στρατοῦ 525
- Ἐριέζ (Ariège) 293
- Ἐριστοκρατία: τὶς παραμονὲς τῆς Ἐπανάστασης
13, 14, 56-58, 88, 91-92, 94-99, 105-109· ἡ ἐξέ-
γερση τῆς ἀριστοκρατίας 115-121· στὶς Γε-
νικὲς Τάξεις 122-125, 127-129, 131-135· ἐπὶ
Συντακτικῆς Συνέλευσης 143-146, 148, 149,
154, 155, 159-161, 167, 168, 176, 193, 194, 198,
203, 212, 219-222· ἐπὶ Νομοθετικῆς Συνέλευ-
σης 255· ἐπὶ Συμβατικῆς 295, 318, 342, 350-

ΓΕΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

- 353, 382, 427, 572· στο τέλος της Ἐπανάστασης 601-607, 610-612, 616, 624, 646, 660· βλ. καὶ συνομοσία
- Ἄρκολε (Arcole) 528
- Ἄρκραϊτ Ρίτσαρντ, σέρ (Sir Richard Arkwright), ἄγγλος μηχανικός 695
- Ἄρλ (Arles) 256
- Ἄρμένιοι 28
- Ἄρμονβίλ (Armonville), Ὁρεινὸς ἐργάτης 293
- *ἄρνητικοί» (Γενεύη) 101, 212
- Ἄρντὲς (Ardèche) 256
- Ἄρνὸ Ἄντουάν Βενσάν (Antoine Vincent Arnault), Γάλλος συγγραφέας 655
- Ἄρσι (Arcis): 264· τμήμα τοῦ 356
- Ἄρσὸν ντ' (d'Arçon), μηχανικός, βοηθὸς τοῦ Καρ-νὸ 460
- Ἄρτουά (Artois): 127· κόμης τοῦ 144, 148, 169, 170, 197, 215, 219, 221, 232, 238, 242, 485
- Ἄρχενχόλτς (Archenholz), συντάκτης τῆς *Μινέρ-βας* 210
- ἀρχιτεκτονικὴ 84, 658
- Ἄρράς (Arras) 245, 384, 435
- Ἀσία 19, 22, 23, 25, 28, 29, 30, 36, 37, 100· ἀνατολικὴ 697· ρωσικὴ 19· τροπικὴ 24
- *ἄσινιάτο: ὡς τὶς 9 Θερμιδὸρ 165, 169, 187-189, 240, 241, 256, 257, 268, 290, 291, 306, 307, 334, 354, 360, 370, 381, 388, 397, 408, 431, 447, 451, 455· μετὰ τὶς 9 Θερμιδὸρ 480-482, 488, 513, 514· κοινωνικὲς συνέπειες 605, 607-609, 610
- Ἄσουάν, Αἴγυπτος 558
- Ἄστι (Asti), Ἰταλία 344
- ἀστικὴ τάξη: πρὶν ἀπὸ τὴν Ἐπανάσταση 13, 14, 58-61, 69, 80-82, 91, 95-97, 99, 105, 122-136, 193, 199, 203, 204, 214, 217, 235, 256, 258, 267, 272, 290, 291, 293, 294, 311, 342, 351-353, 355, 357, 359, 375, 379, 514, 544, 591, 592· μετὰ τὴν Ἐπανάσταση 596, 604, 609-614, 619, 623, 625, 631· ἀγροτικὴ 62, 614-616· βιομηχανικὴ 620· ἐπιχειρηματικὴ 241, 290, 612, 619· μικρὴ καὶ μεσαία 60, 160, 167, 240, 292, 293· τῆς Ἀγγλίας 96-99, 691-695
- Ἄστορ (Astor), οἰκογένεια εὐπατριδῶν 695
- Ἄταμεράσου, θεὸς τοῦ ἡλίου 32
- Ἄτλαντικὸς Ὤκεανὸς 18, 19, 26, 34, 46, 331, 465, 551, 690, 698
- ἀτομικισμὸς 26, 71, 173, 176, 177
- Αὐγούστα (Augsbourg) 19, 686
- Αὐστραλία 347, 666, 696
- Αὐστρία: ὡς τὴν κήρυξη τοῦ πολέμου 28, 32, 78, 90, 110, 212, 216, 190, 226-231, 237, 243, 247-250, 252· ὡς τὴ Συνθήκη τοῦ Καμποφόρμιο 253, 275-278, 284, 287, 313, 317, 320-324, 329, 335, 341, 344, 380, 461, 466, 487, 490, 493, 498, 507, 508, 521, 523, 524, 527, 529-533, 537, 539· μετὰ τὸ Καμποφόρμιο 551, 560, 565, 571-573, 591, 667, 680, 682, 686-688· βλ. καὶ στρατός, Φραγκίσκος Β', Ἰωσήφ Β', Λεοπόλδος Β'
- Αὐτοκρατορία: Ἁγία Ρωμαϊκὴ τοῦ Γερμανικοῦ Ἔθνους 91, 110, 252, 286, 318, 666, 682, 687· Ἀνατολικὴ 225· Βρετανικὴ 20, 97· Ὄθωμανικὴ 28, 32, 86, 111, 226, 569
- Ἄφγανοὶ 697
- Ἄφρικὴ: 18, 19, 21, 22, 24, 25, 29, 690, 696· Μαύρη 29
- Ἄψβούργοι 86, 89, 110, 111, 225, 321, 508, 530, 572, 666, 676, 682
- *Alien Bill (νόμος γιὰ τοὺς ξένους) 312, 670
- assessed taxes (ἄμεσοι φόροι) 532, 552
- Athenaeum, L'*, γερμανικὴ ἐπιθεώρηση 679
- Aufklärer, Aufklärung (Γερμανοὶ Διαφωτιστές, γερμανικὸς Διαφωτισμὸς) 78, 90, 93, 211, 218, 664, 666, 672, 673, 678
- Βαγδάτη 570
- Βάδη 90, 318
- Βαϊλνερ (Wöllner), Πρῶσος πολιτικὸς 93, 210, 218, 341, 666
- Βαϊμάρη 90, 210, 673, 674
- Βαϊρτ (Woerth) 405
- Βάισσενμπουργκ (γαλλ. Wissembourg) 328, 405
- Βάιτσαουπτ (Weishaupt), ἰδρυτὴς τοῦ *τάγματος τῶν *Πλουμινάτων* 93
- Βάκενροντερ Βίλχελμ Χάινριχ (Wilhelm Heinrich Wackenroder), Γερμανὸς συγγραφέας 679, 681· ἔργο: *Διαχύσεις ἐνὸς φιλότεχνου μοναχοῦ* 679
- Βάκον Ρογῆρος (Roger Bacon), ἄγγλος θεολόγος καὶ φιλόσοφος 76
- Βάκων Φραγκίσκος (Francis Bacon), ἄγγλος πολιτικὸς καὶ φιλόσοφος 76
- Βαλαζὲ Σάρλ (Charles Valazé) 300

ΓΕΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

- Βαλαί (Valais), έλβετικό καντόνι 212, 344, 531, 540, 563, 564, 588
- Βαλάνς (Valence) 166, 377, 419, 572
- Βαλανσιέν (Valenciennes) 254, 255, 319, 327, 380, 386, 391
- Βαλδές (Valdés), Ίσπανός ύπουργός Ναυτικῶν 331
- Βαλμύ (Valmy) 249, 269, 272, 281, 284, 286, 287, 289, 317, 324, 338, 350, 409
- Βαλτελίνη 531, 563
- Βαλτική Θάλασσα 19, 34, 49, 50, 227, 331, 336, 438, 466, 687, 689
- *Βάλτος 299· βλ. Πεδιάδα
- Βανάτο 227
- Βανδέα (Vendée): πρὶν ἀπὸ τὴν ἐξέγερση 240, 251, 325, 326, 328, 333, 349· ἐξέγερση 350, 356, 365-367, 371, 375, 376-379, 348, 406, 407, 457, 478, 479· μετὰ τὴν ἀποκατάσταση τῆς εἰρήνης 494, 579, 591
- Βαν Ἔουπεν (Van Eupen), *κανονικός 216
- Βανκοῦβερ Τζῶρτζ (George Vancouver), Ἕλληνας θαλασσοπόρος, ἐξερευνητής 698
- Βανλερμπέργκε (Vanlerberghe), διαχειριστής τοῦ χρήματος 549
- Βαντερμέρς (Vandermersch), διοικητής ἔνοπλης ἐξέγερσης 212, 216
- Βαντερμόντ Ἀλεξάντρ (Alexandre Vandermonde), Γάλλος μαθηματικός 439
- Βαν ντέρ Νόουτ Χέντρικ (Hendrick Van der Noot), Βέλγος δικηγόρος καὶ πολιτικός 212, 215, 216
- Βαντιέ Μάρκ Γκυγιώμ (Marc Guillaume Vadier) 469, 478, 483
- Βαντόμ (Vendôme), πλατεία 242, 516· τμήμα τῆς Πλατείας Βαντόμ, στὸ Παρίσι (section de la Place Vendôme) 356
- Βάρ (Var) 293, 420
- Βαρέν (Varennes) 213, 233, 236, 240, 256, 295, 417
- Βαρκελώνη 337, 649
- Βαρλὲ Ζάν (Jean Varlet) 360, 362, 364, 373, 374, 382, 390
- Βαρσοβία 275, 322, 323, 324, 490, 499
- Βασιλεία 100, 212, 224, 308, 324, 462, 486, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 540, 563, 699· Συνοθήκες τῆς 341, 489-494, 507, 508, 531, 664, 680, 687, 699
- Βασιλικὸ Ἀνάκτορο, βλ. Παλαί Ρουαγιάλ
- Βάσκοι, χώρα τῶν 62
- Βαστίλλη: κατάληψη τοῦ φρουρίου 146-148, 211, 263· «πορθητὲς τῆς Βαστίλλης» 147, 158
- Βάτ (Watt): μυστικός πράκτορας 347· ὁ γιός του 243
- Βάτ Τζαίημς (James Watt), Σκώτος ἐφευρέτης 43
- *Βαταβία Δημοκρατία, βλ. Ἀδελφές Δημοκρατίες Βατικανὸ 55, 79
- Βατινὺ (Wattignies) 328, 405, 460
- Βαυαρία 78, 93, 110, 211, 218, 231, 249, 276, 277, 288, 345, 346, 489, 490, 508, 576, 668, 680, 687
- Βεγγάλη 20, 30, 697, 698
- Βελαι (Velay) 256
- Βέλγιο: καὶ ἡ εὐρωπαϊκὴ πολιτικὴ 211, 218, 222, 224, 227, 228, 229, 243, 248, 253, 272, 276· πρώτη κατάκτηση 278, 282, 284-286, 297, 303, 305-307, 311, 322· ἀπώλεια τοῦ Βελγίου 326, 327, 329, 330, 312, 363, 364, 368· δευτέρη κατάκτηση 405, 460, 464, 498· προσάρτηση 487, 488, 493, 508, 509· ἐπὶ Διευθυντηρίου 523, 528, 530, 578, 662
- Βελιγράδι 227
- Βενεζουέλα 27, 699
- Βενετία, Βένετο 19, 45, 101, 221, 226, 285, 322, 493, 507, 508, 530, 531, 534, 539, 565, 690· Βενετικὴ Στερεὰ 530· βενετικὲς κτήσεις 508, 688
- Βενσάν Φρανσουά Νικολά (François Nicolas Vincent) 380, 409, 411-413
- Βερζέν Σάρλ-Γκραβιέ, κόμης ντὲ (Charles-Gravier de Vergennes), Γάλλος πολιτικός καὶ διπλωμάτης 35, 86, 110, 111, 226, 560
- Βερμαντουά (Vermandois) 47
- Βερναδόττης Ζάν-Μπατίστ (Jean-Baptiste Bernadotte), Γάλλος στρατηγός, βασιλιάς τῆς Σουηδίας καὶ τῆς Νορβηγίας 529, 566, 575, 582, 588, 594
- Βέρνερ Ἄμπραχαμ Γκότλομπ (Abraham Gottlob Werner), Γερμανὸς μεταλλειολόγος καὶ γεωλόγος 678
- Βέρνη 36, 100, 101, 208, 285, 462, 540, 563, 564
- Βερνιὼ Πιέρ (Pierre Vergniaud) 240, 241, 250, 252, 258, 260, 273, 301, 370, 392
- Βερντέν (Verdun) 223, 268, 271, 280, 281 καὶ σημ., 282, 284-286
- Βερολίνο 211, 229, 230, 250, 253, 274, 277, 324, 490, 491, 498, 581, 585, 679
- Βερόνα 342, 485, 526, 528, 530, 576
- Βερσαλλίαι 85, 110, 130, 136, 142, 157, 158, 159, 162, 172, 214, 293, 370, 417, 571
- Βερτσέλλι (Vercelli) 344

ΓΕΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

- Βεστερμάν Φρανσουά Ζοζέφ (François Joseph Westermann) 285, 366, 381, 413
- Βεστωφιλία 110, 223, 305, 323, 325, 464, 491· Συνθήκες της 110, 223, 305
- Βήλαντ Κρίστοφ Μάρτιν (Christoph Martin Wieland), Γερμανός συγγραφέας 210, 345
- Βήμα τοῦ λαοῦ*, *Τὸ*, ἐφημερίδα 512, 514, 516· βλ. καὶ Μπαμπέφ
- Βιβαραί (Vivarais) 153, 169, 255
- Βιγιέ (Vihiers) 366, 381
- Βιγκάν (Vigan) 421
- Βιδίνιο 570
- Βιέννη 84, 93, 211, 217, 220, 221, 222, 230, 231, 237, 247, 248, 274, 277, 287, 288, 321, 329, 345, 508, 524, 525, 528, 530, 560, 566, 567, 569, 682
- Βιερζόν (Vierzon) 441
- Βιζίλ (Vizille) 119, 162, 612
- Βίκο Τζαμπατίστα (Giambattista Vico), Ἴταλὸς ἱστορικός, φιλόσοφος καὶ νομικός 75
- Βικουάν (Vicoigne), δάση 380
- Βίκτωρ-Ἀμεδαῖος Γ', βασιλιάς τῆς Σαρδηνίας 221, 237, 277
- Βίλεμσμπατ (Wilhemsbad) 93
- Βιλλαρέ-Ζουαγέζ Λουί Τομά, κόμης ντε (Louis Thomas de Villaret-Joyeuse), Γάλλος ναύαρχος 333, 465, 494
- Βιλλιέ (Villiers), Γάλλος λόγιος 671
- Βιλλὸ (Willot), διοικητὴς τῆς Προβηγκίας 517, 521
- Βίνκελμαν Γιόχαν Γιόαχιμ (Johann Joachim Winckelmann), Γερμανὸς ἀρχαιολόγος καὶ ἱστορικός τῆς τέχνης 84, 657· ἔργο: *Ἱστορία τῆς τέχνης τῶν Ἀρχαίων* 657
- βιομηχανία: στὴν Ἀγγλία 42-44, 691-695· ἀγροτική 47, 48· ἀνθρακοβιομηχανία 48· βαμβακοβιομηχανία 43, 47, 692, 694-695· στὴ Γαλλία 46-48· ἐκβιομηχάνιση 46-48· ὄπλων 441· πλεκτοβιομηχανία 47
- βιοτέχνες, βιοτεχνία, τεχνίτες 14, 33, 39, 52, 60, 69, 191, 353, 354, 447, 449, 466, 616, 618-620· ἀγροτική βιοτεχνία 65
- Βιριέ Φρανσουά Ἀνρί, κόμης ντε (François Henri de Virieu) 169
- Βιρμανία 29
- Βιρτζίνια, Ἀμερική 26, 670
- Βισκόντι (Visconti), Ἴταλὸς διπλωμάτης 561
- Βιστούλας, ποταμὸς 324
- Βιτρὸ (Vitry) 283
- Βιτόρια (Vitoria), Ἴσπανία 493
- Βλανκεμβούργο 517
- Βοημία 49, 64, 91, 218, 228, 252
- Βόλα (Wola) 323
- Βολνὲ Κονσταντὲν Φρανσουά ντε Σασμπέφ, κόμης ντε (Constantin François de Chassebœuf de Volney), Γάλλος φιλόσοφος καὶ συγγραφέας 651· ἔργο: *Τὰ ἐρεῖπια* 651· *Κατήχηση τοῦ πολίτη* 651
- Βόλτα Ἀλεσσάντρο, κόμης (Alessandro Volta), Ἴταλὸς φυσικός 72, 675
- Βολταῖρος (Voltaire) 73, 77, 79, 90, 210, 242, 244, 294, 401· «βολταϊρικοί» 79· βολταϊρισμὸς 401· ἔργο: *Δοκίμιο περὶ τῶν ἠθῶν καὶ περὶ τοῦ πνεύματος τῶν ἐθνῶν* 73
- Βόλφ Κρίστιαν, βαρόνος φόν (Christian von Wolff), Γερμανὸς φιλόσοφος 77
- Βομβάη 20
- Βοναπάρτης Ἰωσήφ (Joseph Bonaparte) 562
- Βοναπάρτης Λουκιανὸς (Lucien Bonaparte) 548, 580, 588, 594, 596
- Βοναπάρτης Ναπολέων (Napoléon Bonaparte): ὡς τὸς 13 Βαντεμαίρ 262, 307, 401, 406, 424, 458, 460, 464, 497· ὡς τὴ Συνθήκη τοῦ Καμποφόρμιο 512, 517, 520, 522, 523-531, 534-537, 539, 540, 545, 546· ἐκστρατεία τῆς Αἰγύπτου 553, 555-566, 589· πραξικόπημα τῆς 18ης Μπρυμαίρ 591-597, 640, 660, 661, 669, 686, 688, 645, 701· βλ. καὶ Ναπολέων
- Βόνκ (Vonck), Βέλγος δικηγόρος, πολιτικὸς τῆς μεταρρύθμισης 212, 215, 216· Βονκιστὲς 212, 216, 303
- Βόννη 208
- Βόρειος Θάλασσα 325, 329, 330, 507
- Βόρειος Πόλος 649
- Βορμίδας, ποταμὸς 525
- Βόρμς (Worms) 219, 286
- Βοροντσόφ, Ρῶσος διπλωμάτης 230, 528
- Βόσγια, ὄρη 405
- Βουάβρ (Woëvre) 281
- Βούδα 274, 345
- Βουδαπέστη 345
- Βουλὴ: ἄνω 156· τῶν Κοινοτήτων 67, 96, 230, 348· τῶν Λόρδων 102, 123, 230, 500· ἀρχὴ τῶν δύο κοινοβουλευτικῶν σωμάτων 156
- Βουλὸνη, ἄβας τῆς 654

ΓΕΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

- βουντού, λατρεία 24
 Βουρβόνοι: γαλλική δυναστεία 55, 85, 109, 144, 244, 304, 578· τῆς Νεάπολης 317
 Βουργουνδία 46, 153, 566· πύλη τῆς 578
 Βοῦρμσερ Ντάγκομπερτ Ζήγκμουντ, κόμης φὸν (Dagobert Siegmund von Wurmser), Αὐστριακὸς στρατηγὸς 322, 325, 328, 405, 499, 527
 Βραβάντη 165, 208, 212, 247, 401
 Βραδινὸς ἀγγελιοφόρος, Ὁ, ἐφημερίδα 476
 Βραζιλία 19, 21, 25, 37
 Βραχώδη Ὀρη 18
 Βρεσλαβία 345
 Βρέστη 148, 262, 332, 333, 461, 465, 537, 551, 555, 557, 685
 Βρετάνη: 47, 107, 120, 125, 126, 131, 153, 154, 271, 292, 365, 377, 378, 494, 589, 623· Ἄνω 168· Κάτω 271, 603
 Βρομβέργη 324
 Βρουσβίκη: 210, 345· Νέα Βρουσβίκη 696· δούκας τῆς, βλ. Κάρολος Φερδινάνδος
 Βροῦτος 399, 655· βλ. καὶ Νταβίντ
 Βρύγη 19
 Βρυξέλλες 212, 216, 229, 238, 329, 364, 464, 487
 Βυρτεμβέργη 90, 346, 529, 572, 664, 672, 687
 Βῶ (Vaud), ἐλβετικὸ καντόνι 212, 344, 563, 564
 Βοκλὲν Νικολὰ Λουὶ (Nicolas Louis Vauquelin), Γάλλος χημικὸς 439, 441
 Βοκλύζ (Vaucluse) 394, 420, 429
 *Βωμὸς τῆς Πατρίδας 166, 236
 Βοντρέιγ (Vaudreuil), κόμης τοῦ 219
- banco-zettel 573, 686
 bank-note 42, 45, 532, 573, 574, 692, 695
 Bassvilliana, βλ. Μόντι, Μπασβίλ
 Bauernlegen (Ἀγροτικοὶ Νόμοι) 50
 Board of Agriculture 693
- Γαίγκερταλ (Jaegerthal) 48
 *γαιοπρόσοδος ἢ φεουδαρχικὴ πρόσοδος, ἀπογραφικὴ περιουσία (κῆνσος) 62, 104, 134, 179, 192, 236, 628· βλ. καὶ ἀπογραφικὸ ἐκλογικὸ σύστημα
 Γάιος Μάριος 125
 Γαλάζιοι (τοῦ στρατοῦ) 365, 455 καὶ σημ., 456· γαλάζια φαγιάντσα (ἢ ἔθνοφρουρά) 170, 455 σημ.
- Γαλικία 91, 228, 229, 323
 Γαλλία: ἀστική τάξη 58-61, 91-92· ἀριστοκρατία 56-58, 91-92· κληρὸς 54-56· οἰκονομία 45-49, 137-142· πνευματικὴ ζωὴ 83-85· τὸ 1789 105-109· τὸ 1791 201-204· τὸ 1799 579-597
 *γαλλικανισμὸς, γαλλικανοὶ 55, 79, 195, 198, 629· Γαλλικανικὴ Ἐκκλησία 195
 Γαλλικὴ προεπανάσταση 1787-1788, Ἡ, βλ. Ἐγκρὲ Γάλλος Πατριώτης, Ὁ, ἐφημερίδα 157, 163, 241, 266· βλ. καὶ Μπρισσὸ
 Γάνδη 212, 326, 619
 Γαρούνας, Ἄνω, ποταμὸς 587
 Γενεύη 36, 51, 77, 100, 101, 208, 212, 243, 285, 303, 342, 344, 416, 462, 488, 552, 556, 653, 671
 Γένοβα 34, 36, 45, 101, 335, 443, 465, 507, 531, 561, 576, 577, 690· Γενοβέζικη Ριβιέρα 525
 Γενικὲς Τάξεις (États généraux): 118, 120, 123· ἐκλογεὶς 123-128· ἔναρξη 131-137, 143, 144, 214
 Γενικὴ Ἐφημερίδα τῆς Εὐρώπης 211
 Γερμανία: πρὶν ἀπὸ τὴν κήρυξη τοῦ πολέμου 19, 34, 50, 55, 69, 70, 74, 76, 78, 83, 85, 86, 93, 110, 111, 207, 209, 210, 211, 219· κατὰ τὸν Πρῶτο Συνασπισμὸ 253, 277, 281, 304, 318, 335, 339, 344, 345, 488, 489, 493, 494, 498, 523, 525, 530, 531, 534, 539, 551, 556, 565· κατὰ τὸν Δεύτερο Συνασπισμὸ 576, 663, 671, 672, 675, 676, 678, 680, 681, 682-683, 689· Βόρεια 491, 507, 687· Νότια 93, 507, 524, 575, 664, 688
 Γερμανικὴ Βιβλιοθήκη 211
 Γέσο, νῆσος, Ἰαπωνία 698
 γεωργία: Ἄγγλια 693-695 (βλ. καὶ περιφράξεις)· Γαλλία 40-41, 48-49, 62, 190-192, 613-616
 Γεώργιος Γ', βασιλιάς τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Ἰρλανδίας 96, 226, 237, 309, 318, 332, 339, 508, 667
 Γιακόμπι Φρήντριχ Χάινριχ (Friedrich Heinrich Jacobi), Γερμανὸς φιλόσοφος 74
 Γιάνγκ Ἄρθουρ (Arthur Young), Ἄγγλος περιηγητὴς καὶ γεωπόνος 143, 693
 Γιάνγκ Ἐντουαρντ (Edward Young), Ἄγγλος ποιητὴς 83· ἔργο: *Νυχτερινὲς σκέψεις* 83
 *γιανσενισμὸς, γιανσενιστὲς 55, 79, 198, 219
 Γιατὶ τοῦ μήνα Σεπτεμβρίου τοῦ χίλια ἑφτακόσια ὀγδόντα ἐννέα, Τὰ 157
 Γίββων Ἐδουάρδος (Edouard Gibbon), Ἄγγλος ἱστορικὸς 77
 Γιόντζ (Yonge), Ἄγγλος πολιτικὸς 339

ΓΕΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

- γιορτή: τῆς Ἀναγέννησης 657· τῆς Ἑθνικῆς Ὁμοσπονδίας 166· τῆς 10ης Αὐγούστου 1793 386· τοῦ Ὁρθοῦ Λόγου 400· τοῦ Ὑπερτάτου Ὄντος 454, 657
- Γιούαρτ (Ewart), Ἕλληνας διπλωμάτης 230
- Γιούλιερς (Juliers) 231
- *Γιρόνδη, Γιρονδῖνοι: ἐπὶ Νομοθετικῆς 239-246, 249 καὶ σημ., -252, 255-260, 263, 264, 265 σημ., 266, 268, 269, 272, 282· ἐπὶ Συμβατικῆς 289-303, 305, 311, 313, 345, 350, 358, 359, 361-364· ἡ πτώση τους 367-379· ἡ προγραφή τους 385, 386, 389, 392, 401, 413· μετὰ τὴν 9η Ἐπανάσταση 476
- Γκαϊρς Γιόχαν Γιόζεφ φόν (Johann Joseph von Göthes), Γερμανὸς συγγραφέας 539, 572, 673
- Γκαϊτε Γιόχαν Βόλφγκανγκ φόν (Johann Wolfgang von Goethe), Γερμανὸς ποιητῆς καὶ φιλόσοφος 83, 210, 284, 345, 673, 674, 678, 679· ἔργο: *Τὰ χρόνια μαθητείας τοῦ Βίλχελμ Μάιστερ* 674
- Γκαλβάνι Λουίτζι (Luigi Galvani), Ἰταλὸς γιατρός καὶ φυσικός 72, 675
- Γκαλίτσιν: Ρώσος πρίγκιπας 209· πριγκίπισσα 681
- Γκαλμπώ (Galbaud), Γάλλος στρατηγὸς 465
- Γκαμὸν (Gamon), μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς Κοινῆς Σωτηρίας 494
- Γκαντέ Μαργκερίτ Ἐλί (Marguerite Elie Guadet) 241, 242, 246, 260, 261, 266, 372, 373
- Γκάουερ, λόρδος (Lord Gower), Βρετανὸς διπλωμάτης 309
- Γκάους Κάρλ Φρήντριχ (Carl Friedrich Gauss), Γερμανὸς ἀστρονόμος, μαθηματικὸς καὶ φυσικός 675
- Γκάπ (Gap) 142
- Γκάρ (Gard) 256, 372, 378, 420, 429
- Γκαρά Ντομινίκ Ζοζέφ (Dominique Joseph Garat) 361
- Γκάρντα (Garda), λίμνη 527
- Γκαρῶ (Garrau), κομισάριος τοῦ στρατοῦ 524, 527
- Γκασπαρέν Τομά Ὠγκυστέν ντέ (Thomas Augustin de Gasparin) 384, 386
- Γκαστόν-Μαρτέν (Gaston-Martin), Γάλλος ἱστορικός 416· ἔργο: *Ἰακωβίνοι* 416
- Γκατιναί (Gâtinais) 153, 168
- Γκέντς Φρειδερίκος φόν (Friedrich von Gentz) 277, 345, 662, 676
- Γκερέν Ντανιέλ (Daniel Guérin), Γάλλος ἱστορικός 351
- Γκίλραϊη (Gillray), Ἕλληνας γελοιογράφος 551, 671
- Γκίρτανερ (Girtaner), Ἑλβετὸς ἀντίπαλος τῶν *Πλουμινάτων 671
- Γκιρτχάμμερ (Girthammer), Γερμανὸς εἰδησεογράφος 217
- Γκλάρους (Glarus), ἑλβετικὸ καντόνι 588
- Γκλασιέρ (Glacière), ἡ σφαγή τῆς 240, 256
- Γκλόκ Κρίστοφ Βίλλιμπαλντ (Christoph Willibald Gluck), Γερμανὸς συνθέτης 84
- Γκοβάνι (Govani), κόμης 214
- Γκογιέ Λουί Ζερόμ (Louis Jérôme Gohier) 361, 581, 595
- Γκολντόνι Κάρλο (Carlo Goldoni), Ἰταλὸς θεατρικός συγγραφέας 84
- Γκόλτς (Goltz), πρεσβευτῆς τῆς Πρωσίας 225, 248, 249, 287, 491
- Γκομπέλ Ζάν-Μπατίστ (Jean-Baptiste Gobel), Γάλλος ἱερωμένος καὶ πολιτικός 198, 212, 400, 401
- Γκοντόυ Μανουέλ, δούκας ντέ (Manuel de Godoy), Ἰσπανὸς πολιτικός 312, 343, 492, 561, 680
- Γκόντουν Οὐίλλιαμ (William Godwin), Ἕλληνας συγγραφέας 213, 308, 672, 676· ἔργα: *Ἡ ἀνθρώπινη δικαιοσύνη* 308· *Ἐρευνα γιὰ τὴν πολιτικὴ δικαιοσύνη* 672· *Οἱ περιπέτειες τοῦ Κάλεμπ Οὐίλλιαμς* 672
- Γκορσάς Ἄντουαν Ζοζέφ (Antoine Joseph Gorsas) 157, 165, 263, 294
- Γκοσσέκ Φρανσουά Ζοζέφ (François Joseph Gossec), Γάλλος μουσικοσυνθέτης 658
- Γκότα (Gotha), δούκας καὶ δούκισσα τῆς 210
- Γκουαράν (Goyrand), Γάλλος στρατηγὸς 466
- Γκουβιόν-Σαιν-Σὺρ Λωράν (Laurent Gouvion-Saint-Cyr) 562
- Γκουζμάν Ἄντρὲς Μαρία ντέ (Andres Maria de Guzman), Ἰσπανὸς πρόσφυγας 401, 413
- Γκουλὸ (Gouly), ἀντίπαλος τῶν Ἀβράκωτων 411
- Γκουὸ ντ' Ἄρσύ, μαρκήσιος (Gouy d'Arsy) 149
- Γκραβιγιέ, τμήμα τοῦ Παρισιοῦ (section des Graviilliers) 360, 470
- Γκράμσι Ἄντόνιο (Antonio Gramsci), Ἰταλὸς στοχαστῆς καὶ πολιτικός 295, 421, 422
- Γκρανβίλ (Granville) 407
- Γκράντ, Μαντάμ (Madame Grant) 557
- Γκρανζινέβ Ἄντουαν Λαφάργκ ντέ (Antoine Lafargue de Grangeneuve) 241, 266

ΓΕΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

- Γκράτταν (Grattan), ήγέτης τῶν Ἴρλανδῶν προτε-
σταντῶν 98, 213, 309, 349
- Γκρέβ, πλατεία (place de Grève) 148 καὶ σημ., 157,
470
- Γκρεγκουάρ Ἄνρι Μπατίστ, ἀβὰς (abbé Henri
Baptiste Grégoire) 174, 214, 289, 304, 306, 479,
485, 650, 653, 656
- Γκρέζ Ζάν-Μπατίστ (Jean-Baptiste Greuze), Γάλ-
λος ζωγράφος 83
- Γκρένβιλ Τζῶρτζ (George Grenville), ἄγγλος πο-
λιτικός 309, 310, 311, 312, 317, 318, 320, 325,
334, 336, 339, 380, 508, 534, 571, 573, 662, 684,
687
- Γκρενέλ (Grenelle): 441· στρατόπεδο τῆς 516
- Γρενόμπλ (Grenoble) 119 καὶ σημ.
- Γκρετρὸ Ἄντρέ Μοντέστ (André Modeste Grétry),
Γαλλοβέλγος μουσικοσυνθέτης 658
- Γκρέυ Τσάρλς (Charles Grey), ἄγγλος πολιτικός
309
- Γκρήρ (D. Greer), ἱστορικός 432, 433, 606
- Γκριζόν (Grisons), ἐλβετικὸ καντόνι 344, 566, 576,
577
- Γκρίμ (Grimm), βαρόνος 208, 219
- Γκυγιό (Guiot), πολιτικός τῆς Βόρειας Γαλλίας
395, 396
- Γκριμπώβλ Ζάν-Μπατίστ Βακέτ ντέ (Jean-Baptiste
Vaquette de Gribeauval), Γάλλος στρατηγὸς καὶ
μηχανικός τοῦ στρατοῦ 459
- Γκριμσελ (Grimselfpass), διάβαση τῶν Ἄλπεων
588
- Γκρινιόν ντέ Μονφόρ Λουί-Μαρι (Louis-Marie
Grignon de Montfort), Γάλλος ἱερέας 365
- Γκριολέ (Griollet), ἐπιτροπεύων σύνδικος τῆς Γκάρ
372
- Γκρό Ἄντουάν, βαρόνος (Antoine Gros), Γάλλος
ζωγράφος 658
- Γκρουβέλ (Grouvelle), Γάλλος διπλωμάτης 461
- Γκροῦμπερ (P. Gruber) 681
- Γκυγιό ντέ Φολβίλ Πιέρ-Φρανσουά (Pierre-
François Guillot de Folleville) 365, 395, 396
- Γκὺζ (Guise) 405
- Γκυμπέρ Φρανσουά Ἀπολλίν ντέ (François
Apolline de Guibert) 280, 283
- Γκυπουθκόα (Guiruzcoa) 493
- Γκυτὸν ντέ Μορβὸ Λουί Μπερνάρ (Louis Bernard
Guyton de Morveau), Γάλλος χημικός 439
- Γλασκόβη 692, 694
- γλώσσα γαλλική, μετασχηματισμός της 654-655
- Γοττίγγη 78, 210, 217
- Γουαδελούπη 20, 201, 333, 465, 466, 554, 700
- Γουάνα 482, 538, 542, 543, 554· ὀλλανδική 19,
334, 696
- Γουινέα 21, 29
- Γουλιέλμος Ε', βλ. Ὁράγγη
- Γούλαστον Οὐίλλιαμ Χάυντ (William Hyde
Wollaston), ἄγγλος χημικός 675
- Γούλστονκραφτ Μαίρι (Wolstonecraft Mary), ἄγ-
γλίδα φεμινίστρια 213, 672
- Γούλφ Τόουν (Wolf Tone), Ἴρλανδὸς πολιτικός
213, 309, 349, 527, 553
- Γουσταῦος Γ', βασιλιάς τῆς Σουηδίας 92, 221, 227,
229, 237, 253
- Γουσταῦος Δ', βασιλιάς τῆς Σουηδίας 572
- Ζα ira*, τὸ τραγοῦδι τῆς Ἐπανάστασης 166, 310
- Combination Act, βλ. Νόμος περὶ Συμμοριῶν
- Common Law (ἐθιμικὸ δίκαιο) 26
- commoners (μὴ προνομιούχοι) 67
- Com Law, βλ. Νόμος περὶ Σιτηρῶν
- Δακία 225
- Δαλματία 530, 539, 682
- Δάλτον Τζῶν (John Dalton), ἄγγλος φυσικὸς καὶ
χημικός 675
- Δανία 34, 50, 92, 230, 461, 668, 694
- Δάντης (Dante Alighieri), Ἰταλὸς ποιητὴς 84
- Δαντὸν Ζῶρζ Ζάκ (Georges Jacques Danton): πρὶν
ἀπὸ τῆ 10ῃ Αὐγούστου 1792 167, 208, 245,
251, 252, 263, 264-265 καὶ σημ.: ὑπουργὸς Δι-
καιοσύνης 268, 271, 272, 284· στὴ Συμβατική
289, 296-298, 300, 306, 307, 310, 362-364, 368,
369, 372-375, 380, 383, 387, 389, 401, 402· μετὰ
τὴν ἐπιστροφή του ἀπὸ τὸ Ἄρσί (20 Νοεμ-
βρίου 1793), κατὰ τὴ διαμάχη τῶν φραξιῶν
402-403, 408-414, 486
- Δαρδανέλια 569, 570, 573, 687
- Δεκαήμερο, Τό*, ἐφημερίδα 659
- Δεκάτη (Décadi) 399, 630· βλ. καὶ λατρεία (δεκα-
δική)
- *δεκάτη (dîme) 62, 63, 98, 128, 134, 142, 152, 155,
185, 191, 306, 319, 367, 602, 608· «φεουδοποιη-
μένη» 187

ΓΕΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

*Δελφινότατο 48, 108, 119, 122, 123, 126, 131, 132, 153, 159, 162, 168, 244, 577, 612
 δημοκράτες, δημιουργία του κόμματος 203
 «Δημοκρατία Ένιαία και Άδιαίρετη» («l'Indivisible») 459, 535
Δημοκρατικοί θεσμοί, *Οί*, βλ. Σαιν-Ζύστ
 δημόσιες υπηρεσίες 632-645
Δημοσιογράφος, *Ό*, *έφημερίδα* 585
 δημοτικές αρχές 182-184, 632-634
 Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Άνθρώπου και του Πολίτη: του 1789 135, 153-156, 172-180, 197, 200, 700· του 1793 370, 375, 645· του έτους 3 501
 διάκριση των εξουσιών 82, 180, 182, 626
 διαμερίσματα: διοίκηση 183, 631-633· σύσταση 182
 διατίμηση, μέγιστη τιμή προϊόντων και μισθών (maximum) 257, 338, 343, 353, 355, 370, 381, 387, 388, 390-392, 396, 412, 431, 440, 442, 444-448, 452, 466, 473· μετά την 9η Θερμιδὸρ 480, 488, 496, 515· 580, 610, 615, 622, 633
 Διαφωτισμός, βλ. Φῶτα
 Διευθυντήριο: Πρώτο (ἐγκαθίδρυση) 510-513, (Συνασπισμός) 523-536· Δεύτερο 541-550· τῶν διαμερισμάτων και περιφερειῶν 183
 δίκαιο: διεθνὲς 207· κανονικὸ 79, 107· ρωμαϊκὸ 107· φυσικὸ 75, 80, 101, 132, 173
 δικαιοσύνη: ὀργάνωση 183-185, 625-628· *τοῦ πρεβότου 152, 154, 168· βλ. και Τρομοκρατία, δικαστήριο (ἐπαναστατικὸ)
 δικαιώματα: τοῦ ἀνθρώπου 153-156, 172-180, 217, 267, 350, 624, βλ. και Διακήρυξη τῶν Δικαιωμάτων, Παίην· θήρας και ἀλιείας 56, 192· *παράκοιούθησης 62· περιστρεφωρικὰ 192· πολέμου και εἰρήνης 164· πρεσβυγενείας 191· συλλογικὰ 101, 351, 658, 667· τοῦ συνέρχεσθαι 204· τιμητικὰ 192· χωροδеспοτικὰ 56, 62, 116, 117, 129, 191, 212, 223, 306, 319, 376, 603, 667
Δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου, *Τά*, βλ. Παίην
 δικαστήρια: Ἀνώτατο Δικαστήριο 184, 516, 636· ἐμποροδικεῖα 184· ἐκκλησιαστικὰ 79· ἔκτακτα 636· Ἐφετεῖο 184, 538· λαϊκὸ 267· οἰκογενειακὰ 184, 622, 635· ὀργάνωση 184-185, 634-637· πολιτικὸ 636· στρατοδικεῖο 458
 δικαστήριο: τῆς 17ης Αὐγούστου 1792 267· ἐπαναστατικὸ 363, 368, 380, 386, 391, 430, 437, 470· μετά την 9η Θερμιδὸρ 475, 483, 484, 541
 δικηγόροι 59, 177, 184, 240, 607, 635

διοίκηση: 182-185· δημοτικὴ 182, 632-634· δημοτικὴ τοῦ καντονιῦ 633· κεντρικὴ τοῦ διαμερισματος 183, 632-634· τῆς περιφέρειας 183, 632
 Δνείπερος, ποταμὸς 226
 Δνείστερος, ποταμὸς 230
Δοκίμο περὶ τῶν ἠθῶν και περὶ τοῦ πνεύματος τῶν ἐθνῶν, βλ. Βολταῖρος
Δοκίμο περὶ τῶν ὀρίων τοῦ κράτους, βλ. Χοῦμπολτ Γουλιέλμος
 «δολία Ἀλβιῶν» (ἡ Ἀγγλία) 509, 555, 685
 Δορδὸνη (Dordogne) 293
 Δουβλίνο 42, 213, 349· βλ. και Κοινοβούλιο (τοῦ Δουβλίνου)
 Δουγκέρκη 257, 319, 327, 328, 339, 404, 405, 649
 δουλεία, δούλοι: 22, 23, 26, 29, 37, 103-105, 178, 200, 201, 333, 465, 690, 695, 698, 700· δουλεμπόριο τῶν μαύρων 37, 98, 200, 337
 δουλοπαροικία, δουλοπάροικος 62, 64, 81, 91, 92, 94, 178, 192, 203, 218, 343, 667
 Δούναβης, ποταμὸς 229, 575
 *δραματολογία 62, 152, 168, 608
 Δρέσδη 679
 Δύο Γέφυρες (Zweibrücken), δούκας τῶν 276
 Δύση 18, 19, 24, 26, 30, 31, 34, 37, 49, 50, 52, 53, 61, 64, 66, 88, 89, 90, 91, 110, 209, 231, 323, 338, 512, 573
 Defenders, Ἴρλανδοὶ καθολικοὶ 309
 Dispositionskasse 341
 drill (στρατιωτικὲς ἀσκήσεις) 279
 Ἔβαλντ (Ewald), Γερμανὸς φιλελεύθερος 345
 Ἔβια (Hénia), Ἴσπανὸς ἐπαναστᾶτης 304
 Ἐβραῖοι 54, 71, 90, 152, 178, 629
 Ἐγκληση κατὰ μιᾶς συνοφαντίας τῆς ἱστορίας, βλ. Τριντόν
 Ἐγκρέ (J. Egret), Γάλλος ἱστορικὸς 120· ἔργο: *Ἡ γαλλικὴ προεπαναστασι 1787-1788* 120
Ἐγκυκλοπαιδεία 79· Ἐγκυκλοπαιδιστὲς 75, 242, 294, 619, 640, 645
 Ἐδικτον τῆς Νάντης 79
 Ἐδμβούργο 347, 671
 ἔθελοντὲς 146, 254, 268, 283, 313, 340, 358, 365, 366, 455 και σημ., 456, 647· βλ. και στρατὸς γαλλικὸς, ἐπιστράτευση

ΓΕΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

- *ἔθελούσια δωρεὰ 55, 63, 119
 Ἐθνικὰ Ἀρχεῖα 656
 ἔθνικὲς γαίτες 165, 169, 191, 319, 450-452, 475, 513, 519, 609, 615, 639
 Ἐθνικὴ Βιβλιοθήκη 656
 ἔθνικὴ ἐνότητα 128, 134, 155, 182, 453, 648-651
 Ἐθνικὸς Ἑρμῆς, Ὁ, δημοκρατικὸ ἔντυπο 202
 Ἐθνοσυνέλευση, ἴδρυση 132
 ἐθνοφρουρὰ 150, 151, 157, 159, 165-167, 169, 236, 258, 259, 262, 266, 269, 272, 302, 358, 366, 373, 392, 470, 477, 482, 407, 646
 εἰδησεογράφοι 217, 240, 613, 655
 Εἰρηνικὸς Ὠκεανὸς 17, 228, 698
Εἰσήγηση σχετικά με τὴ Γενικὴ Ἀστυνομία, βλ. Σαὶν-Ζύστ
Εἰσήγηση σχετικά με τὶς φράξεις τοῦ ἐξωτερικοῦ, βλ. Σαὶν Ζύστ
 Ἐκδικητής, Ὁ (Le Vengeur), πλοῖο τοῦ γαλλικοῦ στόλου 465
 Ἐκκερμαν Γιόχαν Πέτερ (Johann Peter Eckermann), Γερμανὸς συγγραφέας 284
 Ἐκκλησία: 195, 630· ἀγγλικανικὴ 54, 70, 76, 98, 681· καθολικὴ 54-56, 178· ὀρθόδοξη 54· συνταγματικὴ 195-196, 198, 242, 476, 518, 653· βλ. καὶ *γαλλικανισμὸς, ἱερεῖς, κληρὸς, Πολιτικὴ Σύνταξη τοῦ Κλήρου, χωρισμὸς κράτους καὶ Ἐκκλησίας
 Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά, Τὰ, ἐφημερίδα 654
 ἐκκοσμίκευση: τοῦ κράτους 194, 628-632· τῶν ληξιαρχικῶν πράξεων 198, 270· τῆς παιδείας 630, 641, 642, 644· τῆς πρόνοιας 630, 645
 ἐκλογὲς διοικητικῆς: 634-635· δικαστῶν 635-636· ἔτους 5 520-522· ἔτους 6 545-548· ἔτους 7 579
 ἐκλογικὲς περιφέρειες (ἐλεγχόμενες ἢ πλασματικῆς) 96
 ἐκπαίδευση: δημόσια, κοσμικὴ 98, 174, 188, 244, 297· ἔθνικὴ 640-645· τῆς Ἐκκλησίας 645· βλ. καὶ σχολές, Σχολή
 ἐκπατρισμένοι, ἐμικρέδες 184, 219-222, 225, 232, 240, 250, 254, 267, 271, 278, 295, 297, 318, 365, 367, 443, 450, 495, 497, 502, 517, 519, 521, 538, 542, 590, 604, 606, 671, 677· βλ. καὶ ἀγαθὰ ἐκπατρισμένων
 ἐκστρατεία: τοῦ 1792 281-285· τοῦ 1793 302-308, 324-325, 330, 404-408· τοῦ 1794 461-466· τοῦ 1795 498-499· τοῦ 1796 525-528· τοῦ φθινοπώρου τοῦ 1796 528-529· τοῦ 1797 529-531· τῆς ἄνοιξης τοῦ 1799 575-578· τοῦ φθινοπώρου τοῦ 1799 588-590
 Ἐλβας, ποταμὸς 64, 210, 695
 Ἐλβετία: 34, 86, 100, 211, 212, 253, 313, 334, 344, 443, 462, 488· ἐπὶ Διευθυντηρίου 507, 531, 540· ἡ ἐπέκταση τῆς ἐπανάστασης 560, 563-565, 567, 576, 578, 580, 588· βλ. Ἀδελφὲς Δημοκρατίες· Συνομοσπονδία 100, 103
 Ἐλβετικὴ· Δημοκρατία, βλ. Ἀδελφὲς Δημοκρατίες· Συνομοσπονδία 100, 103
 Ἐλβέτιος Κλώντ Ἀντριέν (Claude Adrien Helvétius), Γάλλος φιλόσοφος 73, 80, 401
 *Ἐλεύθερη Κομητεία (Franche-Comté) 377, 411, 485
 ἐλευθερία: 172-180· ἀτομικὴ 77, 82, 118, 128, 134, 174, 177· ἐμπορίου 39, 190, 619, 699· ὀρθοσκευτικῆς λατρείας 174, 403, 479, 630· καλλιέργειας τῆς γῆς 40, 191, 620· οικονομικὴ 49, 82, 108, 141, 174, 178, 203, 296, 362, 375, 442, 618-621, 626· συνειδήσεως 105, 174, 178, 629, 631· Τύπου 134, 204, 467, 582
 Ἐλευθερομένη Πόλη (Ville-Affranchie) 394, 406· βλ. καὶ Λυὸν
 Ἐλί (Elie), λοχαγὸς 147
 Ἐλισάβετ Μαντάμ, πριγκίπισσα τῆς Γαλλίας, ἀδελφὴ τοῦ Λουδοβίκου Ιε' 222, 435
 Ἐλληνας 28, 570, 690· ἔλλητισμὸς 84
 Ἐλλιοτ (Elliott), Ἄγγλος μυστικὸς πράκτορας 208, 225
 Ἐλμπὲ Μωρίς Λουί Ζιγκὸ ντε (Maurice Louis Gígost d'Elbée) 365
 Ἐμερὸ Ζάκ Ἀντρέ, ἀβὰς (abbé Jacques André Émery) 270, 485, 518, 654
 Ἐμίλια-Ρομάνια (Emilia-Romagna) 344
 Ἐμντεν (Emden) 336, 690
 Ἐμπέρ Ζάκ Ρενέ (Jacques René Hébert) 271, 299, 351, 362, 373, 382, 387, 389, 409, 412, 414 σημ· Ἐμπερτισμὸς 413, 416· Ἐμπερτιστὲς 382, 402, 411, 412, 414 σημ·, 416, 438, 444, 453, 470· βλ. καὶ *Μπαρμπα-Ντυσέν*, Ὁ
 Ἐμπερτιστὲς, Οἱ, βλ. Τριντὸν
 ἐμπόριο: 189-190· ἀγγλικὸ 41-42, 690· σιτηρῶν, βλ. σιτηρὰ
 Ἐμπρο (Ebro), ποταμὸς 493
 Ἐμψη, Συμφωνία τῆς (Punktion) 55
 Ἐμάρ (Eymar), οἰκονομικὸς πράκτορας τοῦ Διευθυντηρίου 566
 Ἐνκεντορφ (Enckendorf), Γερμανία 681

έγκοιμένα 21

Ἐνότητα, τμήμα τοῦ Παρισιοῦ (section de l'Unité) 400

Ἐντεῦθεν τοῦ Πάδου Δημοκρατία, βλ. Ἀδελφές Δημοκρατίες

Ἐντεῦθεν τοῦ Ρήνου Δημοκρατία, βλ. Ἀδελφές Δημοκρατίες

Ἐντεῦθεν τῶν Ἄλπεων Δημοκρατία, βλ. Ἀδελφές Δημοκρατίες

Ἐντουβίλ Γκαμπριέλ Μαρι ντέ (Gabriel Marie d'Hédouville) 554, 591

«Ἐνομένοι Ἴρλανδοί», εταιρεία 309

«Ἐξάσεις», οἱ φιλομοναρχικὲς 482 καὶ σημ.

ἐξουσία: δικαστικὴ 180, 181· ἐκτελεστικὴ 133, 180, 538, 625, 628· νομοθετικὴ 180, 628· ρυθμιστικὴ 181, 503· συντακτικὴ 127, 135

Ἐπαναστάσεις τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Βραβάντης, Οἱ, ἔντυπο 165· βλ. καὶ Ντεμουλὲν Κάμιλος

Ἐπαναστάσεις τοῦ Παρισιοῦ, Οἱ, ἔντυπο 157, 165· βλ. καὶ Λουσταλλό

Ἐπανάσταση: Ἀγγλικὴ τοῦ 1688 13, 74, 102, 161, 217· οἰκονομικὴ στὴν Ἀγγλία 41-45· Ἀμερικανικὴ 13, 25-27, 101-105· Βιομηχανικὴ 33, 42, 692-693· τῶν δῆμων 149-151· στὸ Παρίσι 146-149· πλατεία τῆς 302, 471

Ἐπαρχιακὲς Τάξεις 106-107, 120, 125, 134, 168, 182, 212

*Ἐπικεκεῖς 409-412, 461

*ἐπίμορτοι γεωργοί, ἐκμίσθωση γῆς 62, 66, 191, 192, 452

ἐπισιτισμὸς 271, 351, 360-361, 387, 392-393, 397, 442, 455, 473, 621· βλ. καὶ διατίμηση, σιτοδεία

Ἐπιστολὲς γιὰ τὴν πρόοδο τῆς ἀνθρωπότητας, βλ. Χέρντερ

Ἐπιστολὲς πρὸς τοὺς ἐντολοδοτὲς μου, βλ. Ροβεσπιέρος

Ἐπιστολὴ πρὸς τοὺς Παριζιάνους, βλ. Πετιὸν

Ἐπιστολὲς ἐνὸς ταξιδιώτη, λιβελλογράφημα 217
ἐπιστράτευση: 12.000 ἄνδρες 371· 300.000 ἄνδρες 358, 364, 404, 455· μαζικὴ 272, 286, 381, 387, 392, 393, 395, 494, 439, 456, 486, 536, 583, 584, 647

ἐπιτάξεις 141, 272, 303, 334, 342, 360, 362, 368, 381, 389, 397, 398, 442, 444, 448, 473, 480, 481, 496, 514, 519

Ἐπιτιμητικὴ ὁδὸς, βλ. Μπύργκερ

ἐπιτροπές: ἐπαναστατικὲς 371, 389, 425, 477· ἐπα-

γρύπνησης 265, 273, 296, 367, 373, 375, 475· τῶν τμημάτων 392

Ἐπιτροπή: Ἀποικίων 200· αὐστριακὴ 240, 258· Γενικῆς Ἄμυνας 364· Γενικῆς Ἀσφαλείας 149, 296, 390, 398, 402, 410, 412, 425, 427, 434, 436, 468, (μετὰ τὴν 9ῃ Ἐερινιδῶρ) 485, 636· Δημόσιας Ἐκπαίδευσης 642· τῶν Δώδεκα 373, 374· ἐκκλησιαστικῶν θεμάτων 195· Ἐμπορίου καὶ Ἀνεφοδιασμοῦ 425, 444, 480· Ἐπαναστατικὴ 394· Ἐπισιτισμοῦ 398, 425, 442-446· Ἐρευνῶν 149, 636· Κοινῆς Σωτηρίας 49, 266, 369, 374, 375, 378, 380, 383, 386-393, 396-398, 401-404, 406-415, 425-427, 434, 436, 438, 439, 441-444, 446, 447, 455, 460-464, 466-469, 473, (μετὰ τὴν 9ῃ Ἐερινιδῶρ) 475, 489, 492, 494, 498, 636· Μόνιμη (τοῦ Παρισιοῦ) 147· Μνημείων 656· Νομοθετικὴ 475· Οἰκονομικῶν 468· Ὀπλῶν καὶ Πυρομαχικῶν 425· Προσωρινὴ τῶν Τεχνῶν 656· «τῶν Τριάκοντα» 122

Ἐρ (Eure): Διαμέρισμα 271, 356· ποταμὸς 297

Ἐρβιγὸ ντ' (d'Hervilly), διοικητὴς μεραρχίας 494

Ἐρ-ἔ-Λουάρ (Eure-et-Loir), Διαμέρισμα 291, 292
ἐργατικὲς συντροφίες 65, 71, 178, 193, 203, 617, 620, 632

Ἐρείπια, Τά, βλ. Βολνὲ

Ἐρμὰν Ζοζέφ Ἄρμὰν (Joseph Armand Herman) 392, 438

Ἐρμῆς τῆς Γαλλίας, Ὁ, ἐφημερίδα 208· βλ. καὶ Μαλλὲ ντὺ Πὰν

Ἐρὸν Λουὶ Ζυλιέν (Louis Julien Héron) 409

Ἐρρίκος Β', βασιλιὰς τῆς Γαλλίας 305

Ἐρρίκος Δ', βασιλιὰς τῆς Γαλλίας 129

Ἐρρίκος τῆς Πρωσίας, πρίγκιπας 338

Ἐρσκιν (Erskine), Ἀγγλὸς φιλελεύθερος 213, 347, 664· Ἐπισκόπηση τῶν αἰτιῶν καὶ τῶν συνεπειῶν τοῦ τρέχοντος πολέμου μετὰ τὴν Γαλλία 664

Ἐρταλ (Erthal) 210

Ἐρυθρὰ Θάλασσα 559, 697

Ἐρὼ (Hérault), Διαμέρισμα 256, 359, 368, 371

Ἐρὼ ντὲ Σεσέλ Μαρι Ζὰν (Marie Jean Héroult de Séchelles) 384, 413, 425, 462

Ἐσμιβὺ ντ' Ὁρμιπὼ (Hesmivy d'Auribeau) 343

Ἐσπανιὰκ Ρενὲ Μαρι ντ' Ἀμαρζι ντὲ Σαῦγκέ, ἄβας ντὲ (René Marie d'Amarzit de Sahuguet, abbé d'Espagnac) 297, 380, 413

Ἐσπαρμπὲς (Esparbès), Γάλλος στρατηγὸς 465

ΓΕΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

- Ἔσση 90, 278, 285, 318, 324, 493, 689· Ἔσση καὶ Κάσσελ 494
- Ἐστρέ-Σαιν-Ντενί (Estrées-Saint-Denis) 152
- Ἐταιρεία: Ἀνταποκρίσεων τοῦ Λονδίνου 308· τῆς Ἐπανάστασης (Ἀγγλία) 213· τῆς Θάλασσης τοῦ Χάντσον 698· τῶν Ἰνδιῶν: βρετανικὴ 22, 23, 43, 44, 51· γαλλικὴ 190, 388, 402, 608, 690, 697-698· δόλανδική 36, 100, 690· Ἐταιρεία Ἐπαναστατηρῶν Γυναικῶν 382, 390, 420· τοῦ Λονδίνου γιὰ τὴν Προώθηση τῆς Συνταγματικῆς Πληροφόρησης 213· τῆς Ντιζόν 520· τοῦ Ἰ89 163, 244· τῆς Παρθένου Μαρίας (στὴ Βανδέα) 365· τοῦ Συντάγματος καὶ τοῦ Λαοῦ (Σκωτία) 310· «Φίλων τῆς εἰρήνης» 169· «Φίλων τῆς εὐταξίας» 518· τῶν Φίλων τοῦ Λαοῦ (Ἀγγλία) 308· *Φίλων τῶν Μαύρων 23, 200, 241, 700· Φίλων τοῦ Συντάγματος 165 (βλ. καὶ Ἰακωβίνοι)· Φλασὰ 520· Ἐταιρεῖες: *τοῦ Ἰησοῦ, τοῦ Ἥλιου 89, 478, 484· λαϊκῆς 354, 395, 398, 413, 425· βλ. καὶ Ἀδελφότητα τῶν Δύο Φύλων
- Ἐτάμπ (Étampes) 257
- εὐγενεῖς: τὸ 1789 13, 14, 56-58, 105, 120, 123, 125· ἐπὶ Γενικῶν Τάξεων 130, 132, 134· 154, 201, 210, 211, 236· μετὰ τὴν Ἐπανάσταση 602-603, 606· οἱ εὐγενεῖς στὴν Ἀγγλία 66-68, 96-97· ἀποκτησι τίτλων εὐγενείας 57, 92, 126
- Εὐρώπη, Γηραιὰ Ἥπειρος: 13, 17-29, 32, 33, 109-111, 170, 225, 233, 243, 253, 277, 289, 302, 304, 313, 318, 326, 342, 350, 619, 684· ἀνατολική 19, 33, 49, 58, 61, 64, 94, 209, 343· βόρεια 343· ἐξάπλωσὴ τῆς 17-19, 696-698· κεντρικὴ 33, 49, 58, 61, 64· κοινωνία 53-68· νότια 40, 312-313· οἰκονομία 33-52· σκέψη 69-87
- εὐσεβισμός 70, 78, 678
- «ἐφεσιβάλλοντες» (στὴ δίκη τοῦ Λουδοβίκου ΙϚ') 361, 369
- Ἐφημερίδα τῆς Βιέννης, Ἡ 217
- Ἐφημερίδα τοῦ Ὄρους, Ἡ 390
- ἐφοπλιστές 46, 102, 200, 241
- Ἐφραΐμ (Ephraim), Πρώσος μυστικὸς πράκτορας 208, 225
- exchequer bills (ὁμόλογα τοῦ Ἐθασυροφυλακίου) 42, 342, 532, 574
- Ζαβὸγκ Κλώντ (Claude Javogues) 411
- Ζαλὲς (Jalès), στρατόπεδο τοῦ 169
- ζαμιντάρ 697
- Ζάν Μπὸν Σαιντ-Ἀντρέ (Jean Bon Saint-André) 384, 461, 468
- Ζάνκτ Γκάλλεν (Sankt Gallen), ἀβαεῖο τοῦ 344
- Ζάν-Πῶλ, βλ. Ρίχτερ
- Ζανσοννὲ Ἀρμὰν (Armand Genonné) 241, 242, 250, 251, 258, 260, 262, 266
- Ζεβοντάν (Gévaudan) 169, 255
- Ζεμάπ (Jemappes) 274, 285-287, 304, 317, 350, 381
- Ζενγκενὲ Πιέρ Λουί (Pierre Louis Ginguené) 540, 563, 567, 652
- Ζενὲ (Genet), Γάλλος διπλωμάτης 462, 663, 669
- Ζέρ (Gers) 452
- Ζεράρ Φρανσουά, βαρόνος (François Gérard), Γάλλος ζωγράφος 658
- Ζέρλ Κριστόφ Ἀντουὰν (dom Christophe Antoine Gerle), Γάλλος ἱερέας καὶ δημοσιογράφος 168
- Ζερμπόνι (Zerboni), πρόεδρος τῆς πρωσικῆς Βουλῆς 668
- Ζήβερς (Sievers), πρεσβευτὴς τῆς Αἰκατερίνης Β' 321
- Ζηλανδία 464
- Ζιβὲ (Givet) 254, 258
- Ζιμπέρ-Ντεμολιέρ (Gibert-Desmolières), ὑποστηρικτὴς τῶν ἀντεπαναστατῶν 522
- Ζιραί-Ντυπρέ (Girey-Dupré), δημοσιογράφος 266
- Ζιράρ (Girard), οἰκογένεια εὐπατριδῶν 695
- Ζιροντὲ ντὲ Ρουσύ Ἄν Λουί (Anne Louis Girodet de Roucy), Γάλλος ζωγράφος 658
- Ζοζέφ ντὲς Ἄρ (Joseph des Arts), Ἑλβετὸς πρόσφυγας 671
- Ζουιγύ (Juilly), κολέγιο τῶν Ὀρατοριανῶν 294
- Ζουμπέρ Μπαρτελεμύ (Barthélemy Joubert) 523, 529, 561, 566, 567, 577, 582
- Ζόννεμφελς (Sonnenfels), φίλος τοῦ Ἰωσήφ Β' 345
- Ζουρντάν Ζάν-Μπατίστ (Jean-Baptiste Jourdan): ἐπὶ Συμβατικῆς 405, 459, 464, 498, 499· ἐπὶ Διευθυντηρίου 524, 527-529, 547, 574-576, 583, 588, 594· νόμος Ζουρντάν 574, 579, 647
- Ζουρντάν Ματιὲ Ζούβ, Ἰορδάνης ὁ Ἀποκεφαλίστῆς (Mathieu Jouve Jourdan, Jourdan Coupe-Tête) 256
- Ζουὺ-ἄν-Ζοζάς (Jouy-en-Josas) 47
- Ζυλιέν ντὲ Παριί (Jullien de Paris) 426, 434
- Ζυλιέν ντὲ Τουλούζ Ζὺν (Jean Julien de Toulouse) 390, 402

ΓΕΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

Ζυρίχη 100, 212, 344, 462, 577, 588
ζωγραφική 83, 656-657

Ζωρές Ζάν (Jean Jaurès), Γάλλος πολιτικός, φιλόσοφος και ιστορικός 141 και 249 σημ.

Ζωφρονά Σαιντ-Ίλαίρ Έτιέν (Étienne Geoffroy Saint-Hilaire), Γάλλος φυσιοδίφης 558, 652

fencibles (έθνοφρουροί, στην Άγγλία) 552, 553
franc-fief (εϊδικός φόρος) 56

gentry (κτηματική ή γαιοκτημονική άριστοκρατία της ύπαιθρου, στην Άγγλία) 67, 97, 340, 552
Gesindedienst (οϊκιακοί ύπηρέτες) 64
Gut (φεουδαρχικό κτήμα) 92, 668· Gutsherr (τοπικός άφέντης) 64

Ήλύσια Πεδία 371

*«Ήμέρα»: τών Κεραμιδιών, 7 Ίουνίου 1788 119· 14 Ίουλίου 1789 146-148· τοϋ Ώκτωβρίου 1789 156-160· 20 Ίουνίου 1792 259· 10 Αϋγούστου 1792 261-266· τοϋ Σεπτεμβρίου 1792 266-269· 9 και 10 Μαρτίου 1793 363-364· 31 Μαΐου-2 Ίουνίου 1793 373-374· 4 και 5 Σεπτεμβρίου 1793 389· 9η Θερμιδὸρ ἔτος 2 466-473· 12η Ζερμινάλ και 1η Πραιριάλ ἔτος 3 482-484· 13η Βαντεμιαίρ ἔτος 4 494-497

ἡμερολόγιο Δημοκρατικό 399, 401

Ήνωμένες Ήπαρχίες 22, 58, 99, 226· βλ. και Ώλλανδία

Ήνωμένες Πολιτείες της Άμερικης: ἔσωτερική ἐξέλιξη 13, 14, 18, 21, 26, 27, 101-105, 108, 669-671, 695-698· ἔξωτερική πολιτική 172, 336, 443, 462, 554, 555, 556, 690, 694, 699

«Ήνωμένες Πολιτείες τοϋ Βελγίου» 215

Ήνωμένο Βασίλειο 308, 347· βλ. Άγγλία, «δολία Άλβιών», Μεγάλη Βρετανία

Ήπειρος, Ήλλάδα 570

Habeas Corpus (νόμος περι προσωπικής άσφαλείας) 68, 340, 347, 553, 665

θέατρο 83, 614, 655

Θέλγουολ (Thelwall), Άγγλος φιλελεύθερος 347
θεοφιλανθρωπία 518, 544, 651

Θέρλου (Thurlow), Άγγλος καγκελάριος 309
Θεωρία της πολιτικής και θρησκευτικής ἔξουσίας στο πλαίσιο της κοινωνίας τών πολιτών, βλ. Μπανάλντ

Θιβέτ 29

Θούγκουτ Φράντς Μαρία, βαρόνος φόν (Franz Maria von Thugut): ὡς τῆ Συνθήκη τοϋ Καμποφόρμιο 321-325, 327, 329, 338, 341, 345, 490, 493, 499, 508, 509, 528, 529, 531, 534, 539· μετά τῆ Συνθήκη τοϋ Καμποφόρμιο 540, 565, 567, 569, 572, 573, 577, 578, 588, 687, 688

Θρησκευτικά χρονικά, *γαζέτα 654· βλ. και Σικάρ άβάς

Θρησκευτικά, πολιτικά και λογοτεχνικά χρονικά 479

*θρησκευτικοί διαφωνούντες, στην Άγγλία 77, 97, 213· σχίσμα 681

Θύελλα και Ώρμη, λογοτεχνικό κίνημα 78, 83, 677

Θυσία στην ἔλευθερία, Ή, θεατρικό ἔργο 655

Ίάβα 19

*Ίακωβίνοι: ἐπι Συντακτικής Συνέλευσης 165, 199, 202, 235, 236, 238, 239· ἐπι Νομοθετικής Συνέλευσης 240, 242, 243, 245-248, 251, 255, 256, 258, 261, 265, 271, 278, 282, 286· ἐπι Συμβατικής, ὡς τὴν πώση τών Γιρονδίνων 290, 291, 299, 310, 325, 342, 353, 354, 362, 364, 365, 368, 369, 372· ὡς τὴν 9η Θερμιδὸρ 377, 378, 382, 384, 387, 389, 395, 396, 401-403, 408-410, 412, 416-424, 428, 449, 466, 467, 470, 471· μετά τὴν 9η Θερμιδὸρ 474, 476, 477, 480, 482, 484, 502· ἐπι Διευθυντηρίου 512-514, 517, 540· μετά τῆ 18η Φρουκτιδὸρ 543, 545, 546, 580, 582-588, 589, 594, 596. Βλ. και 618, 623, 626· Άγγλοι 665· Ίταλοί 576· ἱακωβινισμός 416-424· Ίακωβίνοι, βλ. Γκαστόν-Μαρτέν

Ίαπωνία 14, 29, 30, 31, 698

Ίάσιο, Συνθήκη τοϋ 230

Ίβερνούα Φρανσουά ντέ (Francois d'Ivernois), Ήλβετὸς οϊκονομολόγος 342, 671

Ίγιενάρι, αϋτοκράτορας της Ίαπωνίας 31

Ίγιεχάρου, αϋτοκράτορας της Ίαπωνίας 31, 32

ἰδεαλισμός ὑπερβατικός 78, 673

Ίδέες περι της φιλοσοφίας της ἱστορίας, βλ. Χέρντερ

*Ίδεολόγοι 544, 592, 651, 675

ΓΕΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

- Ίένα 95, 217, 345, 666, 674, 679
 Ίερά ἐξέταση 26, 55, 79, 207, 219, 343, 666
 «Ίερά Συμμαχία» 662
 ἱερεῖς: ἀνόρκιστοι, ἀπειθαρχοὶ 194, 198, 199, 240, 242, 244, 255, 258, 266, 267, 270, 319, 365, 376, 398, 407, 466, 478, 479, 518, 629-631· ὀρκισμένοι, συνταγματικοὶ 198, 398, 403, 432, 478, 479, 485, 517-518, 630-631· βλ. καὶ κληρὸς, Πολιτικὴ Σύνταξις τοῦ Κλήρου
 Ἰζέρ (Isère), Διαμέρισμα 377
 Ἰζορέ (Isoré), Ὁρεινὸς πολιτικὸς 394, 396
 *Ἰησοῦτες 24, 30, 55, 79, 93, 211, 681, 698· βλ. καὶ Ἐταιρεία τοῦ Ἰησοῦ
 Ἰλαντς (Ilanz), Ἑλβετία 589
 Ἰλέτ (Islettes) 143
 Ἰλ-ντὲ-Φράνς (νῆσος Μαυρίκιος) 20, 200, 554, 697, 699
 *Ἰλουμινάτοι, ἰλουμινισμὸς 93, 210, 211, 218, 342, 654, 671, 678
 Ἰμλα (A. H. Imlah), ἱστορικὸς 51, 691
 Ἰμπέρ-Κολομὲς (Imbert-Colomès), πρῶν δῆμαρχος τῆς Λυὸν 169, 521
 Ἰμπραήμ, ἀρχηγὸς τῶν Μαμελούκων 558
 Ἰνάρ Μαξιμιέν (Maximin Isnard) 373
 Ἰνγκολστατ (Ingolstadt), Γερμανία 93
 Ἰνδία 14, 20, 23, 29, 97, 111, 226, 230, 557, 688, 696, 697· Ἀνατολικὲς Ἰνδίες 22· Ἰνδοὶ 84
 Ἰνδιάνοι 21, 23, 24, 26, 698, 700
 Ἰνδικὸς Ὠκεανὸς 20
 Ἰνδοκίνα 29, 697
 Ἰνστιτούτο: *Ἐθνικὸ 500, 544, 557, 592, 643, 644, 651· «Ἰνστιτούτα» 641· τοῦ Καΐρου 559· τῶν Κωφαλάων 643
 Ἰόνιοι Νῆσοι 557, 570, 687
 Ἰούρας: ὄρη 564· Διαμέρισμα 372, 378
 Ἰππευτήριο: αἶθουσα 289, 582· Λέσχη τοῦ 585, 586
 Ἰρλανδία 42, 98, 101, 102, 213, 309, 326, 333, 339, 340, 347, 349, 527, 528, 533, 549, 665, 666, 682, 685· Βόρεια 309 σημ.
 Ἰσλάμ 14, 18, 19, 28, 32, 559
 Ἰσμαηλία 229
 ἰσότητα: τῶν δικαιωμάτων 14, 81, 99, 105, 129, 135, 175-176, 202, 215, 257, 515, 618-623, 663, 702· κληρονομικὴ 175· κοινωνικὴ 174· φορολογικὴ, δημοσιονομικὴ 116, 120, 122, 133-135
 Ἰσπανία: πρὶν ἀπὸ τὸν Πρῶτο Συνασπισμὸ 19, 27, 34, 37, 62, 86, 94, 95, 110, 144, 207, 214, 225, 228, 230, 237, 247, 253, 277, 285· ὡς τῆ Συνθήκη τῆς Βασιλείας 304, 312, 318, 320, 325, 330-334, 341, 343, 465, 486· μετὰ τῆ Συνθήκη τῆς Βασιλείας 507, 509, 527, 534, 551, 554, 561, 680, 685, 686, 699
 Ἱστορία τῆς Γαλλικῆς Ἐπανάστασης, Ἱ, βλ. Μισελὲ Ἱστορικὸ, πολιτικὸ καὶ ἠθικὸ δοκίμιον περὶ τῶν ἐπανάστασεων, βλ. Σατωβριάνδος
 Ἰστρία 530, 539
 Ἰταλία: ἐκστρατεία τοῦ Βοναπάρτη τὸ 1796 525-531, 536-556, 560, 561-565, 570-571· ἐκστρατεία τοῦ 1799 575-578, 663, 682· κοινὴ γνώμη καὶ κίνησις τῶν ἰδεῶν 214, 219, 226, 671-682· Νότια 64, 571· πόλεμος καὶ γαλλικὴ κατάρτησις 304, 318, 325, 335, 344, 464, 508, 523· τὸ 1789 19, 45, 79, 86, 94, 110, 207, 218
 Ἰωάννινα 28
 Ἰωσήφ, ἀρχιδούκας, ἀντιβασιλείας τῆς Ἀγίας Ρωμαϊκῆς Αὐτοκρατορίας 682
 Ἰωσήφ Α', βασιλιάς τῆς Πορτογαλίας 95
 Ἰωσήφ Β' τῶν Ἀψβούργων 55, 90, 91, 94, 95, 110, 111, 195, 210, 218, 220, 222, 225, 227, 228, 307, 322, 345, 570, 666· ἰωσηφτισμὸς 212
 Ἰωσηφίνα Τασέρ ντὲ Λά Παζεριί (Joséphine Tascher de La Pagerie, χήρα de Beauharnais) 524, 525, 527, 617
 income tax (φόρος εἰσοδήματος) 552
 Junker (γαιοκτημόνες) 92, 218, 668
 Κάβεντις Χένρυ (Henry Cavendish), Ἕλληνας φυσικὸς καὶ χημικὸς 675
 Κάδιθ (Cádiz) 556, 695, 699
 Καζέρτα (Caserta), Ἰταλία 571
 «Καθολικὴ Ἐπιτροπὴ», ἰρλανδικὴ πολιτικὴ ὀργάνωσις 309
 καθολικισμὸς 24, 80, 194, 518, 628-632· μητρῶα καθολικῆς πίστεως 194· βλ. καὶ Ἐκκλησία, ἱερεῖς, κληρὸς
 Καζαλὲς Ζὰκ Ἀντουάν Μαρι ντὲ (Jacques Antoine Marie de Cazalès) 126
 Καιλὸς Κλόντ Φιλίπ ντὲ Τυμπιέρ, κόμης ντὲ

ΓΕΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

- (Claude Philippe de Tubières de Caylus), Γάλλος
 αρχαιολόγος και συγγραφέας 84
 Καϊναρτζί Κιουτσούκ, Συνθήκη 569
 Καϊνιξβέργη (Königsberg) 50, 668
 Κάιρο 558, 559
 Κάϊσαρ Ίούλιος, τὰ Ἀπομνημονεύματά του 305· βλ.
 καὶ στρατόπεδο (τοῦ Κάϊσαρα)
 καισαροπαπισμός 89, 91
 Κάιζερλάουτερν (Kaiserslautern) 405
 Καλβαντός (Calvados) 271, 378, 581
 Κάλβι (Calvi), Κορσική 332
 καλβινισμός 78, 96
 καλὲς τέχνες 83-85, 655-658
 Κάλιαρι (Cagliari), Σαρδηνία 571
 Καλιόστρο Ἀλεσσάντρο [Τζουζέπε Μπαλσάμο],
 κόμης ντι (Alessandro [Giuseppe Balsamo] di
 Cagliostro), Ἰταλὸς τυχολόγος, μάγος, θερα-
 πευτὴς 70
 Κάλις (Kalisz), Πολωνία 287
 Καλιφόρνια 18, 19, 228
 Καλκούτα 20
 Καλντιέρο (Caldiero) 528
 Καλὸν Σάρλ Ἀλεξάντρ (Charles Alexandre de
 Calonne), Γάλλος πολιτικός 22, 36, 115, 116,
 117, 118, 120, 121, 124, 219, 221, 282
 Κάμντεν (Camden), ἀντιβασιλέας τῆς Ἰρλανδίας
 349
 Καμπανία (Champagne) 47, 80, 153, 170, 272,
 284
 Καμπανίς Πιέρ Ζάν Ζὼρς (Pierre Jean Georges
 Cabanis), Γάλλος γιατρός καὶ φιλόσοφος 652
 Καμπασερές Ζάν-Ζάκ Ρεζίς ντε (Jean-Jacques
 Régis de Cambacères) 364, 474, 594, 623, 637
 Καμπαρρύς: Φρανσουά, κόμης ντε (François de
 Cabarrus) 219· Τερεζά, κόρη του, μετρέσα καὶ
 ἀργότερα σύζυγος τοῦ Ταλλιέν (Thérèse de
 Cabarrus, Madame Tallien) 467, 476, 617
 Κάμπε (Campe), *κανονικός 207
 Κάμπερντυν (Camperduyn) 556
 Καμπομάνες Πέδρο Ροντρίγκες (Pedro Rodrigues
 Campomanès), Ἴσπανὸς πολιτικός, λογοτέχνης
 καὶ οἰκονομολόγος 214, 219
 Καμπὸν Ζοζέφ (Joseph Cambon), Γάλλος πολιτι-
 κὸς 369
 Καμπότζη 29
 Καμποφόρμιο, Συνθήκη τοῦ 508, 539-540, 560,
 565, 592, 680, 682
 Καμπραϊ (Cambrai) 255, 267, 328, 380, 391, 434
 Καμπρεζί (Cambrésis) 47, 142, 168, 193, 328
 Καμὺ Ἀρμάν Γκαστόν (Armand Gaston Camus)
 195, 306
 Κάν (Caen) 372, 377
 Καναδὰς 22, 216, 696· γαλλικός 25
 Κάνγκ Χί, Κινέζος αὐτοκράτορας 29
 Κανέμ, Ἀφρική 29
 Κάννινγκ Τζῶρτζ (George Canning), Βρετανὸς πο-
 λιτικός 671
 Κανόβα Ἀντόνιο (Antonio Canova), Ἰταλὸς γλύ-
 πτης 679
 κανοῦτοι, μισθοῦτοι τεχνίτες 47
 Κάντ Ἰμάνουελ (Immanuel Kant), Γερμανὸς φιλό-
 σοφος 70, 73, 74, 78, 211, 345, 663, 666, 668,
 672, 673, 678· ἔργα: Ἡ σύγκρουση τῶν Σχολῶν
 673· Κριτικὴ τοῦ καθαρῶ λόγου 73, 673· Μετα-
 φυσικὴ τῶν ἡθῶν 673· Περὶ τῆς παγκόσμιας εἰρή-
 νης 673
 Καντόν, Κίνα 22, 30
 Κάουνιτς Βέντσελ Ἄντον, κόμης (Wenzel Anton
 Kaunitz), Αὐστριακὸς πολιτικός, διπλωμάτης
 229, 238, 247, 249, 250 καὶ σημ., 252, 274, 275,
 276, 401
 Καπετίδες, γαλλικὴ δυναστεία 13, 107, 129, 624
 καπιταλισμός 38, 45-47, 69, 71, 89, 101, 141, 152,
 449, 574, 608, 616, 619, 620, 694, 702· βιομηχα-
 νικὸς 48, 69, 619, 670· ἐμπορικὸς 39, 42, 47, 49,
 69, 620· ἡ ἄνοδος του στὴ Μεγάλῃ Βρετανία
 689-696· καπιταλιστικὴ συγκέντρωση 176, 190
 Καραγεώργης, Σέρβος ἐπαναστάτης 570
 Καραϊβική 20· Καραΐβες 22
 Καραμζίν Νικόλαος, Ρῶσος συγγραφέας καὶ ἱστο-
 ρικός 208
 Κάρλ (Carle), Γάλλος στρατιωτικὸς 254
 Καρλέττι (Carletti), κόμης 486
 Καρλσρούη 345
 *Καρμανιόλα, ἄσμα 286· καρμανιόλα, ἔνδυμα τῶν
 Ἀβράκωτων 468· *Καρμανιόλοι 325, 393, 405,
 608
 Καρμηλίτες, μοναστήρι καὶ φυλακὲς 268, 438, 476
 Καρνὸ Λαζάρ Νικολά ἢ ὁ Μεγάλος Καρνὸ
 (Lazare Nicolas Carnot ἢ Le Grand Carnot): στὴ
 Νομοθετικὴ Συνέλευση 252· στὴ Συμβατικὴ
 296, 307, 368, 384, 387, 401, 405, 443, 455, 457,
 460, 463, 464, 468· μετὰ τὴν 9ῃ Θερμιδῶρ 474,
 484, 498· ἐπὶ Διευθυντηρίου 511, 512, 516, 517,

ΓΕΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

- 521, 522, 524, 525, 529, 534, 537, 538· μετά τη 18η Φρουκτιδὸρ 546, 648
- Καρνὺ (Carny), Γάλλος χημικός 439
- Καρντενάλ ντέ (L. de Cardenal), Γάλλος ἱστορικός 419, 420
- Καρὸ (Caro), Γάλλος στρατηγὸς 328, 329
- Κάρολος-Αὐγουστος τῆς Βαϊμάρης 90, 674
- Κάρολος Γ' τῶν Ἀψβούργων, βασιλιάς τῆς Ἰσπανίας 21, 49, 89
- Κάρολος Δ', βασιλιάς τῆς Ἰσπανίας 95, 220, 237, 320, 699
- Κάρολος-Ἐμμανουὴλ τῆς Σαρδηνίας 577
- Κάρολος-Εὐγένιος τῆς Βυρτεμβέργης 90
- Κάρολος-Θεόδωρος τῆς Βαυαρίας 572, 687
- Κάρολος τῶν Ἀψβούργων, ἀρχιδούκας 527, 528, 530, 573, 576, 578, 588
- Κάρολος Φερδινάνδος, δούκας τῆς Βρουνσβίκης (Charles Ferdinand de Brunswick) 93, 248, 250, 262, 268, 278, 279-286, 322, 327, 328, 330, 405, 517, 585· μανιφέστο 262, 373
- Καρπαντρά (Carpentras) 223
- Καρρά Ζάκ-Λουὶ (Jacques-Louis Carra) 165, 268, 299
- Καρριέ Ζάν-Μπατίστ (Jean-Baptiste Carrier) 394, 395, 407, 411, 426, 434, 458, 478
- Καρρουζέλ (Carrousel), πλατεία, εἴσοδος τοῦ Κεραμικοῦ 263
- Κόρτες (Cortes), ἰσπανικὴ καὶ πορτογαλικὴ Βουλὴ 343
- Καρτέσιος (Renè Descartes), Γάλλος φιλόσοφος καὶ μαθηματικός 72, 73, 76, 78, 640, 651
- Κάρτραϊτ Ἔντμουτ (Edmund Cartwright), Βρετανὸς ἐφευρέτης 43, 692-693
- Καρτώ Ζάν-Μπατίστ (Jean-Baptiste Carteaux) 378, 406
- Καρχηδόνα ἢ σύγχρονη (ἢ Ἀγγλία) 49, 311, 555
- Κασσάνο (Cassano) 576
- Καστιλιόνε (Castiglione) 527
- Καστίλλη 62· Συμβούλιο τῆς 219
- Καστελλά (Castella), δικηγόρος 208
- Κάστρικεμ (Castricum), Ὁλλανδία 589
- Καταβολές τῆς σύγχρονης Γαλλίας, Οἶ, βλ. Ταῖν*
- Καταλανία 49, 62, 207, 254, 464
- Κατελινὸ Ζάκ (Jacques Cathelineau) 365
- Κατήχηση τοῦ πολίτη, βλ. Βολνέ*
- Κάτω Σηκουάνας, Διαμέρισμα 377
- Κάτω Χώρες: πρὶν ἀπὸ τὴν κήρυξη τοῦ πολέμου 34, 62, 66, 110, 214, 215, 220, 224, 228, 247· ὄς τὴ Συνθήκη τῆς Χάγης 276, 278, 282, 286, 305, 320-325, 327, 329, 330, 335-337, 339, 340, 466· μετὰ τὴ Συνθήκη τῆς Χάγης 490, 493, 498, 508, 573, 578, 682, 688· βλ. καὶ Βέλγιο, Ὁλλανδία
- Κάτω Σαράντ (Charente-Inférieure) 293, 475
- Καύκασος 28
- Κέλ (Kehl) 528
- Κελλερμάν Φρανσουά Ἐτιέν (François Étienne Kellermann) 282, 283, 285, 386, 406, 524, 526
- Κενουά (Quesnoy) 286, 328, 391, 404, 405
- Κεντάκυ (Kentucky), Ἀμερικὴ 670, 698
- Κεντρικὰ Ὅρη 153
- Κεραμικός 159, 233 καὶ σημ., 234, 259, 260, 262, 263, 300, 373, 374, 441, 586
- Κεράσκο (Cherasco), Ἰταλία 525
- κερδοσκοπικὲς προαγορές, κερδοσκόποι καπαριαστὲς 141, 150, 203, 257, 354, 360, 382, 388, 393, 409, 411
- Κέρκυρα 558, 570, 577
- Κερσαίν Σιμόν ντέ Κετανπρέν, κόμης ντέ (Simon de Coetnampren de Kersaint) 311
- Κερσύ (Quercy) 168, 256
- Κεϋλάνη 19, 534, 554
- Κιά Κίνγκ, γιὸς τοῦ βασιλιᾶ Κιέν Λόνγκ 697
- Κιγιονάγκα, Ἰάπωνας ζωγράφος 31
- Κιέλο 210, 681
- Κιέν Λόνγκ, βασιλιάς τῆς Κίνας 29, 30, 697, 698
- Κιμπερόν (Quiberon) 333, 339, 493-495, 498, 508
- Κίνα 14, 22, 29, 30-32, 698
- κίνηση τῶν ἰδεῶν: τίς παραμονές τῆς Ἐπανάστασης 69-85· κατὰ τὴ διάρκεια τῆς Ἐπανάστασης 640-648, 671-683
- Κισσέλεφ, ἐπιτετραμμένος τοῦ Παύλου Α' τῆς Ρωσίας 667
- Κλαβιέρ Ἐτιέν (Étienne Clavière), Ἐλβετὸς τραπεζίτης 241, 243, 244, 251, 253, 259, 303, 361, 374, 392
- Κλάρκ Ἀνρί Ζάκ (Henri Jacques Clarke) 529-531
- Κλεμάν (Clément), ἐπίσκοπος τῶν Βερσαλλιῶν 214
- Κλεμπέρ Ζάν-Μπατίστ (Jean-Baptiste Kléber) 406, 458, 529, 559
- Κλερμόν-Τοννέρ Στανίσλαος, κόμης ντέ (Stanislas de Clermont-Tonnerre) 156
- Κλερμόν-Φερράν (Clermont-Ferrand) 446
- Κλερφάι Ζοζέφ ντέ Κρουά, κόμης ντέ (Joseph de Croix de Clairfayt) 278, 281-283, 498, 499

ΓΕΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

- κλήρος: πρὶν ἀπὸ τὴν Ἐπανάσταση 54-56, 116, 121·
στὶς Γενικὲς Τάξεις 123, 126, 128, 131, 134,
135· μεταρρυθμὶση τοῦ κλήρου 194-199· μετὰ
τὴν Ἐπανάσταση 602, 628-630· βλ. καὶ ἱερεῖς
(ἀνόρκιστοι, ὀρκισμένοι), Πολιτικὴ Σύνταξη
τοῦ Κλήρου
- Κλίνγκενταλ (Klingenthal) 438
- Κλοντιὸν (Clodion), Γάλλος γλύπτης 658
- Κλότς Ζάν-Μπατίστ, Ἀνάχαρσης (Jean-Baptiste,
Anacharsis Cloots) βαρόνος, ἐπαναστάτης πρω-
σικῆς καταγωγῆς 208, 304, 401, 408, 409, 412
- Κλόπστοκ Φρήντριχ Γκόττλιμπ (Friedrich Gottlieb
Klopstock), Γερμανὸς ποιητὴς 210, 211, 345·
ἔργο: «Ἐκεῖνοι, ὄχι ἔμεῖς», ὠδὴ 211
- Κλυνὺ (Clugny), κυβερνήτης τῆς Γουαδελοῦπης
201
- Κνίγκε (Knigge), Ἀνοβεριανὸς τοῦ τάγματος τῶν
*Γλουμινάτων 93
- Κοβοῦργο, πρίγκιπας τοῦ 319, 324, 327-330, 363,
380, 404, 405, 460, 463, 464
- Κογκρέσο 103, 104
- Κοιλάδα τῆς Κόλασης (Val d'Enfer) 528
- Κοινοβούλιο: τῆς Ἀγγλίας 26, 43, 44, 54, 96, 181,
221, 226, 309, 311, 347, 348, 532, 534· τοῦ Δου-
βλίνου 98, 682
- κοινωνία: βρετανικὴ 66-68· ἡ καταστροφὴ τῆς πα-
λαιᾶς σωματειακῆς (στὴ Γαλλία) 601-611· ἡ
νέα γαλλικὴ 611-618· τοῦ Παλαιοῦ Καθεστώ-
τος 53-66
- *Κοινωνικὸς Κύκλος 202, 208, 209, 235
- Κοινωνικὸ συμβόλαιον*, Τό, βλ. Ρουσσώ
- κολέγια 75, 80, 84, 107, 644, 655· βλ. καὶ σχολῆς
- Κολλατάι Οὔγκο (Hugo Kollataj), Πολωνὸς ἱερω-
μένος, ἀναμορφωτὴς καὶ πολιτικὸς 209, 231
- Κόλλι (Colli), διοικητὴς τοῦ στρατοῦ τῶν Πεδε-
μοντιῶν 525
- Κόλλιγγουντ Κάθμπερτ (Cuthbert Collingwood),
Βρετανὸς ναύαρχος 332
- Κολλὸ ντ' Ἐρμποῦά Ζάν-Μαρί (Jean-Marie Collot
d'Herbois) 239, 289· στὴν Ἐπιτροπὴ Κοινῆς
Σωτηρίας 384, 389, 394, 406, 409, 410, 412, 436,
468· μετὰ τὴν 9ῃ Ἐθριμδὸρ 476, 478, 482, 594
- Κολλορέντο (Colloredo), ὑπουργὸς τῶν Ἀψβούρ-
γων 666, 667
- Κολμπέρ Ζάν-Μπατίστ (Jean-Baptiste Colbert) 57,
89, 393, 603· ἡ πολιτικὴ του (colbertisme) 35, 49
- Κολονία 220, 539, 540, 565, 690
- Κολούμπια (Columbia), ποταμὸς 18, 698
- κομισάριος, ἐπίτροπος: στὸ στρατὸ 523, 527, 529,
567, 582· βασιλικὸς 185
- Κομούνα τοῦ Παρισίου: πρὶν ἀπὸ τὴ 10ῃ Αὐγού-
στου 1792 156, 158, 183, 262-264, 265 σημ.· ὡς
τὶς 31 Μαΐου 1793 265, 266, 268, 271-273, 290,
296, 297, 299, 302, 351, 352, 360, 362, 363, 371,
373· ὡς τὶς 9 Ἐθριμδὸρ 382, 389, 392, 399, 403,
413, 470· καὶ 477, 502· «ἐξεγερμένη κομούνα»
263, 291
- κομμουνισμὸς 82, 442, 449, 515, 516, 622, 672
- Κόμπεντςλ Λουδοβίκος (Ludwig Cobenzl) 248, 321,
322, 490, 539, 565, 567·
- Κόμπεντςλ Φίλιππος (Philipp Cobenzl) 229, 249,
274
- Κόμπετ Οὐίλλιαμ (William Cobbett), Βρετανὸς πο-
λιτικὸς καὶ δημοσιογράφος 671
- Κομπιένη 259
- Κόμπλεντς (Koblenz) 170, 245, 247, 260, 262, 278,
281, 285, 286
- Κοντορσέ Ζάν Ἀντουάν, μαρκήσιος ντε (Jean
Antoine de Condorcet) 102, 122, 163, 188, 210,
234, 244, 293, 294, 297, 361, 375, 617, 633, 640-
644, 651, 676· τὸ σχέδιό του γιὰ τὴν ἐκπαίδευ-
ση 640-645· Μαντάμ Κοντορσέ 617· ἔργο: *Πί-
νακας τῶν προόδων τοῦ ἀνθρώπινου πνεύματος*
651
- Κόνι (Coni) 576
- Κονκορδάτο 195
- Κονσερβατουάρ: τῶν Τεχνῶν καὶ τῶν Ἐπαγγελ-
μάτων 643· Ὡδεῖο Μουσικῆς 643
- Κονστάν Μπενζαμέν (Benjamin Constant), Γάλ-
λος πολιτικὸς καὶ συγγραφέας 345, 517, 544,
546, 593· ἔργο: *Περὶ τῶν πολιτικῶν ἀντιδρά-
σεων* 593
- Κοντὰ Βεναισσέν (Comtat Venaissin) 169, 223, 224,
256
- Κοντέ (Condé) 327, 380, 386
- Κοντέ, Λουὶ Ζοζέφ ντε Μπουρμπόν, πρίγκιπας τοῦ
(Louis Joseph de Bourbon, prince de Condé) 219-
221, 498, 569, 668· βλ. καὶ στρατὸς γαλλικὸς
- Κοντέ Νικολὰ Ζάκ (Nicolas Jacques Conté), Γάλ-
λος χημικὸς καὶ ἐφευρέτης 439
- Κοντιγιάκ Ἐτιέν Μπονονὸ ντε (Étienne Bonnot de
Condillac), Γάλλος φιλόσοφος 73
- Κόουλριτζ Σάμουελ Τάιηλορ (Samuel Taylor
Coleridge), Ἄγγλος ποιητὴς, κριτικὸς καὶ φι-

ΓΕΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

- λόσοφος 213, 346, 552, 672· έργα: «Γαλλία»,
ὄδη 213· *Παλινωδία* 672
- Κόουλυ Ρίτσαρντ (Richard Cowley), Ἕλληνας κατα-
κτητής τῶν Ἰνδιῶν 697
- Κοπεργάγη 92, 343, 409, 443, 461
- Κοραῖς Ἀδαμάντιος 570
- *Κορδελιέροι 167, 202, 204, 208, 234-236, 240,
258, 290, 364, 370, 382, 383, 408, 411-414, 420,
474, 516
- Κόρες τῆς Σοφίας (Filles de la Sagesse) 365
- Κορματέν (Cormatin), βαρόνος τοῦ 479
- Κορμπέιγ (Corbeil) 399, 537
- Κορνέ (Comet), ἔμπιστος τοῦ Σιεγές 586
- Κορνούλλις Τσάρλς Μάν, λόρδος Μπρόμ, μαρ-
κήσιος (Charles Mann Cornwallis, Lord Brome),
Ἕλληνας στρατηγός 20, 332, 333, 339, 553, 696,
697
- Κορνταί Σαρλότ (Charlotte Corday), ἡ δολοφόνος
τοῦ Μαρά 385
- Κορόν (Coron) 406
- Κορσακόφ, Ρῶσος στρατηγός 578, 588
- Κορσική 223, 319, 331-333, 359, 378, 465, 510, 524,
527, 687
- Κόρφ ντέ (de Korff), βαρόνη 208
- Κοσιούσκο Ταντέους Ἀντρέι Μποναβεντούρα
(Tadeusz Andrej Bonawentura Kosciuszko), Πο-
λωνός στρατιωτικός καὶ πολιτικός 275, 323,
324, 380, 461, 666
- Κοσσόν ντέ Λαππαράν Σάρλ (Charles Cochon de
Lapparent) 512, 517
- Κοστά ντέ Μπωρεγκάρ (Costa de Beauregard) 218
- Κότ-ντ' Ὀρ (Côte-d'or) 267, 372, 377, 378
- Κουάκεροι 23
- Κούβα 20
- Κουές (Queich), ποταμός 328, 499
- Κούκ Τζαίημς (James Cook), Ἕλληνας πλοίαρχος
17, 207
- Κουλόμπ Σάρλ Ὁγκυστέν ντέ (Charles Augustin de
Coulomb), Γάλλος μηχανικός καὶ φυσικός 72
- Κουρασάο, νῆσος τῶν Ἀντιλλῶν 696, 699
- Κουρίλλες, νῆσοι 698
- Κουρλάνδη 493
- Κουρνό Ἀντουάν Ὁγκυστέν (Antoine Augustin
Cournot), Γάλλος μαθηματικός, οἰκονομολό-
γος καὶ φιλόσοφος 59, 654
- Κουρτουά Ἔντι Μποναβαντύρ (Edme
Bonaventure Courtois) 586
- Κουρτραί (Courtrai) 255
- Κουτόν Ζὼρζ Ὁγκύστ (Georges August Couthon)
256, 298, 384, 394, 395, 406, 436, 437, 438, 468,
469
- Κοφινάλ Ζάν-Μπατίστ (Jean-Baptiste Coffinhal) 470
- Κοχιγκίνα, Ἕλληνας Ἀνατολή 29, 30
- Κρακοβία 323, 324, 490
- Κράμερ Γιόχαν Μπατίστ (Johann Baptist Cramer),
Γερμανός πιανίστας καὶ συνθέτης 345
- Κράουζε (Krause), Πρώσος παραγωγὸς γεωργικῶν
προϊόντων 50
- Κράους (Kraus), Γερμανός φιλόσοφος 668
- κρατιστὲς (statistes) 215, 303
- κράτος: 173· μετὰ τὴν Ἐπανάσταση 624-628· ἔκκο-
σμίκευσή του 628-632· κράτος δικαίου 673
- Κράυ (Kray), Αὐστριακὸς διοικητὴς τοῦ στρατοῦ
576
- Κρεζό (Creusot) 47, 48, 441
- κρεολοὶ 25-27, 102, 664, 698-700· κρεολικὲς διά-
λεκτοι 24
- Κρέστ (Crest) 420
- Κριβέλλι (Crivelli), παλάτι τῶν 531
- Κριμαία 28, 569
- Κριτική τοῦ καθαροῦ λόγου*, βλ. Κάντ
- Κρόμγουελ Ὀλιβερ (Oliver Cromwell), Ἕλληνας
στρατιωτικὸς καὶ πολιτικός 393
- Κρόμπτον Σάμουελ (Samuel Crompton), Ἕλληνας
ὕφαντουργός 43, 693· βλ. καὶ «Μουλάρι τοῦ
Κρόμπτον»
- Κρού-ἂ-Μπουά (Croix-aux-Bois) 269, 283
- Κρῶφορντ (Crawfort), Ἕλληνας συνεργὸς στὴ φυ-
γὴ τοῦ βασιλιᾶ 208
- κτηματολόγιο 94, 186, 638
- Κυβιέ Ζὼρζ, βαρόνος (Georges Cuvier), Γάλλος
ζωολόγος καὶ παλαιοντολόγος 652
- Κύλ Μπλάν, ὁ τακτικὸς στρατὸς 455 καὶ σημ.
- Κυτότο 31
- Κυστίν Ἀντὰμ Φιλίπ, κόμης (Adam Philippe de
Custine) 250, 254, 285, 286, 303, 327, 328, 364,
380, 384, 386, 389, 390
- κώδικας: ἄγροτικός 189, 191, 604, 637· ἀστικός
500, 637· τῶν ὑποθηκευμάτων 500, 637· Φρει-
δερίκειος 218
- Κωνσταντία, λίμνη 576
- Κωνσταντινούπολη 163, 171, 313
- Kameralisten (δημοσιονόμοι) 90

ΓΕΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

- Λαάρπ Φρεντερικ Σεζάρ ντε (Frédéric César de Laharpe), Ήλβετός πολιτικός 209, 212, 563, 564, 652
- Λαβάλ (Laval) 406
- Λαβαλέτ (Lavalette), ύπασπιστής του Βοναπάρτη 535
- Λάβατερ Γιόχαν Κάσπαρ (Johann Kaspar Lavater), Ήλβετός θεολόγος και στοχαστής 212, 344
- Λαβουαζιέ Άντουάν Λωράν ντε (Antoine Laurent de Lavoisier), Γάλλος χημικός 72, 188, 435, 649, 652, 675
- Λαβό (Lavaux), Γάλλος στρατηγός 333, 466, 554
- Λαβό (Laveaux), Ίακωβίνος 253
- Λά Βωγκυγιόν, δούκας ντε (de La Vauguyon) 215
- Λαγκράνζ Ζοζέφ Λουί, κόμης ντε (Joseph Louis de Lagrange), Γάλλος μαθηματικός 72, 652
- Λαζαριστές 30, 698
- Λαιγιόν (Layon) 366
- Λάμπνιτς Βίλχελμ Γκότφρηντ (Wilhelm Gottfried Leibniz), Γερμανός φιλόσοφος και επιστήμων 77
- Λακανάλ Ζοζέφ (Joseph Lakanal), Γάλλος πολιτικός 441, 644
- Λακλό Πιέρ Σοντερλό ντε (Pierre Choderlos de Laclos), Γάλλος αξιοματικός, συγγραφέας 416
- Λακόμπ Κλαίρ (Claire Lacombe), Γαλλίδα ήθοποιός 382, 390, 420· βλ. και Ήταιρεία Ήπαναστατριών Γυναικών
- Λακόστ Ήλι (Élie Lacoste) 396, 405
- Λαλάντ Ζοζέφ Ζερόμ ντε (Joseph Jérôme de Lalande), Γάλλος άστρονόμος 18
- Λαλλύ-Τολαντάλ Τροφίμ Ζεράρ, μαρκήσιος ντε (Trophime Gérard de Lally-Tolendal) 156
- Λά Μαρλιέρ (La Marlière), Γάλλος στρατηγός 381
- Λαμάρκ Ζάν-Μπατίστ (Jean-Baptiste Lamarck) 652
- Λαμάρκ Φρανσουά (François Lamarque) 546, 584
- Λά Μάρκ Ώγκύστ Μαρί, κόμης ντε (Auguste Marie de La Marck) 164, 208
- Λαμάρς (Lamarche) 361
- Λαμαρτίνος Άλφόνσος (Alphonse de Lamartine), Γάλλος συγγραφέας και πολιτικός 240
- Λαμέτ: Άλέξανδρος ντε (Alexandre de Lameth) 126, 156, 163, 164, 203, 236, 238, 239, 300, 417· Θεόδωρος ντε (Théodore de Lameth), άδελφός του 297
- Λά Μετρί Ζυλιέν Ώφρουά ντε (Julien Offroy de La Mettrie), Γάλλος γιατρός και φιλόσοφος 80
- Λαμουανιόν (Lamoignon), Σφραγιδοφύλακας του κράτους 119, 120
- Λαμπουσέρ (Labouchère), τραπεζίτης του Ήμιστερνταμ 37
- Λαμπρέχτ Σάρλ Ζοζέφ (Charles Joseph Labrechts), Βέλγος πολιτικός 544
- Λαμπρούς Ήρνέστ (Ernest Labrousse), Γάλλος ιστορικός 137, 351
- Λαμπρούς Σουζάν (Suzanne Labrousse), Γαλλίδα μουσικίστρια 654
- Λανγκαρά (Langara), Γάλλος ναύαρχος 331
- Λανγκεντόκ (Languedoc): 47, 169· Κάτω 153, 377, 378
- Λάνγκρ (Langres), έπίσκοπος της 198
- Λάνζ Φρανσουά Ζοζέφ (François Joseph Lange) 257· Δεσποινίς Λάνζ 549
- Λανζουιναι Ζάν Ντενί (Jean Denis Lanjuinais) 126, 501, 510
- Λανσέρ (Lanchère), προμηθευτής πολεμικού ύλικού 480
- Λαντάου (Landau) 328, 364, 405, 406
- Λαντενά Φρανσουά Ξαβιέ (François Xavier Lanthenas) 251
- Λαντρεσί (Landrecies) 330, 434, 463
- Λαντσντάουν (Landsdowne), Ήγγλος πολιτικός 312, 339
- Λαός (Lahoz), στρατηγός, αντίπαλος των Γάλλων 576
- Λαοννουά (Laonnois) 193
- Λάουντον Γκίντεον Ήρνστ, βαρόνος φόν (Gideon Ernst von Laudon), Αύστριακός στρατάρχης 227
- Λάουτερ (Lauter), ποταμός 328, 405
- Λά Περούζ Ζάν Φρανσουά, κόμης ντε (Jean François de la Pérouse), Γάλλος πλοίαρχος 17
- Λαπλάς Πιέρ Σιμόν, μαρκήσιος ντε (Pierre Simon de Laplace), Γάλλος άστρονόμος, μαθηματικός και φυσικός 72, 73, 652· έργο: *Τό παγκόσμιο σύστημα* 652
- Λαπόρτ Σεμπαστιέν Κριστόφ (Sébastien Christophe Laporte) 251
- Λά Ρεβεγιέρ-Λεπό Λουί Μαρί ντε (Louis Marie de La Revellière-Léreaux): πριν από τό Διευθυντήριο 304, 364, 376· επί Διευθυντηρίου 511, 512, 518, 522, 537, 540, 544-546, 566, 581, 582
- Λά Ροσζακλέν Άνρι ντυ Βερζιέ, κόμης ντε (Henri du Vergier de la Rochejaquelein) 365, 406
- Λά Ροσφουκά-Λιανκούρ Φρανσουά, δούκας ντε

ΓΕΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

- (François de la Rochefoucauld-Liancourt), Γάλλος φιλόανθρωπος 123, 171
- Λά Ρουερί Άρμάν Τυφέν, μαρκήσιος ντε (Armand Tuffen de La Rouërie) 255, 271
- Λά Τουρ ντυ Πέν (La Tour du Pin), ύπουργός Πολέμου 169
- Λατούς-Τρεβίλ Ρενέ Μαντλέν Λεβασσόρ, κόμης ντε (René Madeleine Levassor de Latouche-Tréville) 313
- λατρεία: 194· δεκαδική 453, 543, 544, 630, 631, 651· έθνική, πολιτική 399-401· τών μαρτύρων 400· του Όρθου Λόγου 400-401· του Όπερτάτου Όντος 173, 453, 454, 467-469, 544, 651, 657· βλ. και έλευθερία (λατρείας)
- Λάτσκοβιτς (Laczkowicz), Ούγγρος τέως άξιωματικός 210, 345
- Λαφαγιέτ Μαρι Ζοζέφ, μαρκήσιος ντε (Marie Joseph de La Fayette): πριν άπό την Όπανάσταση 102, 122, 126· τό 1789 135, 148, 157-159· ή χρονιά του Λαφαγιέτ 1790 161-171, 172· έπι Συντακτικής 201, 203, 204, 216, 220, 233-236, 238, 240· έπι Νομοθετικής Συνέλευσης 241, 243-245, 251, 254, 255, 258, 259, 262· μετά τη 10η Αυγούστου 1792 265, 283, 284, 364· Μαντάμ ντε Λαφαγιέτ 681
- Λά Φερτέ-Άλαί (La Ferté-Alais) 537
- Λά Φερτέ-Μπερνάρ (La Ferté-Bernard) 153
- Λάφμπορω (Laughborough), καγκελάριος 346
- Λαχόρη, Όνδία 697
- Λεβασσέρ Ρενέ (René Levasseur) 297, 396, 484· έργο: Όπονημονεύματα 484
- Λεσά-Σενώ (Lesage-Senault), πολιτικός της Δεξιώς παράταξης 498, 590
- Λεζάντρ Άντριέν Μαρι (Andrien Marie Legendre), Γάλλος μαθηματικός 72, 652
- Λεκαρλιέ (Lecarlier), πολιτικός κομισάρτιος 564
- Λέ Καρπαντιέ Ζάν-Μπατιστ (Jean-Baptiste Le Carpentier) 407
- Λέ Κατώ (Le Cateau) 463
- Λεκλέρ ντ Όζ (Leclerc d'Oze) 360, 362, 382, 399
- Λεκούρμπ Κλώντ Ζοζέφ, κόμης (Claude Joseph Lecourbe) 577, 588, 589
- Λέ Κουτέλ ντε Καντελέ Ζάν Μπαρτελεμύ (Jean Barthélemy Le Couteux de Canteleu), Γάλλος τραπεζίτης 302
- Λεκουέντρ Λωράν (Laurent Lecointre) 477
- Λέ Μάν (Le Mans) 153, 407, 591
- Λεμάν (Léman), Διαμέρισμα 556
- Λεμερσιέ (Lemercier), πρόεδρος τών Γερόντων 594
- Λεμπά Φιλίπ Φρανσουά Ζοζέφ (Philippe François Joseph Lebas) 302, 395, 396, 405, 434, 470· Μαντάμ Λεμπά 61
- Λεμπόν Φρανσουά Ζοζέφ (François Joseph Lebon) 394, 434, 484
- Λεμπρέν Πιέρ Μαρι Τοντύ (Pierre Marie Lebrun-Tondu), Γάλλος πολιτικός 251, 263, 284, 311, 312, 361
- Λεμπρέν-Πεντάρ Πόνς Ντενί (Pons Denis Lebrun-Pindare), Γάλλος ποιητής 655
- Λενουάρ Όλεξάντρ (Alexandre Lenoir), Γάλλος άρχαιολόγος 656
- Λεντέ Ροβέρτος (Jean-Baptiste Robert Lindet): ός την 9η Θερμιδόρ 296, 364, 384, 394, 411, 435, 455, 469· μετά την 9η Θερμιδόρ 480, 514, 582, 584
- Λεντέ Ρομπέρ Τομά (Robert Thomas Lindet), έπίσκοπος 271
- Λεόμπεν (Leoben) 522· προανακρούσματα της Συνθήκης του 529-531
- Λεόν Πιέρ (Pierre Leon), Γάλλος ίστορικός 48
- Λεοπόλδος της Άνχάλτης 99
- Λεοπόλδος Β΄, άυτοκράτορας της Όγίας Ρωμαϊκής Άυτοκρατορίας του Γερμανικού Όθνους 94, 218, 220-222, 229-232, 237-239, 247, 248
- Λεπελετιέ, τμήμα του Παρισιου (section de Lepeletier) 496
- Λεπελετιέ ντε Σαιν-Φαρζώ Μισέλ (Michel Lepeletier de Saint-Fargeau) 302, 399, 400, 436, 657· τό σχέδιό του για τη δημόσια εκπαίδευση 642· Λεπελετιέ, μάρτυρας της έλευθερίας, βλ. Νταβίντ
- Λεπελετιέ ντε Σαιν-Φαρζώ Φελίξ (Félix Lepeletier de Saint-Fargeau) 179
- Λέ Σαπελιέ Όζακ Ρενέ (Isaac René Le Chapelier) 126· νόμος του 193, 204, 453
- Λεσκυγιέ (Lescuyer), δήμαρχος της Λυόν 240
- Λεσκύρ Λουί Μαρι, μαρκήσιος ντε (Louis Marie de Lescure) 365
- Λεσσάρ Ζάν-Μαρι ντε Βαλντέκ ντε (Jean-Marie de Valdec de Lessart) 239, 250, 251
- λέσχει: 165, 170, 202, 207, 258, 582, 586, 627, 665· τών Όπόκληρων 202· βρετονική 154, 165· «Γάλλικό Σαλόν» 169· έλβετική 208, 253· Μασσιάκ 200· συνταγματικές 521· του Κλισύ

ΓΕΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

- 521· στο Πάνθεον 512· βλ. και Ἄλλοβρόγων,
Ἐταιρεῖες, Ἰακωβῖνοι, Ἰππευτήριο, Κορδελ-
λιέροι, Φεγιαντινοί
Λέσσιγκ Γκότχολντ Ἐφραΐμ (Gotthold Ephraim
Lessing), Γερμανὸς συγγραφέας 76
Λετουρνέρ Λουί Φρανσουά (Louis François
Lettourneur) 511, 512, 521
Λευκορωσία 287
Λεφεβρ Ζώρζ (Georges Lefebvre) 6, 120, 290, 586
Ληγάτα 527, 530, 531, 534
Λιγουρία 663· Δημοκρατία τῆς Λιγουρίας, βλ.
Ἄδελφές Δημοκρατίες
Ληξιαρχεῖο, ληξιαρχικὴ πράξις 197, 198, 242, 270·
πολιτικὸ ληξιαρχεῖο 629-630
Λίβερπουλ (Liverpool) 37, 348
Λιβονία 667
Λιβόρνο 34, 335, 526, 570, 690
Λίγηρας, ποταμὸς 272, 297, 376, 378, 385, 406, 407,
478, 591· Διαμέρισμα τοῦ 378
Λιέγη 208, 211, 212, 215, 216, 227, 229, 243, 253,
303, 327, 363, 463, 464, 565, 662
Λιετώ (Lieutaud), διοικητὴς ἐθνοφρουρᾶς 169
Λιθουανία 274
Λίλλη 166, 254, 255, 278, 285, 286, 330, 381, 383,
463, 528, 534, 539
Λιμάν (Limagne) 454
Λίμματ (Limmat), ποταμὸς 577, 588
Λίμνη τῶν Σκλάβων, Βόρεια Ἄμερική 18
Λιμόν, μαρκήσιος ντέ (de Limon) 281
Λιμοζ (Limoges) 241
Λιμουζέν (Limousin) 293
Λίντ (Linth), ποταμὸς 588, 589
Λισαβόνα 46
Λιτρὸ (Littry), ὄρυχεῖα 481
Λιψία 34, 686, 689, 690
Λοάνο (Loano) 525
Λογογράφος, Ὁ, ἐφημερίδα 203
λογοκρισία: 93, 218· ἐκκλησιαστικὸς ἔλεγχος 629
λογοτεχνία 83-84, 86, 207, 645, 655-656
Λογοτεχνία μέσα ἀπὸ τὶς σχέσεις τῆς μετὰ τοὺς κοινωνι-
κὸς θεσμούς, Ἡ, βλ. Στᾶλ Μαντὰμ ντέ
Λόκ Τζόν (John Locke), Ἄγγλος φιλόσοφος καὶ
γιατρὸς 72-74, 77
Λομβαρδία 91, 226, 524-527, 529-531, 560, 563, 570
Λομενί ντέ Μπριέν Ἐτιέν Σάρλ ντέ (Étienne
Charles de Loménie de Brienne) 117-121, 124,
141, 144, 189, 266
Λονάτο (Lonato) 527
Λονγκβὺ (Longwy) 267, 268, 280, 281, 285
Λονδῖνο 23, 26, 36, 37, 42, 44, 46, 163, 189, 209,
213, 250, 253, 256, 297, 308, 326, 329, 334, 336,
337, 347, 348, 360, 465, 493, 508, 527, 528, 532,
533, 573, 574, 578, 653, 664, 665, 671, 684-686,
689, 691, 692, 695, 700· Τράπεζα τοῦ Λονδίνου,
βλ. τράπεζα
Λοζώ (Lozeau), βουλευτὴς τῆς Κάτω Σαρὰντ 475
Λὸν-λὲ-Σωλνιέ (Lons-le-Saulnier) 484
Λόντι (Lodi) 526
Λοριάν (Lorient) 333
Λορραίνη 153, 170, 254, 282, 338, 405· βλ. και
Ἄλσατία
Λουβαῖν (Louvain) 212, 327, 364
Λουβὲ Ζάν-Μπατίστ (Jean-Baptiste Louvet) 298
Λουδοβίκος ΙΔ' 85, 89, 105, 223, 404, 555
Λουδοβίκος ΙΕ' 48, 139, 305
Λουδοβίκος ΙΣ': πρὶν ἀπὸ τὴ σύγκληση τῶν Γε-
νικῶν Τάξεων 29, 62, 79, 106, 107, 115-118, 119
καὶ σημ., 124, 125, 127, 129· ἐπὶ Γενικῶν Τά-
ξεων 129-136· ὡς τὴ φυγὴ στὴ Βαρὲν 140, 156-
160, 162, 164, 169, 171, 180, 196, 198, 203, 204,
207, 219-222, 224, 232· τὸ ἐπεισόδιο τῆς Βαρὲν
καὶ οἱ συνέπειές του 233-236· ἐπὶ Νομοθε-
τικῆς 242, 244, 245, 247, 251, 258-263· μετὰ τὴ
10ῃ Αὐγούστου 281, 282, 284, 289, 297, 299· δί-
κη καὶ ἐκτέλεση 300-302
Λουδοβίκος ΙΖ' 320, 364, 411, 485, 493
Λουδοβίκος ΙΗ' 485, 517, 518, 569, 666
λουθηρανισμὸς 78, 678
Λουί Ζοζέφ Ντομινί, ἀβὰς (abbé Joseph
Dominique Louis) 238
Λουιζιάνα 19, 21, 22, 493, 695
Λουκεζίνι (Lucchesini), Πρώτος πολιτικὸς 286
Λούμπλιν (Lublin) 490
Λουξεμβούργο: 287, 330, 488· δούκας τοῦ 123· Κῆ-
ποι τοῦ Λουξεμβούργου, στὸ Παρίσι 371, 438
(φυλακές), 441
Λουσὸν (Luçon) 366
Λουσταλλὸ Ἐλιζέ (Élisée Loustallot) 157, 165
Λόφτχουους (Lofthuis), Νορβηγὸς ἐπανάστατῆς
343
Λύδα 198
Λυκνέρ Νικολά, βαρόνος ντέ (Nicolas de Luckner),
Γάλλος στρατηγὸς 255, 259
Λυὸν (Lyon): 70, 150, 166, 169, 209, 257, 271, 328·

ΓΕΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

- ἐπὶ Τρομοκρατίας 360, 362, 372, 377, 378, 394, 395, 406, 410, 411, 413, 468· ἐπὶ θερμιδοριανῆς ἀντίδρασης 478, 484· βλ. καὶ Ἐλευθερωμένη Πόλη
- *Λυσσασμένοι 360, 361, 374, 382, 387, 389, 390, 392, 413, 453
- Λωζάννη 342, 564
- Λωμόν (Laumond), οἰκονομικὸς πράκτορας τοῦ Διευθυντηρίου 566, 567, 582
- Λωναὶ Ρενὲ Ζουρντάν, μαρκήσιος ντὲ (René Jourdan de Launay) διοικητὴς τῆς Βαστίλης 147, 148
- Λόντερνταϊλ (Lauderdale), Σκώτος φιλελεύθερος 213
- Λὼ Τζὼν (John Law), Σκώτος οἰκονομολόγος καὶ χρηματιστὴς 188
- landlords (γαϊοκτημόνες) 552, 693
- *Landtag 90, 218, 346, 688
- land tax (φόρος ἐγγείας ἰδιοκτησίας) 552
- Leibeigene (δουλοπάροικος) 64· Leibeigenschaft (δουλοπαροικία) 92
- *liberum veto 227, 231
- London Missionary Society 698
- London Society for Promoting Constitutional Information, βλ. Ἐταιρεία (τοῦ Λονδίνου)
- Μάαστριχτ (Mäestricht) 492
- Μαγεντία 207, 210, 242, 285, 325, 327, 328, 364, 380, 386, 390, 406, 464, 489, 491, 498, 565, 578· Λέσχη τῆς 303, 304, 306
- Μάγερινκ (Meyerinck), Πρῶσος διπλωμάτης 489
- Μάγια, Βραζιλιάνος στρατιωτικὸς 27
- Μαγιάρ Στανίσλαος (Stanislas Maillard) 158
- Μαγικός ἀνός, Ὁ, βλ. Μότσαρτ
- Μαγκαλλὸν (Magallon), Γάλλος πρόξενος τῆς Αἰγύπτου 557
- Μάγχι 34, 254, 331, 339, 507, 685
- Μαδράς, Ἴνδία 20
- Μαδρίτη 215, 219, 220, 228, 312, 540, 690, 699
- Μαζυέλ (Mazuel), βουλευτὴς τῆς Συμβατικῆς 411
- μαθηματικά 72, 644, 652
- Μάικλ (Michael), Ἴρλανδὸς ἱερέας 553
- Μαίλ Ζάν (Jean Mailhe) 300, 302, 501
- Μαίν (Maine) 47, 153, 257, 377, 406
- Μαίν (Main), ποταμὸς 498
- Μαινιὲ Ἐτιέν Κριστόφ (Étienne Christophe Maignet) 435
- Μαίρυλαντ (Maryland) 21
- Μάισσεν (Meissen) 211
- Μαίστρ Ζοζέφ, κόμης ντὲ (Joseph de Maistre), Γάλλος πολιτικός, φιλόσοφος καὶ συγγραφέας 218, 342, 569, 652, 676, 677, 681· ἔργο: *Στοχασμοὶ περὶ τῆς Γαλλίας* 676
- Μάκ Ἄνταμ Τζὼν Λούντον (John Loudon McAdam), Σκώτος μηχανικός 42
- Μακάρτνεϋ (Macartney), Ἕλληνας διπλωμάτης 697
- Μακένζη Ἀλεξάντερ σέρ (Sir Alexander Mackenzie), Σκώτος ἐξερευνητὴς 698
- Μάκιντος Τζαίμς σέρ (Sir James Mackintosh), Σκώτος φιλόσοφος, πολιτικός, ἱστορικός 217· ἔργο: *Vindiciae Gallicae* 217
- Μάκ φὸν Λήμπεριχ Κάρλ, βαρόνος (Karl Mack von Leiberich), Αὐστριακὸς στρατηγὸς 327, 329, 338, 463, 570
- Μακτόναλντ Ἐτιέν Ζάκ (Étienne Jacques Macdonald), στρατάρχης τῆς Γαλλίας 576, 577
- Μακονναί (Mâconnais) 80, 152, 153
- Μακφέρσον Τζαίμς (James Macpherson), Ἕλληνας ποιητὴς 656· ἔργο: *Τὰ ποιήματα τοῦ Ὀσσιανῶ* 656
- Μακὼ (Mackau), Γάλλος διπλωμάτης 313
- Μακώλαιη Τόμας Μπάμπινγκτον, βαρόνος (Thomas Babington Macaulay), Ἕλληνας ἱστορικός καὶ πολιτικός 215
- Μαλαισία, Μαλαίσιοι 23, 28
- Μαλάκκα, πορθμὸς, Ἀσία 697
- Μαλαχόφσκι (Malachowski), Πολωνὸς ἠγέτης 231
- Μαλζέρμπ Γκυγιὼμ Κρετιέν ντὲ Λαμουανιὸν ντὲ (Guillaume Chrétien de Lamoignon de Malesherbes) 300
- Μάλθους Τόμας Ρόμπερτ (Thomas Robert Malthus), Ἕλληνας οἰκονομολόγος 676
- Μάλκομ (Malcolm), Ἕλληνας ναύαρχος 697
- Μαλλὲ ντὸ Πάν Ζάκ (Jacques Mallet du Pan), Ἕλληνας δημοσιογράφος 122, 208, 281, 342, 349, 479, 495, 563, 653, 662, 671
- Μαλμπὸ (Malbos), ἀριστοκράτης συνωμότης 169
- Μάλμσμπερυ, λόρδος (Lord Malmesbury) 329, 348, 528, 534, 539, 664
- Μαλουὲ Πιέρ Βικτόρ (Pierre Victor Malouet) 127, 129, 131, 465

ΓΕΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

- Μάλτα 554, 557, 558, 569, 570, 573, 602, 681, 685, 687· τάγμα τῶν Ἴπποτῶν τῆς 558, 569, 602, 681
- Μαλτεμπρέν Κόνραντ (Conrad Malte-Brun), Δανὸς συγγραφέας 343
- Μαμελοῦκοι 28, 557, 558
- Μαμπλὺ Γκαμπριέλ Μποννὸ ντέ (Gabriel Bonnot de Mably), Γάλλος φιλόσοφος καὶ ἱστορικός 82
- Μαμπούτσι Κάμο, Ἰάπωνας μυστικιστῆς 32
- Μάνγκο Πάρκ (Mungo-Park), ἐξερευνητῆς 696
- Μανιάνο (Magnano) 576
- Μανουέλ Λουί Πιέρ (Louis Pierre Manuel) 259
- Μαντά (Mandat), διοικητῆς τῆς ἐθνοφυρουῶς 262, 263
- Μάντη (Mantes) 46
- Μάντισον Τζάιμς (James Madison), Ἀμερικανὸς πολιτικός, πρόεδρος τῶν ΗΠΑ 670
- Μάντουα 170, 219, 221, 526, 527, 529, 530, 531, 577
- Μάντσεστερ (Manchester) 213
- Μαντσού, κινεζικὴ δυναστεία 29, 30
- Μάνγκαϊμ (Mannheim) 328, 489, 498, 499
- Μαξιμιλιανὸς-Ἰωσήφ τῆς Βαυαρίας 572, 668, 687
- Μαρά Ζάν-Πὸλ (Jean-Paul Marat): πρὶν ἀπὸ τὴ Συμβατικὴ 157, 167, 170, 202, 204, 208, 233, 234, 255, 267, 268, 271· ἐπὶ Συμβατικῆς 298, 299, 361, 362, 369, 382, 385· 399-401, 475, 478, 516· Ὁ δολοφονημένους *Μαρά*, βλ. Νταβιντ
- Μαραί (Marais): τῆς Βανδέας 365, 407· συνοικία τοῦ Παρισιοῦ 268
- Μαρὲ Μπερνάρ Ὕγκ (Bernard Hugues Maret) 311, 312, 534
- Μαρένγκο (Marengo) 577
- Μαρία-Ἀντουανέτα, βασίλισσα τῆς Γαλλίας 117, 220, 222, 232, 238, 248, 380, 386
- Μαρία-Θηρεσία, αὐτοκράτειρα τῆς Αὐστρίας 90, 279
- Μαρία-Καρολίνα τῆς Αὐστρίας, βασίλισσα τῆς Νεάπολης 558, 570
- Μαρκάν (Marquant), δραγὸνος 269· ἔργο: *Σημειωματᾶριο* 269
- Μάρκε (Marche), Ἰταλία 562
- Μαρκενία (Marcheña), Ἰσπανὸς ἐπαναστάτης 304
- Μαρλὺ (Marly) 132
- Μαριὸν Φρεντερικ Λουί Βιές ντέ (Frédéric Louis Vieesse de Marmont) 459
- Μαρμπὸ Ζάν-Μπατιστ (Jean-Baptiste Marbot), Γάλλος στρατηγὸς 586
- Μάρνης, ποταμὸς 284
- Μαρόκο 28, 171
- Μάρτσαμ (Marcham), Ἕλληνας ναύαρχος 698
- Μαρσὼ Φρανσουά Σεβερέν (François Séverin Marceau) 407, 458
- Μαρτέν (Martin), ναύαρχος 333
- Μαρτινίκα 20, 200, 201, 333, 465, 466
- Μαρτίνοβιτς Ἰγκνατς, ἄβας (Ignác Martinovics), Οὐγγρος ἐπαναστάτης, καθηγητῆς 210, 345
- Μασκαρένιας Νῆσοι 21, 24, 465, 554, 700
- Μασκοῦλ (Machecoul) 365
- Μασσαλία 34, 46, 169, 190, 241, 256, 261, 293, 328, 372, 377-379, 397, 419, 420, 446, 476, 484, 557
- Μασσαλιώτιδα (La Marseillaise)*, πολεμικὸ ἔθνος, ἔθνικὸς ὕμνος τῆς Γαλλίας ἀπὸ τὸ 1795 255, 261, 262, 286, 478, 658, 695
- Μασσενά Ἀντρέ (André Masséna) 562, 567, 575, 576-578, 588, 589· μεραρχία Μασσενά 529, 530
- Μασὼ ντ' Ἀρνουβίλ Ζάν-Μπατιστ (Jean-Baptiste Machault d'Arnouville), Γάλλος πολιτικός 106
- Ματιέ Ἀλμπέρ (Albert Mathiez), Γάλλος ἱστορικός 120, 264-265 σημ., 290, 351, 390
- Ματσιεγιόβιτσε (Maciejowice) 324
- «μαῦρα κολάρα» 495 καὶ σημ., 537
- Μαύρη Θάλασσα 28, 35, 569
- Μαυρίκιος νῆσος, βλ. Ἴλ-ντέ-Φράνς
- Μαυροβούνοι 28
- Μαῦρο Ὄρος 465, 492
- Μαχράττες 20, 697
- Μεθουήνη, Συνθήκη τῆς 46
- Μεγάλη Βρετανία 20, 33, 34, 42, 44, 47, 50, 51, 52, 64, 78, 86, 96, 99, 102, 103, 105, 108-110, 123, 311, 319, 335, 336, 349, 359, 466, 508, 533, 551, 554, 556, 560, 573, 619, 662-664, 666, 672, 684, 685, 687-689, 692, 694, 695· βλ. καὶ Ἀγγλία
- «Μεγάλο Βιβλίο τοῦ Δημοσίου Χρέους» 388, 389, 548
- «Μεγάλο Βιβλίο τῆς Ἑθνικῆς Ἀγαθοεργίας», βλ. ἀγαθοεργία
- Μεγάλος Μογγόλος 20, 29
- Μέγαρο τῆς Ἰσότητος, βλ. Παλαί Ρουαγιάλ
- Μεζεραί Φρανσουά Ἐντέ ντέ (François Eudes de Mézeray), Γάλλος ἱστορικός 395
- μεθοδισμὸς 70, 77, 681
- Μέλας Δρυμὸς 49
- Μενέν (Menin) 391, 405
- Μεντόν (Meudon) 439
- Μενου Ζάκ Φρανσουά ντέ Μπουσσαι, βαρόνος

ΓΕΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

- ντέ (Jacques François de Boussay de Menou) 171, 497
- Μενύ-Πλαιζιρ (Menus-Plaisirs), μέγαρο τῶν Βερσαλλιῶν 130, 133
- Μεξικὸ 20, 21, 24, 699· Κόλπος τοῦ Μεξικοῦ 20
- Μερκούρ*, γερμανικὸ ἔντυπο 210· βλ. καὶ Βήλαντ
- Μέρλ (Merle), στρατόπεδο τοῦ 287
- Μερλὲν ντέ Ντουαί Φίλιπ Ἐντουάν (Philippe Antoine Merlin de Douai): στή Συντακτικὴ Συνέλευση 127, 166, 192, 223· ἐπὶ Συμβατικῆς 474, 488, 494, 498· ἐπὶ Διευθυντηρίου 512, 522, 544, 546, 562, 563, 581, 582
- Μερλὲν ντέ Τιονβίλ Ἐντουάν Κριστόφ (Antoine Christophe Merlin de Thionville), Γάλλος πολιτικός 252, 258, 267, 390, 409, 477, 488
- Μερσύ-Ἀρζαντώ Φλοριμὸν Κλώντ, κόμης ντέ (Florimond Claude de Mercy-Argenteau) 220, 238, 250 σημ., 258
- Μέρφυ (Murphy), Ἴρλανδὸς ἱερέας 553
- Μεσαίν Πιέρ (Pierre Méchain), Γάλλος ἀστρονόμος 18, 649
- Μεσημβρινὴ Γαλλία (Midi) 34, 46, 107, 150, 169, 178, 219, 271, 292, 325, 329, 377, 395, 397, 445, 478, 485, 493, 521, 541, 578, 629
- Μέσμερ Φράντς Ἄντον (Franz Anton Mesmer), Γερμανὸς γιατρός 70
- Μεσόγειος Θάλασσα 19, 153, 226, 313, 331, 332, 334, 465, 527, 529, 554, 557, 569, 570, 573, 685, 687, 690
- Μεσσαλίνα 117
- μεσίσος* 24
- μεταφυσικὴ 73, 76, 80, 173, 631, 651, 678
- μετοχικὴ ἔταιρεία 45, 46, 48, 608
- μετριοπαθεῖς (modérantistes) 381, 404, 409, 625
- Μέτς (Metz) 150, 220, 280, 282
- Μέττερνιχ Κλέμενς Βέντσελ (Klemens Wenzel Metternich), Αὐστριακὸς πολιτικός 666, 676
- Μεϋλ Ἐτιέν (Étienne Méhul), Γάλλος μουσικοσυνθέτης 658· *Τὸ τραγούδι τοῦ ἀποχαρματισμοῦ* 658
- Μεύσης, ποταμὸς 281, 282, 285, 286, 325, 363, 460, 464, 477, 488, 498, 522-524, 528, 530, 535 βλ. καὶ στρατὸς γαλλικὸς
- **Μηνύτωρ*, Ὁ, ἐφημερίδα 163, 218, 359, 546, 585, 592, 595, 596
- μικάδος 31
- Μικελὸν (Miquelon), νῆσοι 465
- μικρέμποροι 141, 447, 466· βλ. καὶ ἀστικὴ τάξη (μικρὴ καὶ μεσαία)
- Μικρὸς Γκωπιέ*, Ὁ, φιλομοναρχικὸ ἔντυπο 168
- Μιλάνο 231, 232, 237, 326, 526, 556, 567, 576, 580· διατάγματα τοῦ 556
- Μιλλέζιμο (Millesimo) 525
- Μίλνς (Milnes), Ἄγγλος μυστικὸς πρᾶκτορας 208, 225
- Μινέρβα*, πρωσικὸ ἔντυπο 210
- Μινόρκα 554, 685
- Μίντλτον (Lord Middleton), πρῶτος λόρδος τοῦ Ἀγγλικοῦ Ναυαρχείου 331
- Μίντσιο (Mincio) 526
- Μιούιρ (Muir), ἰδρυτὴς τῆς Ἐταιρείας τοῦ Συντάγματος καὶ τοῦ Λαοῦ 310, 311, 346
- Μιραμπώ Ὄνορέ Γκαμπριέλ Ρικετί, κόμης ντέ (Honoré Gabriel Riqueti de Mirabeau), Γάλλος πολιτικός καὶ ρήτορας 108, 122, 125, 127, 130, 135, 156, 157, 160, 163, 164, 169, 177, 182, 203, 204, 208, 210, 213, 225, 264
- Μιράντα (Ἰσπανία) 493
- Μιράντα Φρανσίσκο ντέ (Francisco de Miranda), Βενεζουελανὸς στρατηγὸς καὶ πατριώτης 27, 254, 304, 554, 699, 700
- Μιρέρ (Mireur), Γάλλος στρατηγὸς 261
- μισθοὶ 65, 141, 188, 257, 297, 343, 348, 353, 354, 360, 390, 396, 447, 448, 473, 481, 617, 621, 694
- Μισελε Ζὺλ (Jules Michelet), Γάλλος ἱστορικός καὶ συγγραφέας 17, 141, 350, 352, 366, 372, 416, 417, 470· ἔργο: *Ἡ ἱστορία τῆς Γαλλικῆς Ἐπανάστασης* 366
- Μισσισιπιπῆς, ποταμὸς 18, 20
- Μίταου (Mitau) 569, 666
- Μογγολία 29
- Μοδένα 313, 526, 527
- Μοζέλλας, ποταμὸς 277, 322, 330, 405, 446, 458, 463, 464, 523, 524, 528, 535
- Μόζερ Φρήντριχ Κάρλ, βαρόνος (Friedrich Karl Moser), Γερμανὸς κρατικὸς ἀξιωματοῦχος καὶ συγγραφέας πολιτικῶν ἔργων 90
- Μόιρα (Lord Moira), λόρδος τοῦ ἀγγλικοῦ ναυτικοῦ 339
- Μολβίλ Μπερτρὰν ντέ (Bertrand de Molleville) 240, 251
- Μολιτόρ Γκαμπριέλ Ζὰν (Gabriel Jean Molitor), στρατάρχης τῆς Γαλλίας 588, 589

ΓΕΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

- Μόλλεντορφ (Mollendorf), Αυστριακός στρατηγός 322-324, 329, 330, 338, 339, 491
- Μολούκες Νήσοι 19, 697
- Μομορό Ἐντουάν Φρανσουά (Antoine François Momoro) 271, 412, 621
- Μομπέλλο (Mombello) 530
- «μοναρχικοί» (ἢ «ἀγγλομανεῖς») 156, 159, 295
- μοναρχικά τάγματα: 195, 602· ἢ κατάργησή τους 270, 602
- Μόναχο 527
- Μονγκολφιέ, οἱ ἀδελφοὶ Ζοζέφ καὶ Ἐτιέν (Joseph καὶ Étienne Montgolfier), Γάλλοι βιομήχανοι καὶ ἐφευρέτες 47, 72
- Μόνζ Γκασπάρ, κόμης ντὲ Πελλύζ (Gaspar Monge de Péluse), Γάλλος μαθηματικός καὶ πολιτικός 263, 299, 361, 439, 558, 562, 652
- Μονζελάς (Montgelas), Βαυαρὸς ἡγέτης 668
- Μονζουά Γκαλάρ ντέ, Κριστόφ Βάντρ ντέ λά Τουλουμπρ (Christophe Ventre de la Touloubre, Galard de Montjoie), Γάλλος φιλομοναρχικός δημοσιογράφος 168
- Μονμάρτη (λόφος), συνοικία τοῦ Παρισιοῦ 146
- Μονμελιάν (Montmélian) 285
- Μονμεντύ (Montmédy) 221, 233
- Μονμορέν Σαίντ-Ερέμ Ἀρμιάν, κόμης ντέ (Armand de Montmorin Saint-Hérem) 133, 171, 197, 226, 237, 239
- Μονμπελιάρ (Montbéliard), πριγκιπάτο 462
- Μονμπριζόν (Montbrison) 484
- Μοννιέ ντέ Λά Καρρέ (Monnier de La Quarrée), Γάλλος ἀριστοκράτης στρατιωτικός 169, 255
- Μονπελλιέ (Montpellier) 47, 261, 419, 675
- Μονρεζώ (Montréjeau) 587
- Μόνς (Mons) 212, 286
- Μονσὲ Μπὸν Ἀντριέν Ζαννὸ ντέ (Bon Andrien Jannot de Moncey) 464, 493
- Μονταγκού, μαρκησία ντέ (de Montagu) 681
- Μοντανὲ Μπερνάρ Μαρι (Bernard Marie Montané) 391
- Μοντελιμάρ (Montélimar) 420
- Μοντενόττε (Montenotte) 525
- Μοντεσκιέ Σάρλ ντέ Σεκοντά, βαρόνος ντέ (Charles de Secondat de Montesquieu), Γάλλος φιλόσοφος καὶ στοχαστής 77, 81, 82, 291, 624, 674· ἔργο: *Τὸ πνεῦμα τῶν νόμων* 73, 81
- Μοντεσκιού-Φεξανσάκ Ἄν Πιέρ, μαρκήσιος ντέ (Anne Pierre de Montesquiou-Fezensac), Γάλλος στρατάρχης 285, 303, 304
- Μόντι Βιντσέντσο (Vincenzo Monti), Ἰταλὸς ποιητῆς 343· ἔργο *Bassvilliana* 343, βλ. καὶ Μπασβίλ
- Μοντοβί (Mondovì) 525
- Μονταμπάν (Montauban) 150, 169
- Μοράρ ντέ Γκάλ (Morard de Galles), Γάλλος ναύαρχος 333
- Μόρνινγκτον (Mornington), κόμης τοῦ, βλ. καὶ Κόουλυ
- Μόρρις Ρόμπερτ (Robert Morris), Κυβερνήτης, ἐντεταλμένος τῶν ΗΠΑ 104, 163
- Μορτιέ Ἀντόλφ Ἐντουάρ (Adolphe Édouard Mortier) 589
- Μορώ Ζάν Βικτόρ (Jean Victor Moreau) 522, 524, 527-530, 535, 540, 562, 576, 577, 594, 595
- «Μοσχομυρωμένον», οἱ φιλομοναρχικοὶ 482 καὶ σὴμ.
- Μοσοόρι Νορινάγκα, Ἰάπωνας φιλόλογος 31, 32
- Μότσαρτ Βόλφγκανγκ Ἀμαντέους (Wolfgang Amadeus Mozart), Αυστριακὸς συνθέτης 84, 217· Ὁ μαγικός αὐλὸς 217
- «Μουλάρι τοῦ Κρόμπτον» (mule), ἀναπηνιστήριο 43, 693· βλ. καὶ Κρόμπτον
- μουλάτοι 24, 178, 200, 201, 240
- Μουλὲν (Moulins) 266, 441, 582, 595
- Μουλὲν Ζάν-Φρανσουά (Jean-François Moulin) 582, 595
- Μουνιέ Ζάν-Ζοζέφ (Jean-Joseph Mounier) 126, 129, 133, 135, 155, 156, 158, 159, 162, 342, 345, 671
- Μουράτ, ἀρχηγὸς τῶν Μαμελούκων 558
- Μουσείο: τῶν Γαλλικῶν Μνημείων 500, 643, 656· τοῦ Λούβρου 656· Ἀστρονόμων καὶ Γεωγράφων 500, 643· Φυσικῆς Ἱστορίας (Museum) 500, 641, 652, 656
- Μπά, βαρόνος τοῦ (baron de Batz) 383, 401, 402, 436, 437
- Μπάαντερ Φράντς Ξάβερ φόν (Franz Xaver von Baader), Γερμανὸς θεολόγος καὶ φιλόσοφος 678
- Μπάγγεζεν Γιένς (Jens Baggesen), Δανὸς συγγραφέας 343
- Μπαγέλ Ζάκ Σάρλ (Jacques Charles Bailleul) 294
- Μπαγιὸν (Bayonne) 304, 381, 406, 492
- Μπαγὸ Ζάν Συλβαίν (Jean Sylvain Bailly) 126, 130-132, 135, 148, 149, 157-159, 167, 204, 233, 236, 392

ΓΕΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

- Μπάτζεντοφ Γιόχαν Μπέρνχαρντ (Johann Bernhard Basedow), Γερμανός παιδαγωγός 99, 207
- Μπαζιλικάτα (Basilicata) 344
- Μπαζίρ Κλώντ (Claude Basire) 252, 258, 402, 412
- Μπαϊλ (Bayle), Όρεινός λογιστής 293
- Μπαϊμε Γιάκομπ (Jacob Böhme), Γερμανός μυστικιστής 678, 679
- Μπαϊρόντ (Bayreuth) 276
- Μπακόν ντε Λά Σεβαλερί (Bacon de la Chevalerie), πρόεδρος της συνέλευσης του Σαιν-Μάρ 200 *μακούφου* 31
- Μπαλζάκ Όνορέ ντε (Honoré de Balzac), Γάλλος συγγραφέας 180 σημ.: *Οί υπάλληλοι* 180 σημ.
- Μπαμπέφ Φρανσουά Νοέλ [Γράκχος] (François Noël [Gracchus] Babeuf) 512, 514, 515, 516, 582, 622, 672· μπαμπεφισμός 516· Μπαμπεφιστές 637
- Μπανκάλ ντεζ Ίσσάρ Ζάν Άνρι (Jean Henri Bancal des Issarts) 209
- Μπαραγκέ (Baraguey), διοικητής της Λομβαρδίας 527
- Μπάραμ, λόρδος (Lord Barham), βλ. Σπένσερ
- Μπαραντέν Σάρλ Λουί ντε Πόλ ντε (Charles Louis de Paul de Barentin), Σφραγιστοφύλακας του κράτους 129, 131, 133
- Μπαρέρ Μπερτράν (Bertrand Barère): στη Συμβατική 296, 301, 359, 369, 373· στην Έπιτροπή Κοινής Σωτηρίας 375, 384, 386, 394, 402, 412, 436, 444, 452, 462, 468· μετά την 9η Θερμιδὸρ 478, 483, 650
- Μπάρινγκ (Baring), Βρετανός χρηματιστής, τραπεζίτης 37, 360
- Μπαρμπα-Ντυσέν*, Ό, εφημερίδα 373, 389, 414 σημ.: βλ. και Έμπέρ
- Μπαρμπα-Ντυσέν (Père Duchesne) 414 και σημ.: βλ. και Έμπέρ
- Μπαρμπαρου Ζάν-Μαρί (Jean-Marie Barbaroux) 261, 294, 299, 372, 377
- Μπαρνάβ Άντουάν (Antoine Barnave), Γάλλος πολιτικός 109, 126, 149, 156, 164, 172, 200, 201, 203, 235, 236, 239, 244, 392, 416, 417
- Μπαρράς Πόλ ντε, ὑπόκομης (Paul de Barras): ὡς τὴν 9η Θερμιδὸρ 262, 394, 395, 406, 411, 470· στη θερμιδοριανὴ ἀντίδραση 497· ἐπὶ Διευθυντηρίου 510, 520, 521, 522, 525, 534, 537, 540· μετὰ τὴ 18η Φρουκτιδὸρ 545, 546, 567, 578, 581, 582, 585, 587, 594, 595, 617
- Μπαρρυνέλ, ἀβὰς (abbè Barruel) 342, 653, 672· ἔργο: *Ἀναμνήσεις γραμμένες γιὰ νὰ χρησιμοποιηθοῦν στὴν ἱστορία τοῦ ἰακωβινισμοῦ* 653
- Μπαρτελεμὺ Ζάν-Ζάκ (Jean-Jacques Barthélemy), Γάλλος ἀρχαιολόγος καὶ συγγραφέας 84· ἔργο: *Ταξίδι τοῦ νεαροῦ Ἀνάχαρση στὴν Ἑλλάδα* 84
- Μπαρτελεμὺ Μπαλταζάρ Φρανσουά, μαρκήσιος ντε (Balthazard François de Barthélemy) 324, 461, 462, 491, 492, 521, 534, 538
- Μπασβίλ Ὑγκου ντε (Hugou de Bassville) 313, 343· βλ. *Bassviliana*, Μόντι
- Μπασέ (Bacher), Γάλλος διπλωμάτης 461
- Μπασσάνς (Bassange), ἐπικεφαλῆς ἐξέγερσης 211
- Μπάττανυ (Batthyány), Οὐγγρος συγγραφέας 210
- Μπαχάμες νήσοι 694
- Μπεάγκ (Behague), κυβερνήτης τῆς Μαρτινίκας 201
- Μπέβερτζ Οὐίλλιαμ Χένρυ, λόρδος (Lord William Henry Beveridge), Βρετανός οἰκονομολόγος 692
- Μπεξανβάλ Πιέρ Ζοζέφ, βαρόνος ντε (Pierre Joseph de Besenval) 146, 148
- Μπεκκαρία Τσεζαρε Μπονεζάνα, μαρκήσιος ντι (Cesare Bonesana di Beccaria), Ἴταλὸς νομικός 79
- Μπελβίλ (Belleville), λαϊκὴ ἔταιρεία τῆς 423
- Μπελγκάρντ, Μαντάμ ντε (Madame de Bellegarde) 384
- Μπελγκράνο Μανουέλ (Manuel Belgrano), Ἀργεντινὸς στρατηγὸς 699
- Μπέλ-Ίλ (Belle-Île) 333
- Μπέλφαστ (Belfast) 213
- Μπένθαμ Τζέρεμυ (Jeremy Bentham), Ἕλλησ φιλόσοφος, μεταρρυθμιστῆς 73, 213, 675, 696
- Μπενίν, βασιλῆιο τῆς Ἀφρικῆς 29
- Μπενουά (Benoit), πρᾶκτορας τοῦ Ντυμουριέ 253
- Μπέργκ (Berg) 231
- Μπέργκαμο (Bergamo) 530
- Μπέρχεν (Bergen), Κάτω Χῶρες 589
- Μπερζέλιους Γιόνς-Γιάκομπ, βαρόνος (Jöns-Jacob Berzelius), Σουηδὸς χημικός 675
- Μπερζεράκ (Bergerac) 441
- Μπέρκ Ἔντμουντ (Edmund Burke), Βρετανὸς πολιτικός καὶ συγγραφέας 77, 98, 216, 217, 219, 222, 277, 308, 310, 318, 319, 320, 325, 326, 508, 652, 662, 670, 675, 676, 680· ἔργο: *Σκέψεις γιὰ τὴ Γαλλικὴ Ἐπανάσταση* 216

ΓΕΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

- Μπερκσάιρ (Berkshire) 348
 Μπέρμιγχαμ (Birmingham) 42, 213, 348
 Μπερμπερίνοι 28, 690
 Μπερνάρ ντε Σαιντ Άντρέ (André Bernard de Saintes) 411
 Μπερναρντέν ντε Σαιν-Πιέρ Ζάκ Άνρι (Jacques Henri Bernardin de Saint-Pierre), Γάλλος συγγραφέας 84, 655· *Έργο: Παῦλος καὶ Βιργινία* 84, 655
 Μπερνίς Φρανσουά Ζοακίμ ντε Πιέρ, καρδινάλιος ντε (François Joachim de Pierre de Bernis), Γάλλος ἀρχιερέας καὶ πολιτικός 197, 215, 343
 Μπερνονβίλ Πιέρ ντε Ριέλ, μαρκήσιος ντε (Pierre de Riel de Beurnonville) 282, 283, 361, 363, 364, 529
 Μπερνς Ρόμπερτ (Robert Burns), Σκώτος ποιητής 213, 308, 310, 672
 Μπέρνστορφ (Bernstorff), πολιτικός τῆς Δανίας 92, 230, 336, 409, 461
 Μπερρύ (Berry) 153
 Μπερτέν (Bertin), συνεργάτης τοῦ Τυργκό 49
 Μπερτιέ ντε Σωβινὺ Λουί ντε (Louis de Bertier de Sauvigny) 148
 Μπερτολλέ Κλώντ Λουί, κόμης (Claude Louis Berthollet), Γάλλος χημικός 47, 72, 439, 558, 652
 Μπερτράν-Λοντινιέρ Σάρλ Ἄμπρουάζ (Charles Ambroise Bertrand-Lhodiesnière) 294, 581
 Μπέτμαν (Bethmann), Γερμανὸς τραπεζίτης 37
 Μπετόβεν Λούντβιχ βάν (Ludwig van Beethoven), Γερμανὸς συνθέτης 679
 Μπετὺν-Σαρόστ (Béthune-Charost), δούκας ντε 216
 Μπήνβαλντ (Bienwald) 328
 Μπιγιανκούρ (Billancourt) 440
 Μπιγιώ-Βαρὲν Ζάκ Νικολά (Jacques Nicolas Billaud-Varenne) 289, 294, 374, 376, 384, 389, 390, 397, 409-412, 457, 468· μετὰ τὴν 9η Θερμιδὸρ 476, 478, 482
 Μπιλμπάο (Bilbao), Ἴσπανία 493
 Μπίνγκεν (Bingen) 328
 Μπιντασοῦά (Bidassoa), ποταμὸς 329
 Μπιρόν Ἀρμάν ντε Γκοντά, δούκας ντε (Armand de Gontaut de Biron), Γάλλος στρατηγὸς 254, 366, 385, 386, 392
 Μπιροττώ Ζάν Μποναβαντούρ (Jean Bonaventure Birotteau) 369
 Μπισὰ Μαρί Φρανσουά (Marie François Bichat), Γάλλος γιατρός καὶ φυσιολόγος 675
 Μπισέτρ (Bicêtre), νοσοκομεῖο, φυλακὲς 268, 438
 Μπίσοφβέρντερ (Bischoffwerder), Πρώσος πολιτικός 93, 221, 230-232, 237, 248, 274, 286
 Μπλαίηκ Οὐίλλιαμ (William Blake), Ἕλληνας ποιητῆς 70, 213, 679
 Μπόζ (Boze), Γάλλος ζωγράφος 260
 Μποκάζ (Bocage) 365
 Μπολίβαρ Σιμόν Χοσὲ Ἀντόνιο (Simón José Antonio Bolívar), Λατινοαμερικανὸς στρατιωτικὸς καὶ πολιτικός 26, 666, 699
 Μπολόνια 72, 344, 526, 675
 Μπομπέλ (de Bombelles), μαρκήσιος ντε 221
 Μπονάλντ Λουί ντε, ὑποκόμης (Louis de Bonald), Γάλλος πολιτικός συγγραφέας 652, 676· *Έργο: Θεωρία τῆς πολιτικῆς καὶ θρησκευτικῆς ἐξουσίας στὸ πλαίσιο τῆς κοινωνίας τῶν πολιτῶν* 676, 677
 Μπονβίλ Νικολά ντε (Nicolas de Bonneville), ἐκδότης τοῦ *Σιδηρόστομου* 202, 209, 234
 Μπονκαρρέρ (Bonnecarrère), Ἰακωβίνος 251
 Μπὸν Κονσέιγ, τμήμα τοῦ Παρισιοῦ (section de Bon Conseil) 371
 Μπὸν ντε Σαβαρντέν (Bonne de Savardin), ἀριστοκράτης συνωμότης 170
 Μπονσάν Σάρλ Μελκιὸρ Ἀρτύς, μαρκήσιος ντε (Charles Melchior Artus de Bonchamp) 365
 Μπορνουί, Ἀφρικὴ 29
 Μπορντά Ζάν Σάρλ (Jean Charles Borda), Γάλλος μαθηματικὸς καὶ φυσικὸς 17
 Μπορντώ (Bordeaux) 46, 150, 196, 241, 311, 372, 377-379, 394, 397, 419, 434, 443, 518, 586
 Μπουαγέ-Φονφρέντ Ζάν-Μπατίστ (Jean-Baptiste Boyer-Fonfrède) 241, 293, 620
 Μπουαζελὲν Ζάν-ντε-Ντιέ Ραιμόν ντε (Jean-de-Dieu Raymond de Boisgelin), ἀρχιεπίσκοπος τοῦ Αἴξ 196, 671
 Μπουασσὺ ντ' Ἀνγκλά Φρανσουά Ἀντουάν (François Antoine Boissy d'Anglas) 61, 479, 494, 495, 500, 510, 627
 Μπούγκ (Boug), ποταμὸς 28, 227, 275, 490
 Μπουένος-Ἄιρες 21, 699
 Μπουιγέ Φρανσουά Κλώντ, μαρκήσιος ντε (François Claude de Bouillé) 171, 220, 221, 233, 281
 Μπουλαί ντε λά Μερτ Ἀντουάν Κλώντ, κόμης (Antoine Claude Boulay de la Meurthe) 581, 588, 593, 606

ΓΕΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

- Μπουλουό (Boulou), στρατόπεδο του 329, 464
 Μπουλουαζώ Μ. (M. Bouloiseau) 294
 Μπούντ (Boyd), *Αγγλος χρηματιστής 334
 Μπουνιέ (Bouquier), Γάλλος πληρεξούσιος στη Ράστατ 572
 Μπουοναρρότι Φιλίππο Μικέλε (Filippo Michele Buonarroti), Φλωρεντινός ευγενής 214, 514, 515, 516, 622
 Μπούργκ-άν-Μπρές (Bourg-en-Bresse) 411, 413, 484
 Μπούργκ-Λίμπρ (Bourg-Libre) 443
 Μπουργκουέν (Bourgoing), Γάλλος διπλωμάτης 312
 Μπούρζ (Bourges) 372, 377
 Μπουριμόν Λουί Ώγκύστ Βικτόρ ντε Γκαίν, κόμης ντε (Louis August Victor de Ghaisne) 578, 587, 591
 Μπουρμπονναί (Bourbonnais) 153, 168, 293
 Μπουρντόν Λεονάρδος (Léonard Bourdon) 372
 Μπουρντόν ντελ Ουάζ Φρανσουά Λουί (François Louis Bourdon de l'Oise) 391, 409
 Μπουσόντ Ζάν-Μπατίστ (Jean-Baptiste Bouchotte) 380, 383, 386, 409, 413, 455
 Μπούς-ντύ-Ρόν (Bouches-du-Rhône) 420
 Μπράμα Τζόζεφ (Joseph Bramah), *Αγγλος μηχανικός 693
 Μπρανίτσκι (Branicki), Πολωνός πολιτικός 248
 Μπράντες (Brandes), μυστικοσύμβουλος του Άνοβέρου 217, 676
 Μπράξφιλντ (Braxfield), Σκώτος πολιτικός 346
 Μπρεζέ (Brezé), τελετάρχης της Αύλης 135
 Μπρέννερ (Brenner), *Αλπεις 19
 Μπρέντα (Brenta), ποταμός 527
 Μπρέντα, Κάτω Χώρες 212
 Μπρέσα (Brescia) 530
 Μπρεσσουίρ (Bressuire) 366
 Μπρετέγυ Λουί Ώγκύστ Λέ Τοννελιέ, βαρόνος ντε (Louis Auguste Le Tonnelier de Breteuil) 136, 220, 245, 282
 Μπριέζ Κονσταν Ζοζέφ (Constant Joseph Briez) 390, 391
 Μπριέν (Brienne) 524
 Μπρίντπορτ (Bridport), *Αγγλος ναύαρχος 333
 Μπρισσό Ζακ Πιέρ (Jacques Pierre Brissot): κατά τη Συντακτική 157, 163, 208, 234, 235· στη Νομοθετική 240-246, 250, 253, 257, 258, 260, 266, 268· στη Συμβατική 291, 391, 304, 305, 312, 370, 372, 492· και 699· *Περί τής Έταιρείας των Ίακωβίνων του Παρισιού* 423
 Μπρισσοτίνοι 240, 244, 273· βλ. και Γιρονδίνι
 Μπρόλι Βικτόρ Φρανσουά, δούκας ντε (Victor François de Broglie) 136
 Μπρουίξ Έστάς (Eustache Bruix) 559, 685
 Μπροτιτιέ Σάρλ, άβας (abbé Charles Brottier) 518, 529
 Μπρυέ ντ' Αϊγκαλλιέ Φρανσουά Πόλ (François Paul Brueys d'Aigalliers), Γάλλος άντιναύαρχος 557, 558, 685
 Μπρυμαρικοί 634-636, 659-661, 669
 Μπρύν Γκυγιόμ (Guillaume Brune) 563, 564, 567, 589
 Μπρυνέλ Φρανσουάζ (Françoise Brunel), Γαλλίδα ιστορικός 292
 Μπουζό Φρανσουά (François Buzot) 126, 299, 377, 392
 Μπύργκερ Γκότφρηντ *Αουγκουστ (Gottfried August Bürger), Γερμανός ποιητής 278· έργο: *Έπιταμιακή ώδη* 278
 Μπουσσύ, κόμης ντε (comte de Bussy) 169, 170
 Μπουφόν Ζώρζ Λουί Λεκλέρ, κόμης ντε (Georges Louis Leclerc de Buffon) 72
 Μπωαρναί Άλεξάνδρος ντε, ύποκόμης (Alexandre de Beauharnais) 524· βλ. και Ίωσηφίνα
 Μπωβαϊζί (Beauvaisis) 152
 Μπωβάνς Λιεβίν (Lievin Bauwens), Βέλγος βιομήχανος 619
 Μπωζολαί (Beaujolais) 169
 Μπωκαίρ (Beaucaire) 34, 420
 Μπωλιέ Κλώντ Φρανσουά (Claude François Beaulieu) 464, 525, 526
 Μπωμαρσαί Πιέρ Ώγκυστέν Καρόν ντε (Pierre Augustin Caron de Beaumarchais), Γάλλος θεατρικός συγγραφέας 83
 Μπωντό Μάρκ Άντουάν (Marc Antoine Baudot) 394, 396, 405
 Μπωπουί Μισέλ (Michel Beauvuy) 176
 Μπωρεπαίρ Νικολά Ζοζέφ (Nicolas Joseph Beaufepaire) 281
 Μπώς (Beauce) 257, 454
 Μύλλερ Γιολάννες φόν (Johannes von Müller), Έλβετός ιστορικός 210
 Μυλοτίνοι, ιεραπόστολοι 365
 Μυλούζη 48, 462, 556
 Μύνστερ (Münster) 223, 681

ΓΕΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

- Μυσόρη, Ίνδία 20, 554, 557, 697
 μυστικισμός 70, 78, 653, 654, 678, 681
 Μωβιγιόν (Mauvillon), ταγματάρχης 210
 Μώζ (Mauges) 365
 Μωζωρική Κλ. (Cl. Mauzauric) 294
 *Μωκονσέιγ, τμήμα του Παριστιού (section de
 Mauconseil) 260
 Μώλντ (Maulde), στρατόπεδο του 282
 Μομπέζ (Maubege) 328, 405, 438
 Μωπού Ρενέ Νικολά ντε (René Nicolas de
 Maureou), Γάλλος πολιτικός 106, 119
 Μωριέν (Maurienne) 328
 Μωσάν (Mauchamp) 256
 Μώττλεϋ Χένρυ (Henry Maudslay), "Αγγλος μηχανι-
 κός 42
 Μωρϋ Ζάν, άββάς (abbé Jean Maury) 126, 168
- *mainmorte 81, 187
Misogallo, βλ. Άλφιέρι
- Νάαμπ (Naab), ποταμός 527
 Ναγκασάκι 30
 Ναϊφέλς (Näfels) 589
 Νάε (Nahe), ποταμός 364
 Ναμϋρ (Namur) 488
 Νανσύ (Nancy) 150, 171, 220, 256, 300
 Νάντη (Nantes) 46, 79, 152, 241, 294, 366, 394, 407,
 433, 434, 478, 591
 Ναός του Όρθου Λόγου 400· βλ. και γιορτή, λα-
 τρεία
 Ναπολέων 191, 635, 638, 662· βλ. Βοναπάρτης
 Ναρβόννη, κόμης τής (Louis Marie Jacques de
 Narbonne-Lara) 244, 245, 250, 251, 254
 Νάρεφ (Narew), ποταμός 499
 Ναρίνιο (Nariño), Λατινοαμερικανός επαναστά-
 τής 666, 700
 Νγκουγιέν "Ανχ 29, 697
 Νέα Άγγλία 26
Νέα Έλοϊζα, Η, βλ. Ρουσσώ
 Νέα Όρλεάνη 20
 Νεάπολη: 110, 144, 214, 220, 313, 317, 326, 330,
 380, 465, 554, 558· στον Δευτερο Συνασπισμό
 569-571, 577, 580, 663, 666, 680, 687
 Νεβέρ (Nevers) 399, 423
 Νεερβίντεν (Neerwinden) 326, 327, 364
- Νεξέδη 570
 Νεϊλος, ποταμός 558, 559
 Νεκέρ Ζάκ (Jacques Necker): πριν από τη σύγκλη-
 ση των Γενικών Τάξεων 22, 24, 59, 79, 106,
 115, 116, 117, 120, 123· διπλασιασμός των
 έδρων 123-125· επί Γενικών Τάξεων 127-136·
 μετά τις Γενικές Τάξεις 140, 141, 146, 148,
 156-158, 163, 187
 Νέμαν (Niemen), ποταμός 490
 Νέλσον Όράτιος (Horatio Nelson), "Αγγλος ναύαρ-
 χος 332, 554, 556, 558, 569, 570, 578, 592, 666,
 685
 Νενάντοβιτς Ίάκωβος, Σέρβος επαναστάτης 570
 νεόπλουτοι 482, 611, 613, 655
 Νεπάλ 29
 Νεσατέλ (Neuchâtel) 208
 Νεύτων Ίσαάκ (Isaac Newton), "Αγγλος μαθηματι-
 κός, φυσικός 72
 Νήμπορ Μπάρτολτ Γκέοργκ (Georg Barthold
 Niebuhr), Δανός καθηγητής ιστορίας 210
 Νήντερμπρον (Niederbronn) 48
 Νιβέλ (Nivelle) 328
 Νίγηρας, ποταμός 29, 696
 Νιέβρ (Nièvre) 394
 νιζάμης 20, 696, 697
 Νίκαια 285, 303, 306, 307, 381, 487, 488, 526
 Νικολάι (Nicolai), Γερμανός εκδότης 211
 Νίκολσον Ουίλλιαμ (William Nicholson), "Αγγλος
 χημικός και φυσικός 675
 Νίμ (Nîmes) 27, 150, 169, 261, 379, 419, 420, 484
 Νιόρ (Niort) 366, 385
 Νιουπόρ (Nieuwpoort), Βέλγιο 463
 νίτρο, βλ. πυρίτιδα
 Νοάιγ Λουί Μαρι ντ' Άγιέν, ύποκόμης ντε (Louis
 Marie d' Ayen de Noailles) 154
 Νοβάλις Φρήντριχ, βαρόνος φόν Χάρντενμπεργκ
 (Friedrich Novalis, von Hardenberg), Γερμανός
 ποιητής 679, 680· έργα: "Υμνοι στη νύχτα 679·
 ύμνος στην Παρθένο 680
 Νόβι (Novi), 577, 587
 Νόβικοφ, Ρώσος φιλελεύθερος 209, 343, 666
 Νοέλ (Noël), ιακωβίνος, φίλος του Δαντόν 251,
 310
 Νόλφ (Nolf), έφημέριος 286
 νόμισμα, μεταλλικό χρήμα 188, 189, 303, 306, 335,
 337, 370, 397, 398, 408, 480, 481, 482, 513, 519,
 520, 533, 549, 609, 610

ΓΕΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

- Νόμος περί Σιτηρών 43, 97, 309, 693, 694
 Νόμος περί Συμμοριών 573, 694
 νοοτροπία συλλογική 69-72, 137, 143-146, 267
 Νορβηγία 34, 343
 Νορμανδία 126, 150, 153, 292, 377, 385, 394, 483·
 "Ανω 47
 Νόριτς (Norwich) 308, 346
 Νουαγιόν (Noyon) 257
 Νουαρμουτιέ (Noirmoutier), νήσος 366, 407
 Νούνιεθ (Nuñez), πρεσβευτής της Ισπανίας στο
 Παρίσι 207, 222, 237
 Νούτκα, κόλπος της 18, 228
 Ντάβερχουλτ (Daverhault), Όλλανδός Λαφαγιε-
 τικός 244
 Νταβιντ Ζάκ Λουί (Jacques Louis David), Γάλλος
 ζωγράφος 84, 386, 656-658· έργα: *Η άρπαγή*
 των Σαβίνων 657, 658· *Βροῦτος* 657· *Ο δολοφο-*
 νημένος Μαρά 657· *Ο θάνατος του Σωκράτη*
 657· *Λεπελετιέ, μάρτυρας της ελευθερίας* 657·
 Λεωνίδα 657· *Ο Όρκος των Ορατίων* 85, 657·
 Ο Όρκος του Σφαιριστηρίου 657
 Νταβού Λουί Νικολά (Louis Nicolas Davout) 606
 Νταίηβυ Χάμφρυ σέρ (Sir Humphry Davy), "Αγ-
 γλος χημικός και φυσικός 675
 Νταίηλ Νταίηβιντ (David Dale), "Αγγλος βιομήχα-
 νος 693
ντάμιο 30, 31
 Νταϊντελς Χέρμαν Βίλχελμ, κόμης (Hermann
 Wilhelm Daendels) 492, 561, 566
 Ντάλμπεργκ Κάρλ Τέοντορ (Karl Theodor
 Dahlberg), Γερμανός Ιερέας και πολιτικός 345
 Ντάνκαν (Duncan), "Αγγλος ναύαρχος 332, 533, 556
 Ντανπιέρ, κόμης ντέ (de Dampierre) 235
 Ντανπιέρ Ωγκύστ Άνρι Πικό, μαρκήσιος ντέ
 (August Henri Picot de Dampierre), 327, 380
 Ντανσάρ (Dansart), ιδρυτής της Ήδελφότητας των
 Δύο Φύλων 202, 420, 428
 Ντάντας (Dundas), Σκώτος πολιτικός 213, 339, 346,
 347, 494
 Νταντή (Dundee), Σκωτία 347, 348
 Ντάντσιχ (Dantzig) 228, 229, 287, 321, 689
 Νταρσέ Ζάν (Darctet Jean), Γάλλος χημικός 439
 Νταρτέ (Darthé), συναγωνιστής του Μπαμπέφ 516
 Ντέγκο (Dego) 524, 525
 Ντεζαίξ Λουί Σάρλ (Louis Charles Desaix) 558
 Ντεκομπέλ (Descombel), κρατικός λειτουργός στην
 Τουλούζη 377
 Ντεκόρς (Descorches), Γάλλος διπλωμάτης 313
 Ντεκρουαζίλ (Descroizilles), Γάλλος χημικός 439
 Ντελαιράκ (Delayrac), Γάλλος μουσικός 658
 Ντελακρουά Ζάν-Φρανσουά (Jean-François
 Delacroix) 387, 412
 Ντελακρουά Σάρλ (Charles Delacroix) 540, 561
 Ντελάμπρ Ζάν-Μπατίστ (Jean-Baptiste Delambre),
 Γάλλος αστρονόμος 18, 649
 Ντελίλ Ζάκ, άβας (abbé Jacques Delille), Γάλλος
 ποιητής 655
 Ντελόλμ Ζάν-Λουί (Jean-Louis Delolme), Έλβετός
 νομομαθής 77
 Ντελωναί Ζοζέφ (Joseph Delaunay) 383, 402, 403,
 412
 Ντεμαγιό (Demaillot), πράκτορας της Έπιτροπής
 Κοινής Σωτηρίας 413, 434
 Ντεμουλέν Κάμιλος (Camille Desmoulins): πριν
 από τη Συμβατική 146, 157, 165, 245· επί Συμ-
 βατικής 408-412, 655
 Ντεμουλέν Λουκίλη (Lucile Desmoulins) 413, 438
 Ντεμπρύ Ζάν (Jean Debry) 267, 572
 Ντεστύτ ντέ Τρασύ Άντουάν Λουί, κόμης
 (Antoine Louis Destutt de Tracy) 651
 Ντεσσάου (Dessau) 207
 Ντέτμολντ (Detmold) 345
 Ντήτικον (Dietikon), Έλβετία 588
 Ντητρίς Φιλίπ Φρεντερίκ, βαρόνος ντέ (Philippe
 Frédéric de Dietrich), Γάλλος τραπεζίτης, δή-
 μαρχος του Στρασβούργου 48, 209, 253, 265
 Ντιζόν (Dijon) 149, 150, 520
 Ντιλλόν Άρτύρ, κόμης ντέ (Arthur de Dillon), Γάλ-
 λος στρατηγός ίρλανδικής καταγωγής 283,
 383, 438
 Ντιλλόν Τεομπάλντ, ίππότης ντέ (Théobald de
 Dillon), Γάλλος στρατηγός ίρλανδικής κατα-
 γωγής 254, 255
 Ντινάν (Dinant) 464
 Ντιντερό Ντενί (Denis Diderot), Γάλλος φιλόσο-
 φος και συγγραφέας 79
 Ντόλ (Dole) 166
 Ντολιβιέ Πιέρ (Pierre Dolivier), εφημέριος του
 Μωσάν 257
 Ντοντέν Μαντάμ (Madame Dodun) 242, 290
 Ντοππέ (Doppet), Σαβογιάρος γιατρός 212, 254
 Ντορνιέ (Dornier), έχθρος του ντ' Έσπανιάκ
 380
 Ντουαί (Douai) 127, 148, 166, 192, 223, 438, 474,

ΓΕΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

- 488, 494, 498, 499, 512, 522, 544, 546, 562, 563, 581, 582
- Ντουμπ (Doubs) 378
- Ντρούμ (Drôme), Διαμέρισμα 377, 378, 420, 421, 426, 429
- Ντρουέ Ζάν-Μπατίστ (Jean-Baptiste Drouet) 233, 582
- Ντυβάλ Ζώρζ Λουί (Georges Louis Duval), Γάλλος δραματικός συγγραφέας 477· έργο: *Ἀναμνήσεις ἀπὸ τὸν Θερμιδὸρ* 477
- Ντυβάλ Σάρλ Φρανσουά (Charles François Duval) 282
- Ντυβέρν ντε Πρέλ Τομά Λοράν (Thomas Laurent Duverne de Presle) 518
- Ντυγκομμιέ Ζάκ Κοκίγ (Jacques Coquill Dugommier) 406, 464, 465
- Ντυέμ Πιέρ Ζοζέφ (Pierre Joseph Duhem) 391
- Ντυκό Ζάν-Φρανσουά (Jean-François Ducos) 241, 242
- Ντυκό Ροζέ Πιέρ (Pierre Roger Ducos) 582, 596
- Ντυκραί-Ντυμινίλ Φρανσουά (François Ducray-Duminil), Γάλλος συγγραφέας 655
- Ντυμά Ρενέ Φρανσουά (René François Dumas), Γάλλος πολιτικός 416, 470, 471
- Ντυμολάρ (Dumolard), κατήγορος του Βοναπάρτη 535
- Ντυμόν Ἀντρέ (André Dumont) 394
- Ντυμουριέ Σάρλ Φρανσουά (Charles François Dumouriez): ἐπὶ Νομοθετικῆς 250-254, 258-259, 282-286· ἐπὶ Συμβατικῆς 297, 303, 304, 306, 307, 311, 312, 319, 327, 363, 364, 367, 368, 370, 380, 523
- Ντυμπούά-Κρανσέ Ἐντιμόν (Edmond Dubois-Crancé) 170, 171, 358, 406, 646
- Ντυμπύκ (Dubuc), ἀπεσταλμένος τῶν ἀποίκων 465
- Ντυπλαί (Duplay), ἐργολάβος ξυλουργός, σπιτονοικοκύρης του Ροβεσπιέρου 61, 468
- Ντυπορτάιγ Ζάν-Λουί Λέ Μπέγκ ντε Πρέλ (Jean-Louis Le Bégue de Presle Duportail) 239
- Ντυπόν ντε Νεμούρ Πιέρ Σαμουέλ (Pierre Samuel Dupont de Nemours), Γάλλος οἰκονομολόγος καὶ πολιτικός 188, 669
- Ντυπόρ Ἀντριέν (Adrien Duport) 126, 156, 163, 164, 203, 235, 236, 238, 239, 244, 251, 258, 416, 417
- Ντυπουί (Dupuis), Γάλλος συγγραφέας 651, 652· έργο: *Ἡ προέλευση ὄλων τῶν θρησκειῶν* 651, 652
- Ντυσέ (Ducher), τέως πρόξενος 359
- Ντυσίς Ζάν-Φρανσουά (Jean-François Ducis), Γάλλος ποιητής 84, 655
- Ντυφὸ Ματυρέν Λεονάρ (Mathurin Léonard Duphot) 562
- Ντυφούρ (Dufour), ἱακωβίνος πολιτικός 271
- Ντυνού Πιέρ Κλώντ (Pierre Claude Daunou) 562, 588, 593, 659
- Νυόν (Nyons) 420
- Νυρεμβέργη 571, 687
- Νυχτερινές σκέψεις*, βλ. Γιάνγκ
- Navigation Acts (Διατάγματα περὶ Ναυσιπλοΐας) 97
- Ξύπνημα τοῦ λαοῦ, Τό*, τραγοῦδι τῆς ἀντεπανάστασης 477, 478, 495, 658
- *Ὄβερμπεργκ (Overberg), ἐμπνευστῆς τῆς ὁμάδας «Ἁγία Οἰκογένεια» 681
- *Ὄθωμανοί 28· βλ. καὶ Αὐτοκρατορία (Ὄθωμανική)
- *Ὄκαμιστές, ὄπαδοὶ τοῦ Γουλιέλμου τοῦ Ὁκαμ 76
- *Ὄξ Πιέρ (Pierre Ochs), Ἑλβετὸς πολιτικός 212, 563, 564
- *Ὄικογενειακὸ Σύμφωνο 110, 225, 486
- οἰκονομία: ἀγγλική 44, 573, 689-696· γαλλική τὸ ἔτος 2 438-448· εὐρωπαϊκή 37-52
- Οἶκος τῶν Ἀπομάχων (Hôtel des Invalides) 147, 441
- *Ὄκαριθ (Ocariz), ἐπιτετραμμένος τῆς Ἰσπανίας 302
- *ὌΚόννορ (Ο' Connor), Ἴρλανδὸς πολιτικός 553
- *Ὄλαβίδε (Olavide), Ἰσπανὸς πολιτικός 79, 343, 699
- *Ὄλερόν (île d'Oléron), νῆσος 543
- ὀλιγαρχία 77, 98, 99, 663, 665
- *Ὄλιο (Oglio), ποταμὸς 530
- *Ὄλλανδία: ὡς τὴ Συνθήκη τῆς Χάγης 19, 23, 27, 36, 45, 74, 86, 100, 110, 120, 144, 228, 278, 281, 285, 311, 312, 318, 327, 330, 334, 335, 337, 341, 363, 364, 464, 486· μετὰ τὴ Συνθήκη τῆς Χάγης, 492, 507-509, 519, 533, 551, 553, 561, 567, 578, 587, 589· καὶ 682, 685, 686, 689, 690
- *Ὄλμπάκ Πῶλ Ἀνρί, βαρόνος ντε (Paul Henri d'Holbach), Γάλλος φιλόσοφος 73, 80
- ὄμηροι: 267, 375, 411· νόμος περὶ ὀμῆρων 583, 590
- *Ὄμοσπονδία Ἐθνική (τῆς 14ης Ἰουλίου 1790) 166, 223

ΓΕΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

- Ἰμπερκάν Κριστόφ Φιλίπ (Christophe Philippe Oberkampf), Γάλλος βιομήχανος βαναρικής καταγωγῆς 47
- Ἰντερ (Oder), ποταμὸς 324
- Ἰουεν Ρόμπερτ (Robert Owen), Βρετανὸς ἀναμορφωτής, σοσιαλιστής 693
- ὀπλισμὸς 439, 459, 574-575
- Ἰράγγη (Orange): 435, 484· οἶκος τῆς 561· Ἰραγγιστὲς 100, 349, 589· πρίγκιπας τῆς Ἰράγγης Γουλιέλμος Ε' 100
- Ἰρανζερὶ (Orangerie), στὸ Σαίν-Κλου 596
- ὀργανικισμὸς 86
- Ἰρθὸς Λόγος, βλ. γιορτὴ, λατρεία, Ναὸς
- *Ἰρεινοί, Ἰρος (Montagnards, Montagne): ὡς τῆς 31 Μαΐου 1793 252, 271, 273, 289-296, 298-304, 311, 313, 350, 352, 361, 362, 363, 368-374· ὡς τὴν πτώση τῶν φατριῶν 375-377, 380, 382, 383, 385-398, 399, 408, 414· ὡς τὴν 9ῃ Θερμιδὸρ 449, 451, 453, 455, 466, 472· κατὰ τὴ θερμιδοριανὴ ἀντίδραση 474, 476, 482, 484, 495, 498· ἐπὶ Διευθυντηρίου 512, 514, 545, 550
- Ἰρκος τοῦ Σφαιριστηρίου 133, 259· βλ. καὶ Νταβιντ
- Ἰρλεάνη 45, 47, 360, 362, 371, 413, 446
- Ἰρν (Orne) 377
- Ἰος Λουὶ Λαζάρ (Louis Lazare Hoche), Γάλλος στρατηγὸς 333, 405, 458, 478, 479, 494, 512, 522, 528, 530, 533, 535, 537, 539, 540
- Ἰοσάκα, Ἰαπωνία 31
- Ἰστερμαν (Ostermann), πρεσβευτὴς 287
- Ἰσσιανὸς (Ossian), Ἰγγλὸς τροβαδούρος τοῦ Μεσαίωνα 84· βλ. καὶ Μακφέρσον
- Ἰτσακόφ 226, 227, 230
- Ἰζάξ (Oise): ποταμὸς 257· Διαμέρισμα 394
- Ἰζαλία 528, 533· πρίγκιπας τῆς 98
- Ἰζάσιγκτον Τζώρτζ (George Washington), Ἰαμερικανὸς στρατηγὸς καὶ πολιτικὸς 27, 102, 104, 163, 336, 462, 663, 669, 670
- Ἰζαχάβιτες 570
- Ἰζβράβ Γκαμπριέλ Ζυλιέν (Gabriel Julien Ouvrard) 520, 549, 614, 617
- Ἰζγαρία 28, 64, 86, 91, 94, 95, 210, 218, 222, 252, 341, 666, 682
- Ἰζδη 20
- Ἰζέλλυ Ρίτσαρντ Κόλλεϋ, μαρκήσιος (Richard Colley Wellesley), Βρετανὸς πολιτικὸς 554, 557, 697
- Ἰζέρτζουερθ Οὐίλλιαμ (William Wordsworth), Ἰγγλὸς ποιητὴς 176, 208, 213, 346· ἔργα: *Οἱ ἀκρίτες* 346· *Πρελούδιο* 176 καὶ σημ.
- Ἰζέσλυ Τζών (John Wesley) Ἰγγλὸς θρησκευτικὸς ἀναμορφωτής, ἰδρυτὴς τοῦ μεθοδισμοῦ 681
- *Ἰζίγοι (Whigs) 77, 96, 98, 216, 230, 308, 309-312, 339, 346, 347, 349, 663, 667, 682· Λέσχες τῶν 213
- Ἰζίκαμ (Wickham), Ἰγγλὸς πράκτορας 494, 518, 563, 578
- Ἰζίλξ (Wilkes), Ἰγγλὸς ἠγέτης τῶν δημοκρατικῶν 98
- Ἰζίλλιαμς Μίς (Miss Williams), θαυμάστρια τῆς Μαντάμ Ρολλάν 208
- Ἰζίλπερφορς (W. Wilberforce), Βρετανὸς ἀναμορφωτής 23, 346, 681
- Ἰζίνιπεγκ (Winnipeg), λίμνη 18
- Ἰζίνταμ (Windham), Ἰγγλὸς πολιτικὸς 216, 326, 339, 494, 508
- Ἰζίμπρεντ (Whitbread), Ἰγγλὸς πολιτικὸς 348
- Ἰζίτνυ (Whitney), Ἰγγλὸς μηχανικὸς 695
- Ἰζίτουερθ (Whitworth), Ἰγγλὸς διπλωμάτης 230
- Ἰζκρανία 92, 274, 275, 287, 323
- Ἰζλέν Πιέρ Ὠγκυστέν (Pierre Augustin Hulin) 147
- Ἰζντερβαλντ (Unterwald), ἑλβετικὸ καντόνι 564
- Ἰζντινε (Udine) 531, 534, 539
- Ἰζντόν Ζάν Ἀντουάν (Jean Antoine Houdon), Γάλλος γλύπτης 84, 658
- Ἰζράλια 49
- Ἰζρι (Uri), ἑλβετικὸ καντόνι 564
- Ἰζρκίχιο Μαριάνο Λούις ντέ (Mariano Luis de Urquijo), Ἰσπανὸς πολιτικὸς 561, 680
- Ἰζρτ (Ourthe), ποταμὸς 464
- Ἰζσάρ Ζάν Νικολά (Jean Nicolas Houchard), Γάλλος στρατηγὸς 391, 405
- Ἰζταμάρο, Ἰάπωνας ζωγράφος 31
- Ἰζῶτσον (Watson), Ἰγγλὸς ἐπίσκοπος 310
- Ἰζάιο (Ohio) 103, 698
- Ἰζ Χίγκινς (O' Higgins), Χιλιανὸς, μέλος τῆς ὁμάδας τοῦ Κάδιθ 699
- Παβία 526, 675
- Παγιάν Ζοζέφ (Joseph Payan) 377
- Παγκόσμιο σύστημα, Τό, βλ. Λαπλάς
- Πάδοβα 237

ΓΕΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

- Πάδος, ποταμός 64, 525, 527, 529, 531
 Παζουΐν Ίγκουστέν (Augustin Pajou), Γάλλος γλύπτης 658
 Παίηλυ (Paley), εκπρόσωπος της αγγλικανικής Έκκλησίας 77
 Παίην Τόμας (Thomas Paine), Άγγλοαμερικανός συγγραφέας και πολιτικός φυλλαδιογράφος 102, 213, 217, 308, 310, 346, 672· έργο: *Τὰ Δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου* 308, 346, 672
 Παλατινάτο 211, 328, 330, 446, 463, 499, 527
 Παλαί Ρουαγιάλ (Palais Royal, Βασιλικό Ἀνάκτορο): 145, 146, 156, 157, 202· Μέγαρο τῆς Ἴσότηας (Palais-Égalité) 476
Παλαιὸ Καθεστῶς καὶ ἡ Ἐπανάσταση, Τό, βλ. Τοκβὺλ Ἀλεξίς
Παλιὸς Κορδελιέρος, Ὁ, ἔφημερίδα 408, 410
 Πάλλας Πέτερ (Peter Pallas), Γερμανὸς φυσιογνώστης καὶ ἔθνογράφος 675
 Πάλμερ (Palmer), πάστορας 347
 Παναγία τῶν Παρισίων 130, 400
 Πάνθειον: 475, 478, 651· λέσχη τοῦ 512
 Πανίν, Ρῶσος πολιτικός 667, 687
 Παμιέ (Pamiers) 150, 220
 Πά-ντὲ-Καλαί (Pas-de-Calais) 302, 311
 Παντζάμπ (Πενταποταμία) 697
 Πάολι Πασκουάλε (Pasquale Paoli), Κορσικανὸς πατριώτης, στρατηγὸς 332, 359, 378, 465, 524
 Παραγουάη 24
 Παραντιέ (Parandier), Γάλλος διπλωμάτης 461
 Παρθενόπεια Δημοκρατία, βλ. Ἀδελφές Δημοκρατίες
 Παρίνι Τζουζέππε (Giuseppe Parini), Ἴταλὸς ποιητῆς 214
 Πάρις (Parish), τραπεζίτες 37, 360, 695
 Πάρκερ (Parker), ἀρχηγὸς ἀνταρσίας 534
 *Παρλαμέντα τῆς Γαλλίας 82, 106, 109, 117-120, 129, 135, 168, 181, 184, 226
 Πάρμα 110, 312, 313, 526
 Παρτεναί (Parthenay) 366
 Πάς Ζάν Νικολά (Jean Nicolas Pache) 251, 297, 299, 361, 363, 373, 413
 Πασβάνογλου Ὁσμάν πασάς 570
 Πασκαλῖς (Pascalis), διοικητῆς τοῦ Αἴξ 169, 170
 Πασκουαλὺ (Martines de Pasqually) 70
 Παστορέ Κλώντ Ἐμμανουέλ ντὲ (Claude Emmanuel de Pastoret) 555
 Παστρένγκο (Pastrengo) 576
 Πασσαριάνο (Passariano) 539, 540
 Πασὺ-σὺρ-Ἐρ (Pacy-sur-Eure) 378
 πατριῶτες: 154, 161, 164, 169, 171· «πατριῶτες τοῦ Ἰ89» 478· πατριωτικὸ κόμμα 122-123, 156, 159
Παῦλος καὶ Βιργινία, βλ. Μπερναρντὲν ντὲ Σαίν-Πιέρ
 Παῦλος Α΄, αὐτοκράτορας τῆς Ρωσίας 528, 551, 569, 570, 572, 573, 578, 589, 666, 667, 681, 685, 686, 687
 Πεδεμόντιο (Πιεδμόντε) 62, 344, 380, 524, 540, 561, 562, 567, 571, 575-577
 *Πεδιάδα 299, 363, 369, 372, 468, 469, 474-478, 483, 485, 494, 495, 497· βλ. καὶ Βάλτος
 Πεδίο τοῦ Ἄρεως 146, 235, 236, 239, 245, 300, 417
 Πεκίνο 30, 697
 Πενσυλβανία 26
 Περέρια (Pereira), Πορτογάλος πρόσφυγας 401, 403, 412
Περὶ τῆς Ἐταιρείας τῶν Ἰακωβίνων τοῦ Παρισιοῦ, βλ. Μπρισσὸ
Περὶ τῶν πολιτικῶν ἀντιδράσεων, βλ. Κωνστάν
 Περγκόρ (Périgord) 168, 293
 Περιέ (Périer), οἰκογένεια Γάλλων βιομηχάνων καὶ τραπεζιτῶν 47, 439, 441, 612· Περιέ ὁ Μιλόρδος 612
 Περίμ, νῆσος 697
 Περινιὸν Ντομινίκ (Dominique Pérignon) 465
Περπέτειες τοῦ Κάλεμπ Οὐίλλιαμς, Οἱ, βλ. Γκόντουιν
 περιφράξεις τῶν ἀγρῶν 48, 191, 615· στήν Ἀγγλία 43, 97, 348, 693
 Περπινιάν (Perrignan) 328, 381
 Περρεγκὸ Ζάν Φρεντερικ, κόμης ντὲ (Jean Frédéric de Perregaux), Ἑλβετὸς χρηματιστῆς καὶ τραπεζίτης 334, 383, 439, 480, 549, 585, 612
 Πέρς (Perche) 257
 Περσία: 697· σάχης 29· σιιτικὴ 28· Πέρσες 84
 Πετιέ Κλώντ Λουί (Claude Louis Petiet) 522
 Πετιζάν (Petitjean), Γάλλος ἱερέας 271
 Πετιὸν Ζερὸμ (Jérôme Pétion) 240, 259, 261, 262, 291, 294, 295, 353, 370, 372, 377, 392· έργο: *Ἐπιστολὴ πρὸς τοὺς Παριζιάνους* 370
 Πέτρος ὁ Μεγάλος, τσάρος τῆς Ρωσίας 57
 Πιατσέντσα (Piacenza) 525
 Πίγκοτ (Pigot), κουάκερος 208
 Πικαρδία 46, 142
 Πίλνιτς (Pillnitz) 231, 237-240, 247

ΓΕΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

- Πίνακας τῶν προόδων τοῦ ἀνθρώπινου πνεύματος*, βλ. Κοντορσέ
- Πινέλ Φιλίπ (Philippe Pinel), Γάλλος γιατρός 652
- Πινιὸ ντε Μπεαίν (Pigneau de Béhaine), ἐπίσκοπος 29
- Πιντεμόντε: Ἰππόλυτος (Ippolito Pindemonte), Ἰταλὸς ποιητῆς 214, 343· Ἰωάννης (Giovanni Pindemonte), Ἰταλὸς ποιητῆς καὶ θεατρικὸς συγγραφέας 214, 343
- Πιξερεκούρ Ρενὲ Σάρλ ντε (René Charles de Rixécourt), Γάλλος θεατρικὸς συγγραφέας 655
- Πίος Σ', Πάπας: 55, 195-197, 198, 219, 221, 223, 224, 247, 270, 341, 517, 530, 562, 572, 631, 680· Ἁγία Ἐδρα 55, 680
- Πιρὲν Ἀνρί (Pirenne Henri), Βέλγος ἱστορικὸς 94
- Πισεγκρὺ Ζὰν Σάρλ (Jean Charles Pichegru) 405, 463, 464, 485, 498, 499, 521, 522, 537, 538
- Πιστόια, Σύνοδος τῆς 55, 214
- Πίτ Οὐίλλιαμ (William Pitt): ὧς τὴν εἴσοδο τῆς Ἀγγλίας στὸν πόλεμο 22, 23, 27, 35, 37, 52, 86, 96, 97, 99, 110, 111, 213, 225-228, 230, 277· κατὰ τὸν Πρῶτο Συνασπισμὸ 308-312, 318-342, 346-349, 360, 383, 386, 401, 408, 439, 493, 494, 508, 528, 532-534, 551-554· κατὰ τὸν Δεύτερο Συνασπισμὸ 572-574, 662, 664, 667, 671, 682, 684, 687, 695, 699
- Πλαίης (Place), Λονδρέζος ράφτης 346
- Πλοερμέλ (Ploërmel) 168
- πληθωρισμός: πρὶν ἀπὸ τὴν 9η Φερμιδὸρ 188, 189, 203, 256, 291, 297, 388, 389, 448, 455· μετὰ τὴν 9η Φερμιδὸρ 480, 482, 496, 513, 519, 532· στὴν Ἀγγλία 692
- Πλούταρχος 80, 85
- Πνεῦμα τῆς Ἐπανάστασης καὶ τοῦ Συντάγματος τῆς Γαλλίας*, Τό 291
- Πνεῦμα τῶν νόμων*, Τό, βλ. Μοντεσκιέ
- Πνεῦμα τοῦ Χριστιανισμοῦ*, Τό, βλ. Σατωβριάνδος
- Πόζναν (Poznań), Πολωνία 228, 287
- Ποζνανία 324
- Πολαστρόν, Μαντάμ ντε (Madame de Polastron) 219
- Πολεμικὸ ἄσμα τῆς στρατιάς τοῦ Ρήνου*, βλ. Μασσαλιώτιδα
- πόλεμος: ἀποικιακὸς 330-334, 465-466· Ἑπταετῆς 52, 102, 251, 334· κατὰ θάλασσα 330-334, 463-465, 684-686, 690· κήρυξη (1792) 250-252· οἰκονομικὸς 334-338, 554-556· Τριακονταετῆς 19, 64· «τῶν χωρικῶν» 579· τῆς Ἀμερικῆς 97, 115
- πολίτες: ἐνεργοὶ 127, 167, 171, 179, 183, 501· παθητικοὶ 127, 167, 171, 179, 181, 204, 261, 266
- Πολιτικὴ Σύνταξη τοῦ Κλήρου 165, 168, 171, 195-198, 242, 366, 602, 629-630· βλ. καὶ ἱερεῖς, κλήρος
- Πολωνία 34, 86, 92, 93, 111, 227, 229, 231, 237, 239, 247, 248· ἡ εἰσβολὴ 274-277· ὁ δεῦτερος διαμελισμὸς 281-288, 289· ὁ τρίτος διαμελισμὸς 317, 320, 321-324, 325, 508· καὶ 329, 337, 404, 462, 489-491, 498, 531, 668, 681, 682, 688
- Πομπάλ, μαρκήσιος (Pombal), Πορτογάλος πολιτικὸς 95
- Πομπηία 51, 84, 85
- Πονιατόφσκι Στανίσλαος (Stanislas Poniatowski) 227, 274, 321
- Ποντιβὺ (Pontivy) 166
- Ποντισερὺ (Pondichéry) 29
- Ποντιφικὰ Κράτη 561
- Πορραντροὺ (Porrentruy) 254
- Πόρτλαντ (Portland) 309
- Πορτογαλία 19, 34, 36, 37, 46, 95, 219, 318, 325, 330, 534, 561
- Πὸρ-ᾠ-Πρένς (Port-au-Prince) 240, 333, 465
- Πορταλὶς Ζὰν Ἐτιέν (Jean Étienne Portalis), Γάλλος πολιτικὸς 681
- Πόρτσμουθ (Portsmouth) 339
- Πόσσελτ (Posselt), Γερμανὸς καθηγητῆς 345
- Ποτέμκιν (Ποτιόμκιν) Γρηγόριος Ἀλεξάντροβιτς, Ρῶσος στρατάρχης καὶ πολιτικὸς 226
- Ποτότσκι, οἰκογένεια Πολωνῶν πολιτικῶν: Γιὰν (Jan Potocki) 231· Στανίσλαος (Stanislas Potocki) 231· Φέλιξ (Félix Potocki) 248
- Πότσδαμ (Potsdam) 230, 248, 276, 280
- Πότσο ντὶ Μπόργκο Σάρλ Ἀντρέ, κόμης (Charles André Pozzo di Borgo), Γάλλος διπλωμάτης 359, 524
- Πουασσονιέρ, τμήμα τοῦ Παρισιοῦ (section Poissonnière) 268
- Πουατοῦ (Poitou) 125, 152, 169, 365
- Πουέντ Νοέλ (Noël Pointe) 441
- Πουιζαὶ Ζοζέφ Ζενεβιέβ, κόμης ντε (Joseph Geneviève de Puisaye) 494
- Πουλλαίν-Γκρανπρέ (Poullain-Grandprey), μέλος τῶν Πεντακοσίων 581
- Πουλὸ Κοντόρ, Ἄπω Ἀνατολὴ 29

ΓΕΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

- Πουὺ-ντὲ-Ντόμ (Puy-de-Dôme) 293
 Πράγα 274, 324
 Πραιριάλ, νόμος τοῦ 436-437, 467, 468, 475
 «Πραιριαλικοί» 585, 586
 Πράις (Price), ἡ Ἀγγλος ἱερωμένος καὶ πολιτικός 213, 681
Πράξεις τῶν Ἀποστόλων, Οἱ, ἡμερίδα τῶν μοναρχικῶν 168
Πρελούδιο, βλ. Οὐέρτζουερθ
 Πρεσὺ Λουὶ Φρανσουά Περρέν, κόμης ντὲ (Louis François Perrein de Précy) 378, 406
 Πρίγκιπα Ἐδουάρδου Νῆσου 696
 Πριέρ ντὲ λὰ Κότ-ντ' Ὁρ Κλώντ Ἀντουάν (Claude Antoine Prieur de la Côte-d'Or) 384, 441, 455, 468, 469, 484
 Πριέρ ντὲ λὰ Μάρν Πιέρ Λουὶ (Pierre Louis Prieur de la Marne) 384, 468
 Πρίστλεϋ Τζόζεφ (Joseph Priestley), ἡ Ἀγγλος χημικός, θεολόγος, φιλόσοφος 213, 675, 681
 Προβέρα (Provera), ἀντίπαλος τοῦ Ναπολέοντα 529
 Προβηγία 125, 127, 142, 177, 256, 326, 377, 394, 406, 435, 497, 517· κόμης τῆς 242, 320, 485
 πρόκριτοι 14, 59, 108, 115-117, 124, 130, 152, 181, 355, 379, 496, 623, 625
 προλετάριοι, προλεταριάτο 64-66, 193, 203, 308, 449, 451, 454, 516, 616, 622
 Προλί (Prolí), πλούσιος πρόσφυγας 401, 403, 412
 πρόνοια κοινωνική 66, 174, 187, 375, 453, 619, 645· ἐργαστήρια τῆς πρόνοιας 66, 140, 193, 236, 645
 προπαγάνδα 207, 318, 342, 344· πόλεμος τῆς 303-308
 Προσήνημοι Νῆσοι (Îles du Vent) 201, 333, 465, 466
 προστατευτισμὸς 99, 190, 686
 Προυντὸν Πιέρ Ζοζέφ (Pierre Joseph Proudhon), Γάλλος σοσιαλιστής, συγγραφέας 416
 Πруντὸν Πιέρ (Pierre Prud'hon), Γάλλος ζωγράφος 658
 Πρωσία· πρὶν ἀπὸ τὴν εἴσοδὸ τῆς στὸν πόλεμο 34, 78, 89-93, 100, 105, 110, 111, 210, 212, 216, 220, 225, 226-232, 237, 238, 246-249· ὡς τὴ Συνθήκη τῆς Βασιλείας 253, 275-280, 282, 285-287, 311, 318-324, 334, 338, 341, 380, 461, 466, 486, 489-493· μετὰ τὴ Συνθήκη τῆς Βασιλείας 498, 499, 507-509, 523, 528, 540, 551, 565, 571, 572, 664, 668, 687, 689
 Πυρηναῖα 153, 219, 305, 328, 329, 381, 406, 463, 464· Ἀνατολικά 406, 464
 πυρίτιδα, νίτρο (πυρομαχικά) 22, 189, 438, 439, 441, 643
 Πωλὲ (Paulée), διαχειριστὴς τοῦ χρήματος 549
 Πωλό, κόμης ντὲ (de Paulo) 587
 Peep of day boys, Ἴρλανδοὶ ἀντάρτες 309 καὶ σημ.
 poor tax (φόρος γιὰ τοὺς ἀπόρους) 66, 694
 Ραγκλαβίτσε (Raglawice) 323
 Ραζουμόφσκι Ἀνδρέας, Ρῶσος διπλωμάτης 528
 Ραίμ (Raisme), δάση 380
 Ραινάλ Γκυγιόμ, ἀβὰς (abbé Guillaume Raynal) 23, 24
 Ραιντερέρ Πιέρ Λουὶ (Pierre Louis Roederer) 263, 593
 Ράιχσχοφεν (Reichschoffen) 48
 Ραιτιὲ ντὲ Μονταλώ (Roëttiers de Montaleau), εἰσηγητὴς τοῦ ἐλευθεροτεκτονισμοῦ 544
 Ράιχαρτ Γιόχαν Φρήντριχ (Johann Friedrich Reichardt), Γερμανὸς συνθέτης 211, 345
 Ράιχαρτ Ὁττοκαρ (Ottokar Reichard), Γερμανὸς εἰδησεογράφος 217
 Ράιχενμπαχ (Reichenbach) 229, 231, 232
 Ραμέλ-Νογκαρέ Ντομινίκ Βενσάν (Dominique Vincent Ramel-Nogaret) 512, 522, 544, 548, 610
 Ραμπουγιέ (Rambouillet) 158
 Ραμπὼ Σαιντ-Ἐτιέν Ζάν-Πὼλ (Jean-Paul Rabaut Saint-Étienne) 392
 Ράμφορντ Μπέντζαμιν Τόμσον, κόμης (Benjamin Thompson Rumford), Ἀμερικανὸς φυσικὸς 675
 Ρανσοννὲ (Ransonnet), ἐπικεφαλῆς ἐξέγερσης 211
 Ραντζέτ Σίνγκ, Ἰνδὸς ἡγέτης 697
 Ραντίστσεφ Ἀλέξανδρος Νικολάγιεβιτς, Ρῶσος συγγραφέας 209, 343, 666
 Ράντκλιφ (Radcliffe), ἐφευρέτης τῆς μηχανῆς γιὰ τὴν κατεργασία νημάτων 693
 Ράντκλιφ Ἄννα (Ann Radcliffe), Ἀγγλίδα μυθιστοριογράφος 677
 Ράντομ (Radom) 490
 Ραπινά (Rapinat), πολιτικὸς κομισάριος 564 καὶ σημ., 566, 567, 582
 Ράστατ (Rastatt) 539, 572· Συνέδριο τῆς 565-566
 Ράτζιβιλ (Radziwill), Πολωνὸς πρίγκιπας 209

ΓΕΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

- Ραυρακία, Δημοκρατία της 308
 Ρέ (île de Ré), νήσος 543
 Ρεβεγιόν (Réveillon), έργοστάσιο 142
 Ρέβεντλοφ (Reventlow), κήρυκας του προτεσταντισμού 681
 Ρεκαμιέ Ζάκ Ρόζ (Jacques Rose Récamier), Γάλλος χρηματιστής 549, 612
 Ρεκαμιέ Ζάν Φρανσουάζ Ζυλί, Μαντάμ (Madame Jeanne Françoise Julie Récamier) 617
 Ρεμπεκί Φρανσουά Τροφίμ (François Trophime Rebecqui) 298
 Ρεμπέλ Ζάν-Φρανσουά (Jean-François Reubell): πρίν άπό τό Διευθυντήριο 390, 488, 492, 494· έπί Διευθυντηρίου 509, 511, 521-523, 531, 539, 540, 545, 563-565, 581
 Ρέμπμαν (Rebmann), Γερμανός φιλελεύθερος 345, 673
 Ρέν (Rennes) 149
 Ρέν Κρίστοφερ σέρ (Sir Christopher Wren), "Άγγλος άρχιτέκτονας 84
 Ρενιέ (Régnier), όμιλητής στους Γέροντες 547
 Ρένς (Reims) 293
 Ρεντόν (Redon) 168
 Ρενώ Καικιλία (Cécile Renault) 436
 Ρζεβούσκι (Rzewuski), Πολωνός πολιτικός 248
 Ρέχμπεργκ (Rehberg), Γερμανός είδησεογράφος 217, 676
 Ρήβς (Reeves), "Άγγλος ίστορικός 310
 Ρήγας Φεραίος 570
 Ρήμ (Riem), πάστορας 664
 Ρηναία: ός τή Συνθήκη της Βασιλείας 62, 212, 278, 304, 306, 307, 488, 489· μετά τή Συνθήκη της Βασιλείας 498, 509, 523, 529-531, 534, 539, 565, 663, 690
 Ρήνος, ποταμός 19, 64, 110, 211, 243, 246, 254, 255, 278, 285, 303-305, 307, 311, 322, 325, 328-330, 364, 405, 446, 458, 464, 485-489, 491, 492, 494, 498, 499, 522-524, 527, 528, 530, 531, 535, 539, 562, 565, 572, 575-577, 588, 589, 680, 687, 688, 690
 Ρήντ Τόμας (Thomas Reid), Σκώτος φιλόσοφος 74
 Ριβαρόλ Άντουάν (Antoine Rivarol), Γάλλος φιλομοναρχικός δημοσιογράφος 168
 Ριβέρα, βλ. Γένοβα
 Ρίβολι (Rivoli), όροπέδιο 529, 576
 Ριβώ (Rivaud), συνεργάτης του Τουσσαίν-Λουβερτύρ 554
 Ρικαρντός (Ricardos), Γάλλος στρατηγός 328, 329
 Ριόν (Riom) 127, 204
 Ριπό (Ripault) 441
 Ρισάρ και Λενοואρ, έπιχειρηματίες βαμβακοβιομηχανίας (François Richard και Jean Lenoir-Dufresne) 619
 Ρισελιέ Άρμάν Ζάν ντυ Πλεσσί, καρδινάλιος, δούκας ντε (Armand Jean du Plessis de Richelieu) 305, 393
 *ρισερισμός 55, 198
 Ρισορτζιμέντο, ίταλικός 18ος και 19ος αιώνας 79
 Ρίτσαρντσον Σάμουελ (Samuel Richardson), "Άγγλος μυθιστοριογράφος 83
 Ρίτσι Σκιπίων (Scipio Ricci), έπίσκοπος της Πιστόιας 55, 214
 Ρίτσμοντ (Lord Richmond), λόρδος του άγγλικού ναυτικού 332, 339
 Ρίττερ Γιόχαν Βίλχελμ (Johann Wilhelm Ritter), Γερμανός φυσικός 678
 Ρίχτερ Γιόχαν Πάουλ Φρήντριχ [Ζάν-Πώλ] (Johann Paul Friedrich Richter [Jean-Paul]), Γερμανός μυθιστοριογράφος 210, 345
 Ροβέρ Ζοζέφ Φρανσουά (Joseph François Rovère) 394, 476, 582
 Ροβεσπεριστες 451, 453, 470, 471, 473
 Ροβεσπιέρος Αύγουστίνος (Augustin Robespierre), άδελφός του Μαξιμιλιανού 411, 470
 Ροβεσπιέρος Μαξιμιλιανός (Maximilien Robespierre): στη Συντακτική Συνέλευση 61, 127, 149, 166, 171, 202, 204, 234, 235· έπί της Νομοθετικής Συνέλευσης 242, 245, 246, 251, 255, 260, 261, 263, 268, 273· έπί Συμβατικής 291, 292, 298-301, 304, 307, 355, 361, 362, 364, 369-373, 375, 380, 382, 383· στην Έπιτροπή Κοινής Σωτηρίας 384-387, 389, 391, 401-404, 406, 408-413, 415, 416, 422, 424, 435-437, 444, 449, 451, 453, 454, 462-464· στην 9η Θερμιδोर 466-473· έργο: Έπιστολές προς τους έντολοδότες μου 422
 Ροδανός, ποταμός 256
 Ροδόσταυροι, μυστική έταιρεία 70, 93
 Ροέρ (Roër), ποταμός 286, 363
 Ρόζενμπεργκ (Rosenberg), στρατηγός 589
 Ρόλ, βαρόνος ντε (de Roll) 222
 Ρολάν ντε λά Πλατιέρ Ζάν-Μαρι (Jean-Marie Roland de la Platière): 122, 212, 251, 258, 259, 265, 273, 296, 297, 299, 300, 361, 392· Μαντάμ

ΓΕΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

- Ρολάν, σύζυγός του 80, 208, 252, 273, 290, 299, 313, 392· Ρολανδίνοι, όπαδοί του 297
- Ρολλέν (Rollin), Γάλλος στρατηγός 338
- Ρόμ Σάρλ Ζιλμπέρ (Charles Gilbert Romme), Γάλλος πολιτικός, μαθηματικός 208, 294, 399, 441
- Ρομάνς (Romans) 420
- Ρομιγύ (Romilly) 441
- Ρομπέρ Πιέρ Φρανσουά (Pierre François Robert), ίδρυτής του *Έθνικού Έρμη* 202
- Ρομπερζό Κλώντ (Claude Roberjot) 572
- Ρόμπινσον (Robinson), Σκώτος άξιωματούχος 671
- Ρονσέν Σάρλ Φιλίπ (Charles Philippe Ronsin) 366, 386, 389, 392, 406, 409, 411, 412
- Ροντρίγκες Σιμόν (Simón Rodrigues), δάσκαλος του Μπολίβαρ 26, 666, 699
- Ρόσας (Rosas) 465
- Ροσσινιόλ Ζάν Άντουάν (Jean Antoine Rossignol) 366, 386, 391
- Ροστόπτιν, Ρώσος πολιτικός και στρατηγός 667, 687
- Ροτάου (Rothau) 48
- Ρότσιλντ, Γερμανοεβραίοι *τραπεζίτες*: 37· Μάγιερ Άμσελ (Meyer Amschel Rothschild) 689· Νάθαν (Nathan Rothschild) 689
- Ρουαγιέ-Κολλάρ Πιέρ Πάολ (Pierre Paul Royer-Collard) 521
- Ρουαγιού Τομά Μαρί, άββάς (abbé Thomas Marie Rouyou), Γάλλος φιλομοναρχικός δημοσιογράφος 168
- Ρουαράν (Royrand), άρχηγός τών έξεγερμένων τής Βανδέας 365
- Ρουένη (Rouen) 47, 48, 259, 441, 586, 686
- Ρου Ζάκ (Jacques Roux), βικάριος του Άγίου Νικολάου τών Άγρών 257, 360-362, 382, 389, 390, 411, 470
- Ρουζέ (Rouge), τέως στρατηγός 587
- Ρουζέ ντε Λιλ Κλώντ Ζοζέφ (Claude Joseph Rouget de Lisle), Γάλλος συνθέτης και άξιωματούχος 255, 261, 658· βλ. και *Μασσαλιώπδα*
- Ρουντλέρ (Rudler), κομισάριος στη Ρηνανία 565
- Ρούρ (Ruhr) 49
- Ρούς (Reuss), ποταμός 577, 588
- Ρουσιγιόν (Roussillon) 328
- Ρουσσώ Ζάν-Ζάκ (Jean-Jacques Rousseau) Έλβετός συγγραφέας και φιλόσοφος 26, 74, 78, 80, 82, 83, 210, 242, 294, 449, 454, 471, 653, 673, 674, 677· ρουσσωισμός 416· έργα: *Αίμιλιος* 82, 642· *Τò κοινωνικό συμβόλαιο* 82, 202, 416· *Έ Νέα Έλοΐζα* 82
- Ρούφο (Ruffo), καρδινάλιος 577
- Ρύγκεν (Rügen), νήσος 211
- Ρυέλ (Ruelle) 441
- Ρωμαϊκή Δημοκρατία, βλ. Άδελφές Δημοκρατίες
- Ρώμη 50, 79, 84, 89, 125, 165, 195, 196, 198, 215, 219, 270, 313, 343, 526, 530, 540, 552, 562, 564, 565, 567, 570, 571, 608, 656, 663, 666, 680· βλ. και Πίος Σ', Ποντιφικά Κράτη, Ρωμαϊκή Δημοκρατία
- Ρωσία: 28, 32, 34, 54, 57, 64, 89, 91, 92, 95, 105, 110, 195, 208, 227, 228, 230, 231, 237, 239, 247, 249, 276, 277, 285, 304, 318, 319, 320-324, 490, 493, 499, 528, 551, 557, 560, 667, 687, 689· Μικρή 667
- Σααβέδρα (Saavedra), Ίσπανός πολιτικός 561, 680
- Σάαρ (Saar), ποταμός 405
- Σαβεναι (Savenay) 407
- Σαβοΐα 208, 209, 212, 253, 285, 303, 305-307, 311, 329, 381, 406, 413, 487, 488, 526
- Σαγιό (Chaillot) 47, 441
- Σαίν (Schön), Πρόσος άνώτατος κρατικός λειτουργός 668
- Σαίν-Γκωντένς (Saint-Gaudens) 193
- Σαίν-Ζύστ Λουί (Louis Saint-Just): στη Συμβατική 291, 297, 300· στην Έπιτροπή Κοινής Σωτηρίας 358, 375, 383, 384, 391, 395-397, 405, 412, 425, 426, 436, 440, 449, 451, 452, 457, 458, 460, 463, 464· τήν 9η Θερμιδór 468-471, 473· 536, 650· έργα: *Άποσπάσματα τών Δημοκρατικών θεσμών* 451· *Οί Δημοκρατικοί θεσμοί* 449· *Εισήγηση σχετικά με τή Γενική Άστυνομία* 422· *Εισήγηση σχετικά με τς φράζιες του έξωτερικού* 422
- Σαίν-Κλου (Saint-Cloud), προάστιο του Παρισιού 148, 169, 198, 595
- Σαίν-Λουί (Saint-Louis), βλ. Μπουργκ-Λίμπρ
- Σαίν-Μαλό (Saint-Malo) 412
- Σαίν-Μάρ (Saint-Marc), στόν Άγιο Δομίνικο: 200· συνέλευση του 201
- Σαίν-Μαρτέν Λουδοβίκος Κλαύδιος ντε (Louis Claude de Saint-Martin), Γάλλος φιλόσοφος, μυστικιστής 70, 654
- Σαίν-Μπριέ (Saint-Brieuc) 591
- Σαίν-Ντενι (Saint-Denis) 152, 386

ΓΕΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

- Σαιν-Πιέρ (Saint-Pierre), Μαρτινίκα 200
 Σαιν-Πόλ (Saint-Pol) 432, 433
 Σαιν-Πρι Φρανσουά, κόμης ντε (François de Saint-Priest) 133, 158, 233 σημ.· ἔργο: *Ἀπομνημονεύματα* 233 σημ.
 Σαιν-Σιμόν Κλώντ Ἄνρι ντε Ρουβρούα, κόμης (Claude Henri de Rouvroy, comte de Saint-Simon), Γάλλος φιλόσοφος καὶ οἰκονομολόγος 622
 Σαιν-Σιμόν [Λουί ντε Ρουβρούα], δούκας (Louis de Rouvroy, duc de Saint-Simon), Γάλλος συγγραφέας ἀπομνημονευμάτων 106
 Σαιντ-Ἀντουάν προάστιο (Faubourg Saint-Antouan) 142, 147, 158, 262, 263, 370, 438, 484
 Σαιντ-Ἐτιέν (Saint-Étienne) 438, 484
 Σαιντ-Μενούλ (Sainte-Menehould) 233
 Σαιντ-Φουά (Sainte-Foy), Γάλλος τραπεζίτης 251
 Σαίξπηρ Οὐίλλιαμ (William Shakespeare), ἄγγλος θεατρικὸς συγγραφέας 84
 Σάλ Ζάκ Μισέλ (Jacques Michel Chasles) 394, 396
 Σαλιέ Ζοζέφ (Joseph Chalier) 360, 362, 372, 385, 399, 400
 Σαλιτσέτι Κριστόφορο (Cristoforo Saliceti) 527
 Σαλόν (Châlons) 233, 282, 294
 Σαλουτσο (Saluzzo), Ἰταλία 344
 Σαλπεντιέρ (Salpêtrière), νοσοκομεῖο καὶ φυλακὲς 268, 652
σαμουρά 31, 32
 Σαμπερὸ (Chambéry) 285
 Σαμπιοννέ Ζάν Ἐτιέν (Jean Étienne Championnet) 567, 571, 582
 Σαμπιόν ντε Σισέ Ζερὸμ (Jérôme Champion de Cicé), Γάλλος ἀρχιεπίσκοπος καὶ πολιτικὸς 196
 Σαμπὸ Φρανσουά (François Chabot), Γάλλος πολιτικὸς 252, 258, 401, 402, 412
 Σάμπρ (Sambre), ποταμὸς 330, 405· βλ. καὶ στρατὸς γαλλικὸς
 Σάν Μικέλε (San Michele) 525
 Σανσέ (Sensée), ποταμὸς 327, 380
 Σάν Σεμπάστιαν (San Sebastián) 464
 Σάν-Σουσί, πύργος (château de Sans-Souci), συνδιασκέψεις τοῦ 280
 Σαντανόμπου, ἀντιβασιλέας τῆς Ἰαπωνίας 31
 Σαντέρ Ἀντουάν Ζοζέφ (Antoine Joseph Santerre) 366, 381, 385, 406
 Σαντόμιες (Sandomierz), Πολωνία 490
 Σαξονία 49, 94, 211, 231, 323, 346, 694
 Σαξονικὸ Τέσεν, βλ. Ἄλβέρτος
 Σαόρτζιο (Saorgio) 524
 Σαοῦδ, ἄραβας ἡγεμόνας 28
 Σάουδου Ρόμπερτ (Robert Southey), ἄγγλος ποιητὴς 346· ἔργο: *Wat-Tyler* 346
 Σάουενμπουργκ (Schauenbourg), στρατηγὸς τοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ 564
 Σάπ Κλώντ (Claude Chappe), Γάλλος φυσικὸς 439
 Σαπινώ, ἰππότης ντε (chevalier de Sapinaud) 365
 Σαπτάλ Ζάν Ἀντουάν (Jean Antoine Chaptal), Γάλλος χημικὸς, βιομήχανος καὶ πολιτικὸς 47, 439, 612
 Σαρδηνία 89, 144, 169, 218, 219, 221, 237, 253, 277, 317, 319, 344, 384, 507, 526, 562, 571, 577, 687
 Σαρὲτ Φρανσουά Ἀτανάζ ντε (François Athanase de Charette) 365, 407, 478, 495, 512
 Σαρλβίλ (Charleville) 438
 Σαρλερουά (Charleroi) 460, 463
 Σαρριέ (Charrier), Γάλλος ἀριστοκράτης στρατιωτικὸς 255
 Σάρτ (Sarthe), Διαμέρισμα 484
 Σάρτρ (Chartres): 109· δούκας τῆς 297, 368
 Σατιγιόν (Châtillon) 271, 366
 Σατιγιόν-σὺρ-Σέβρ (Châtillon-sur-Sèvre) 381
 Σατλὲ (Châtelet), δικαστήριον, φροῦριο καὶ φυλακὲς τοῦ Παρισιοῦ 149, 265 σημ., 268, 429
 Σατωβιέ (Châteauneuf) 171, 256
 Σατωβριάνδος, ὑποκόμης ντε (François René de Chateaubriand) 13, 80, 108, 653, 671· ἔργα: *Ἱστορικὸ, πολιτικὸ καὶ ἠθικὸ δοκίμιον περὶ τῶν ἐπαναστάσεων* 653· *Τὸ πνεῦμα τοῦ Χριστιανισμοῦ* 671
 Σατώ-Γκοντιέ (Château-Gontier) 579
 Σατώ-Γιερρὸ (Château-Thierry) 46
 Σαχαλίνη, νήσος 698
 Σβέντενμποργκ Ἰμμάνουελ (Emmanuel Swedenborg), Σουηδὸς θεόσοφος 70
 Σβὺτς (Schwytz), ἑλβετικὸ καντόνιον 564
 Σεβέν (Cévennes) 420
 Σεγκέν Ἀρμάν (Armand Seguin), Γάλλος χημικὸς καὶ βιομήχανος 440, 549
 Σεγκὸρ Λουί-Φιλίπ, κόμης ντε (Louis-Philippe de Ségur) 250
 Σὲζ Ρομαίν ντε (Romain de Sèze) 301
 Σέλτς (Seltz) 567
 Σελίμ Γ', σουλτάνος ὀθωμανὸς 570
 Σέλλινγκ Φρήντριχ Βίλχελμ Γιόζεφ φὸν

ΓΕΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

- (Friedrich Wilhelm Joseph von Schelling), Γερμανός φιλόσοφος 678, 679
- Σεμέν (Chemin), εκδότης-βιβλιοπώλης 518
- Σέμμερινγκ (Semmering), διάβαση Ἰάλπεων 530
- Σεμπλόν (Simplon) 531, 563
- Σενεγάλη 20, 29, 465, 509
- Σενιέ: Ἀνδρέας ντέ (Andrè de Chénier), Γάλλος ποιητής 256, 438, 655, 656· Μάριος Ἰωσηφ (Marie-Joseph de Chénier), ἀδελφός του, πολιτικός καὶ συγγραφέας 399, 655, 547, 658
- Σαίνμπορνμπουστ (Schönbornbust), κάστρο 219
- Σενοναί (Sénoisais) 193
- Σενταίν Μισέλ-Ζάν (Michel-Jean Sedaine), Γάλλος θεατρικός συγγραφέας 84
- Σεντάν (Sedan) 280, 282, 518
- Σέρ (Cher), Διαμέρισμα 271
- Σερβάν Ζάκ (Jacques Servan), Γάλλος στρατηγός 252, 258, 259, 282, 284
- Σερέν (Chérin), διοικητής τῆς φρουρᾶς τοῦ Διευθυντηρίου 537
- Σερέρ Μπαρτελεμὺ Λουί Ζοζέφ (Barthélemy Louis Joseph Scherer), Γάλλος στρατηγός 524, 525, 567, 575, 576, 580, 584
- Σέρβοι 28, 570
- Σερινγκαπατάμ, Ἰνδία 697
- Σερίνταν Ρίτσαρντ Μπάτλερ (Richard Butler Scheridan), Ἄγγλος θεατρικός συγγραφέας καὶ πολιτικός 84, 98, 213, 312, 339
- Σερμπελλόνι (Serbelloni), Ἰταλὸς διπλωμάτης 561
- Σερυριέ Ζάν Ματιέ (Jean Mathieu Sérurier) 525, 576
- Σέρφ-Μπέρ (Cerf-Berr), προμηθευτὴς πολεμικοῦ ὕλικου 480
- Σέφφλντ (Sheffield), 308, 346
- Σημειωματάριο, βλ. Μαρκὰν
- Σιβηρία 19, 64, 343, 490
- *Σιδηρόστομος, Ὁ, ἐφημερίδα 202, 209
- Σιεγές Ἐμμανουέλ Ζοζέφ (Emmanuel Joseph Sieyès): στή Συντακτικὴ Συνέλευση 58, 109, 122, 125, 127, 132, 135, 156, 163, 174, 179· στή Συμβατικὴ 290· κατὰ τὴ θερμιδοριανὴ ἀντίδραση 488, 492, 494· ἐπὶ Διευθυντηρίου 511, 542, 544, 572, 577, 581, 582, 584-588, 593, 597, 628, 670
- Σιένα (Siena) 562
- Σιέρρα Λεόνε 696
- Σιζέ (Chizé), δάσος 153
- Σικελία 554, 558, 571, 685
- Σικάρ Ρὸς Ἀμπρουάζ, ἀβὰς (abbé Roch Ambroise Sicard), Γάλλος παιδαγωγός 654
- Σιλεσία 49, 228, 229, 337, 341, 345, 664, 668, 694
- Σίλλερ Γιόχαν Κρίστοφ Φρήντριχ (Johann Christoph Friedrich Schiller), Γερμανὸς ποιητῆς καὶ θεατρικὸς συγγραφέας 83, 210, 345, 673, 674, 679· ἔργα: *Βάλλενσταϊν* 674· *Τὸ τραγούδι τῆς καμπάνας* 674
- Σιμιάν Φρανσουά (François Simiand), Γάλλος ἱστορικός 137
- Σιμόν (Simons), διαχειριστὴς τοῦ χρήματος 549
- Σιμονὸ Ζάκ Γκυγιώμ (Jacques Guillaume Siméon) 258
- Σίνκλαιρ Τζών, σέρ (Sir John Sinclair), Ἄγγλος οἰκονομολόγος 693
- Σιντιά, τοποτηρητὴς τοῦ Μεγάλου Μογγόλου 20
- σιντοϊστικὴ λατρεία 32
- Σίστοβα 229, 237
- σιτηρὰ 33, 34, 89, 138, 139, 141-142, 144, 151, 152, 168, 257, 271, 334, 336, 337, 360, 362, 370, 377, 381, 390, 397, 444, 445, 480, 496, 533, 693, 696· ἐμπόριο σιτηρῶν 39, 63, 116, 118, 128, 151, 160, 189, 291, 296· βλ. καὶ διατίμηση, ψωμί
- σιτοδεία, λιμὸς 136, 139, 140, 189, 212, 256, 342, 349, 355, 377, 480-483, 496, 695
- Σκάλδης, ποταμὸς 110, 305, 311, 327, 328, 380, 508
- Σκανδιναβία 34, 86, 507
- Σκάρπης (Scarpe), ποταμὸς 328
- Σκέψεις γιὰ τὴ Γαλλικὴ Ἐπανάσταση*, βλ. Μπέρκ
- Σκωτία: 42, 74, 213, 310, 331, 346, 347, 693· Νέα Σκωτία 696
- Σλάιερμάχερ Φρήντριχ Ἔρνστ Ντάνιελ (Schleiermacher Friedrich Ernst Daniel), Γερμανὸς θεολόγος, προτεστάντης 679, 681· ἔργο: *Λόγοι* 681
- Σλαίητερ (Slater), κατασκευαστὴς τῆς πρώτης μηχανῆς νηματουργίας 695
- Σλαϊτσερ Ἄουγκουστ Λούντβιχ (August Ludwig Schlözer), Γερμανὸς ἱστορικός 210, 217
- Σλέγκελ, ἀδελφοί: Αὐγουστος Γουλιέλμος φόν (August Wilhelm von Schlegel), Γερμανὸς κριτικὸς καὶ λογοτέχνης 679· Φρειδερίκος φόν (Friedrich von Schlegel), φιλόλογος, κριτικὸς λογοτεχνίας 679
- Σλέσβιχ (Schleswig) 50, 669
- Σμιθ Ἄνταμ (Adam Smith), Σκῶτος φιλόσοφος καὶ οἰκονομολόγος 73, 76

ΓΕΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

- Σμιθ Σίντνεϋ (Sidney Smith) 559
 Σνάιντερ Εϋλόγιος (Eulog Schneider), καπουτσίνος 208, 253, 395
σγκαόν 31, 32
 Σοκότο, Ἀφρική 29
 Σολέ (Cholet) 365, 406
 Σόμ (Somme), ποταμός 320, 322
 Σομπάν (M. Chobant), Γάλλος ιστορικός 419, 420
 Σομπρέϋ (Sombreuil), διοικητής μεραρχίας 494
 Σοντονάξ (Sonthonax), κομισάριος Γιρονδίνος στην Ἀιτή 242, 465, 554, 700
 Σουάν, Ζάν Κοττερά (Chouan, Jean Cottureau), ἄρχηγός τῶν ἐξεγερμένων Σουάνων 406· βλ. καὶ Σουάνοι, σουανισμός
 *Σουάνοι, σουανισμός (Chouans, chouannerie) 202, 379, 478, 485, 494, 518, 521, 579, 583, 591
 Σουαζέλ-Γκουφιέ (Choiseul-Gouffier), Γάλλος πρέσβης στὴν Κωνσταντινούπολη 313
 Σουαζέλ Ἐτιέν Φρανσουά, δούκας ντέ (Étienne François de Choiseul), Γάλλος πολιτικός 110
 Σουβόροφ Ἀλέξανδρος Βασίλιεβιτς, Ρώσος στρατάρχης 227, 229, 323, 324, 576, 577, 578, 582, 588, 589, 667, 687
 Σουδάν 28, 29
 Σουδερμανία, δούκας τῆς 277
 Σουέζ, ἴσθμός τοῦ 558, 559
 Σουηδία 34, 53, 92, 221, 227, 230, 237, 253, 277, 336, 380, 461, 572, 687
 Σουλαβί (Soulavie), ἀντιπρόσωπος τῆς Γαλλίας στὴ Γενεύη 462
 Σούλενμπουργκ (Schulenburg), διπλωμάτης, πολιτικός 276, 277
 Σούλτ Ζάν ντέ Ντιέ, Νικολά (Jean de Dieu Soult, Nicolas) 459, 588
 Σούμπαρτ Κρίστιαν Φρήντριχ (Christian Friedrich Schubart), Γερμανὸς μουσικὸς καὶ ποιητὴς 90
 Σούνδη, στενὰ τῆς 34
 Σουντιέ Πιερ Ρενέ (Pierre René Choudieu) 386
 Σπά (Spa), Βέλγιο 221
 Σπάγερ (Speyer) 285, 406
 Σπένσερ (Lord Spencer), πρῶτος λόρδος τοῦ Ἀγγλικοῦ Ναυαρχείου 331, 339
 Σπήμεν (Spielmann), ρεφερενδάριος 229, 249, 274-277, 286, 287, 320-322
 Σπίταλφιλντς (Spitalfields), ἀγγλικὴ βιομηχανία μεταξωτῶν 337
 Σπίτχεντ (Spithead) 533
 Σραϊττερ (Schrötter), Πρῶσος ἀνώτατος κρατικὸς λειτουργὸς 668
 Στάιγκερ (Steiger), ἡγέτης τῶν ἀριστοκρατῶν τῆς Βέρνης 462
 Στάν Κάρλ, βαρόνος φόν (Karl von Stein), Πρῶσος πολιτικὸς 668
 Στάλ Γκέοργκ Ἔρνστ (Georg Ernst Stahl), Γερμανὸς γιατρός καὶ χημικὸς 675
 Στάλ Μαντάμ ντέ, βαρόνη (Germaine Necker de Staël-Holstein), Γαλλίδα συγγραφέας 244, 517, 544, 593, 595, 617, 652· *Ἡ λογοτεχνία μέσα ἀπὸ τὴ σχέση τῆς μὲ τοὺς κοινωνικοὺς θεσμοὺς* 652
 Στανίσλαος, βλ. Πονιατόφσκι
 Στάνχοπ Τσάρλς, κόμης (Charles Stanhope), Ἕλληνας φιλελεύθερος 213
 Στάντς (Stanz) 566
 *στατχούντερ (stathouder) 100, 120, 208, 226, 311, 492
 Στάφα (Staffa), ἑλβετικὸ καντόνι 344
 Στέρν Λῶρενς (Laurence Sterne), Ἕλληνας μυθιστοριογράφος 83
 Στιούαρτ (Stewart), δυναστεία τῆς Σκωτίας 76, 96
 Στόκαχ (Stokach) 576
 Στόκπορτ (Stockport) 693· Λέσχη τοῦ 308
 Στοκχόλμη 343
 Στόλμπεργκ Φρήντριχ Λέοπολτ (Friedrich Leopold Stolberg), Γερμανὸς ποιητὴς 210, 681
 στόλος: ἀγγλικὸς 331-334, 340, 684· γαλλικὸς 46, 330-331, 438· ἴσπανικὸς 330-331, 529· βλ. καὶ πόλεμος (κατὰ θάλασσα)
 Στοφλέ Νικολά (Nicolas Stofflet) 365, 406, 407, 478, 479, 512
Στοχασμοὶ περὶ τῆς Γαλλίας, βλ. Μαίστερ Ζοζέφ
 Στρασβοῦργο 48, 150, 166, 208, 209, 223, 253, 255, 265, 405, 423, 440
 στρατόπεδο: τοῦ Καίσαρα 327, 380· βλ. Ζαλές, Μέρλ, Μπουλού, Μόλντ, Φαμάρ
 στρατός: ἀγγλικὸς 339-340· αὐστριακὸς 277-282· πρωσικὸς 278, 279· τοῦ Συνασπισμοῦ 279-280
 στρατός (στρατιά) γαλλικὸς: 169-171, 523, 646-648· τὸ 1792 254-255· τὸ 1793 289, 358· τὸ ἔτος 2 455-461· τὸ ἔτος 3 498· ἐπὶ Διευθυντηρίου 535, 574-575· τῆς Ἀγγλίας 555· τῆς Αἰγύπτου 550, 685· τῶν Ἀλπεων 378, 406, 524· τῶν Ἀρδεννῶν 330, 463, 464· τοῦ Βορρᾶ 523, 463· τοῦ Δούναβη 575· τῆς Δύσης 512· ἐπαναστατικὸς 373, 374, 392, 394, 397, 398, 412· τῆς Ἰταλίας 378, 524, 525, 535, 562, 563, 582· τῆς Ἰρλανδίας

ΓΕΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

- 549· καθολικός βασιλικός 365, 406· Μεγάλη Στρατιά 669, 701· του Μοζέλλα 330, 405, 446, 458, 463, 464· του πρίγκιπα του Κοντέ 220, 569· του Ρήνου 255, 325, 405, 458, 464, 485, 498, 522, 531, 562· του Ρήνου και του Μοζέλλα 523, 524, 528, 535· του Σάμπρ και του Μεύση 460, 464, 498, 522-524, 528, 530, 535· βλ. και άμαλγαμάτωση του στρατού
- Στρογκάνοφ, Ρώσος πρίγκιπας 208
- Στρούενζε Γιόχαν Φρήντριχ, κόμης φόν (Johann Friedrich von Struensee), Δανός πολιτικός 92, 340, 341, 668
- συγκεντρωτισμός: 25, 128, 144, 151, 290, 396, 426, 434, 468, 475, 627· γραφειοκρατικός 212
- Σύδνεϋ 696
- Συλώ Φρανσουά Λουί (François Louis Suleau) 168 «συνασπισμός» (δικαίωμα) 178, 204, 617· βλ. και Λέ Σαπελιέ (νόμος)
- συνελεύσεις: πρωτοβάθμιες 181, 234· επαρχιακές 116, 117, 118, 121
- Συνθήκες: βλ. Βασιλεία, Καμποφόρμιο, Τζαίη, Τολεντίνο, Χάγη
- σύνορα φυσικά 304, 509, 523, 531, 540, 659, 661, 688
- Σύνταγμα: του 1791 153, 155, 156, 172-180· του 1793 374-376, 482· του έτους 3 499-504, 509, 511, 514· του έτους 8 593-594
- συντεχνίες, σωματεία 35, 47, 65, 178, 189, 190, 449, 608, 616
- συνωμοσία: της άριστοκρατίας 143-146, 152, 155, 160, 269, 361, 372, 427, 429, 433, 435, 438· του έξωτερικού 412· *Συνωμοσία των Ήσων 418, 514-516
- Συραττώ (J. R. Suratteau), Γάλλος ιστορικός 510
- Συρία 111, 559, 570
- Συρκούφ Ρομπέρ (Robert Surcouf), Γάλλος ποντοπόρος, κουρσάρος 461
- σχολές, σχολεία: δευτεροβάθμια 641, 643· ιατρικής 500, 643· ιδιωτικά 644-645· λύκεια 641· πρωτοβάθμια 642· κεντρικές 544, 644· κτηνιατρικές 643· βλ. και κολέγια
- Σχολή: των Ανατολικών Γλωσσών 643· του Άρεως 456, 643· Δημοσίων Έργων 643· Δημοσίων Ύπηρεσιών 643· Μεταλλειολογίας 643· Πολυτεχνική 500, 643· της Ρώμης 84, 608, 656
- Σωβελέν Φρανσουά Μπερνάρ, μαρκήσιος ντε (François Bernard de Chauvelin), Γάλλος πολιτικός, διπλωμάτης 253, 310, 312
- Σωμέτ Πιέρ Γκασπάρ, Άναξαγόρας (Pierre Gaspard, Anaxagoras Chaumette) 263, 299, 304, 351, 363, 373, 382, 392, 399, 408, 413
- Σωμιέ Ζακλίν (Jacqueline Chaumié), Γαλλίδα ιστορικός 290, 292, 293
- Σωμύρ (Saumur) 366, 377
- Σών, Άνω (Haute-Saône), Διαμέρισμα 378
- Σών-έ-Λουάρ (Saône-et-Loire), Διαμέρισμα 377
- sea island, τύπος βαμβακιού 21, 694
- Sedition Bill (νόμος περί καταστολής άνταρσίας) 670
- *simultaneum 199, 242
- spinning jenny, βλ. τζέννυ
- squatters (καταληψίες) 103
- *Stände 53, 346, 572, 664
- Statutes of Labourers (Έργατικό Θέσμιο) 694
- Sturm und Drang, βλ. Θύελλα και Όρμη
- Ταέρ (Thaër), παραγωγός γεωργικών προϊόντων 50
- Ταϊγφέρ (Taillefer), Όρεινός πολιτικός 394
- Ταιν Ήπόλυτος (Hippolyte Taine), Γάλλος φιλόσοφος, ιστορικός και κριτικός λογοτεχνίας 172, 269, 416, 606· έργο: *Οί καταβολές της σύγχρονης Γαλλίας* 416
- Ταίητ (Tate), Άμερικανός διοικητής της «Μαύρης Λεγεώνας» 529, 533
- Τάκιτος 409
- Ταλιαμέντο (Tagliamento), ποταμός 530
- Ταλλεϋράνδος Σάρλ Μωρίς ντε (Charles Maurice de Talleyrand-Périgord) 86, 108, 122· στη Συντακτική Συνέλευση 166, 188, 198, 225· στη Νομοθετική 250, 253· επί Διευθυντηρίου 520, 522, 534, 539, 544, 555-557, 564, 582, 594, 669
- Ταλλιέν Ζάν Λαμπέρ (Jean Lambert Tallien): πριν από την 9η Θερμιδór 266, 394, 426, 434, 467· μετά την 9η Θερμιδór 476, 477, 497· βλ. και Καμπαρρύς Τερεζά (Μαντάμ Ταλλιέν)
- Ταλόν Άντουάν Όμέρ (Antoine Omer Talon) 203, 265 σημ.
- Ταμεϊό: Έκτακτο 187, 566· Έμπορικών Προεξοφλήσεων 549· Προεξοφλητικό 45, 123, 187, 388, 608
- Τάμεσης, ποταμός 304, 533
- Τάμπλ (Temple), μοναστήρι του Παρισιού 263, 485

ΓΕΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

- Ταμπούρω (Taboureau), ὄπαδὸς τῶν *Λυσσασιμέ-
νων 360, 362
- Τάναρο (Tanaro), ποταμὸς 525
- Τανοῦμα, πρωθυπουργὸς τῆς Ἰαπωνίας 31
- τάξεις λαϊκῆς: βλ. Ἐβράκωτοι, προλεταριάτο·
μετὰ τὴν Ἐπανάσταση 614-617
- Ταξίδι τοῦ νεαροῦ Ἀνάχαρησιν τὴν Ἑλλάδα, Τό, βλ.*
Μπαρτελεμὸν Ζάν-Ζάκ
- Τάουεντσην (Tauentzien), Πρῶτος διπλωμάτης 490
- Ταραντέζ (Tarentaise) 328
- Ταρασκόν (Tarascon) 484
- Ταρβίζιο (Tarvisio), διάβαση τοῦ 530
- Ταργκοβίτσα 248, 275, 321
- Ταρζέ Γκὺ (Guy Target), ἀκαδημαϊκὸς 126, 149
- Τάρμπ (Tarbes) 150
- Τάυ Σόν, ἀσιατικὴ φυλὴ 29
- Ταχυδρόμος Παρισίων-Βερσαλλίων, Ὁ, 157, 165· βλ.*
καὶ Γκορσάς
- Ταχυδρόμος τῆς Προβηγκίας, Ὁ, 177*
- Τεάτρ Φρανσαί, τμήμα τοῦ Παρισίου (section du
Théâtre-Français) 262, 266
- τεκτονισμός: 79, 209, 217, 345, 653, 655, 678· ἐλευ-
θεροτέκτονες 218, 342, 671· μασονικὲς στοῖες:
70, 79, 123, 209, 343, 345, 518· Στοῦ Ἀγίου Ἰω-
άννη τοῦ Σκότου 209· Στοῦ Λαουτάρου 700·
(Στοῦ) Μεγάλῃ Ἀνατολῇ τῆς Γαλλίας 122,
209· Στοῦ Φίλων τῆς Ἀλήθειας 209
- τέλη: εὐκαιρικὰ 192, 256, 603· *μεταβίβασης 62,
192· οἰκοσκευῆς 186, 481, 637, 638· *συνδρο-
μητικὰ 63, 151, 185, 190, 192, 620· *χρηστικὰ
56, 151, 192, 607, 620
- Τέλλος Γουλιέλμος 655
- Τεννεσσὴ (Tennessee) 698
- Τενό, ὁ «οὐράνιος αὐτοκράτορας», βλ. Ἰγιεχάρου*
- Τεὸ Κατρίν (Catherine Théot), «μητέρα τοῦ Θεοῦ»
469, 654
- Τεργέστη 690
- Τερνὼ Λουὶ Γκυγιώμ, βαρόνος (Louis Guillaume
Ternaux), Γάλλος βιομήχανος καὶ πολιτικὸς
620
- Τές (Tech), ποταμὸς 406
- Τέσεν (Teschén) 110
- Τέσσερα Ἕθνη, τμήμα τοῦ Παρισίου (section des
Quatre-Nations) 400
- *τετράδια παραπόνων 90, 120, 125-128, 186
- Τζαίη Τζὼν (John Jay), ἀπεσταλμένος τῶν ΗΠΑ
336· Συνθήκη τοῦ 670, 690
- Τζάκσον (Jackson), τέως πάστορας 349
- Τζεζάρ πασάς 559, 570
- Τζέννερ Ἔντουαρντ (Edward Jenner), Ἄγγλος για-
τρὸς 72
- τζέννυ, κλωστικὴ μηχανὴ 43, 49, 693
- Τζέρβις (Jervis), Ἄγγλος ναύαρχος, κόμης τοῦ
Ἀγίου Βικεντίου 332, 333, 529, 556, 685
- Τζέρσου (Jersey), νῆσος 485, 589
- Τζέφερσον Τόμας (Thomas Jefferson), Ἀμερικανὸς
πολιτικὸς 27, 163, 172, 663, 669, 670, 671
- Τζόνσον Σάμουελ, Δόκτωρ (Dr Samuel Johnson),
Ἄγγλος κριτικὸς καὶ λεξικογράφος 83
- Τήκ Λούντβιχ (Ludwig Tieck), Γερμανὸς συγγρα-
φῆας 679
- Τιέρ (Thiers) 443
- Τιεράς (Thiérasche) 170
- Τιερρὸ ντε Βιλ-ντ' Ἀβραὶ (Thierry de Ville-d'
Avray), ἀρχιθαλαμηπόλος 260
- Τιμποντώ Ἀντουὰν Κλαίρ (Antoine Claire
Thibaudeau) 476· ἔργο: Ἀπομνημονεύματα 476
- Τιονβίλ (Thionville) 282
- Τιππὺ Σάιμπ (Sahib Tippou), σουλτάνος τῆς Μυ-
σόρης 20, 557, 696, 697
- Τιραδέντες, ἀρχηγὸς ἐξεγέρσεων (Βραζιλία) 25
- Τιρόλο 527, 576
- Τιτσινο (Ticino), παραπόταμος τοῦ Πάδου 525
- τμήματα τοῦ Παρισίου (sections parisiennes): ὀργά-
νωσις 167· πρὶν ἀπὸ τὴν 9ῃ Θερμιδῶρ 290, 291,
352, 356, 357, 360, 364, 371, 373, 374, 377, 392,
400, 470· μετὰ τὴν 9ῃ Θερμιδῶρ 477, 485· βλ.
καὶ Γκραβιγέ, Ἐνότητα, Λεπελετιέ, Μπὸν
Κονσέιγ, *Μωκονσέιγ, Πουασσονιέρ, Τεάτρ
Φρανσαί, Τέσσερα Ἕθνη, *Τριακόσιοι
- Τοκβίλ Ἀλεξίς ντε (Alexis de Tocqueville), Γάλλος
ἱστορικὸς καὶ πολιτικὸς 352, 367, 624· ἔργο:
Τὸ Παλαιὸ Καθεστῶς καὶ ἡ Ἐπανάσταση 366
- Τοκουγκάβα, ἰαπωνικὴ δυναστεία 30, 31
- Τολεντίνο (Tolentino), Συνθήκη τοῦ 530
- Τομπάγκο, νῆσος 20, 250, 333
- Τομπουκτὸ 696
- Τονκίνο, Ἄπω Ἀνατολὴ 29, 697
- *Τόρηδες (Tories) 96, 213, 216, 346, 347, 682· νέοι
Τόρηδες 97
- Τορίνο 169, 170, 215, 219, 326, 344, 525, 531, 540,
563, 567
- Τορκεμάδα Τομάς ντε (Tomás de Torquemada),
Ἰσπανὸς ἱεροεξεταστῆς 416

ΓΕΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

- Τόρουμ (Torun), Πολωνία 228, 229, 287
 Τορφοῦ (Torfou) 406
 Τοσκάνη 218, 219, 222, 313, 344, 465, 486, 489, 507, 567, 572
 Τουάρ (Thouars) 366
 Τοῦκ (Tooke), Ἕλληνας φιλελεύθερος 347
 Τουλὸν (Toulon): ὡς τὴν κατάληψη τοῦ 1793 319, 325, 326, 328, 331-333, 339, 377-379, 389, 394· μετὰ τὴν κατάληψη 406, 461, 484, 551, 558, 685
 Τουλούζη 117, 150, 151, 377, 378, 587, 620
 Τουπάκ Ἀμάρου, ἀρχηγὸς ἐξεγέρσεων (Περού) 25
 Τούρ (Tours) 366
 Τουράν, Ἕλληνας Ἀνατολῆς 29
 Τουραίν (Touraine) 153, 441
 Τουρέ Ζάκ (Jacques Thouret) 126, 182
 Τουρκεστάν 29
 Τουρκία 226-230, 490, 550, 554, 557-560, 569, 687· βλ. καὶ Αὐτοκρατορία (Ὄθωμανική)
 Τουρκοῦν (Tourcoing) 330, 463
 Τουρναι (Tournay) 300
 Τουσσαίν-Λουβερετύρ Φρανσουά Ντομινίκ (François Dominique Toussaint-Louverture), Ἰαπωνικὸς πολιτικὸς καὶ στρατηγὸς 333, 465, 554, 555, 700
Τραγοῦδι τοῦ ἀποχαιρετισμοῦ, Τό, βλ. Μεῦλ
 Τράουμπριτζ (Troubridge), Βρετανὸς ναύαρχος 332
 τράπεζα: 28, 36, 38, 42, 44, 45, 241, 513, 549, 608, 609, 638-640· τοῦ Ἁγίου Καρόλου 341, 527, 691· τοῦ Ἀμστερνταμ 36, 100, 509· τοῦ Λονδίνου 42, 44, 337, 508, 527, 532, 533, 574, 684, 691-692· βλ. καὶ χρηματιστήριον
 Τρεβήροι (Τρήρ) 211, 247· ἐκλέκτορας τῶν 215, 219, 242
 Τρεγιάρ Ζάν-Μπατίστ (Jean-Baptiste Treillard) 546, 547, 565, 581
 Τρέμπια (Trebbia), ποταμὸς 577
 Τρένκ, βαρόνος φὸν (von Trenck) 345
 Τρέντο (Trento) 527
 Τρεσσάν (Tressan), κόμης τοῦ 84, 656
 *Τριακόσιοι, τμήμα τοῦ Παρισίου (section des Quinze-Vingts) 262
 Τριτιδάδ, νῆσος 554, 696, 699
 Τριντόν (Tridon), Γάλλος συγγραφέας τῶν ἔργων Ἕλληση κατὰ μίαν σκοφαντίαν τῆς ἱστορίας, Οἱ Ἐμπεριστῆς 416
 Τριπλή Συμμαχία 220, 231, 275
 Τρίτη Τάξις (Tiers État): πρὶν ἀπὸ τὴ σύγκληση τῶν Γενικῶν Τάξεων 14, 53, 58, 81, 115, 120, 122-136· κατὰ τὴς Γενικῆς Τάξεως 143, 146, 154, 160, 167, 168, 174, 176, 202, 204, 212, 223, 351, 352, 383, 466· οἱ συνέπειες τῆς Ἐπανάστασης 608, 614
 Τρογκόφ (Trogoff), ναύαρχος 332
 Τρομοκρατία (Terreur): 146, 266-273, 290, 296, 342, 352, 355, 371, 389, 394, 409, 410, 429-438, 477· λευκή 480-485, 497, 517, 666· ἡ πρώτη (Σεπτέμβριος 1792) 266-273· «Μεγάλη» 437-438· τοῦ Διευθυντηρίου 541-545· «τρίχρωμη» 236
 Τρονσέ Φρανσουά Ντενί (François Denis Tronchet) 300
 Τρουά (Troyes) 118, 150
 Τρουάρ ντε Ριόλ (Trouard de Riolles), ἀριστοκράτης συνωμότης 170
 Τρουβέ (Trouné), οικονομικὸς πράκτορας τοῦ Διευθυντηρίου 566
 Τσαρτορύσκι (Czartoryski), Πολωνὸς ἡγέτης 231
 Τσάταμ (Lord Chatham), λόρδος τοῦ ἀγγλικοῦ ναυτικοῦ 332, 339
 Τσέβα (Ceva) 525
 Τσιάγια (Della Ciajia), Ἰταλὸς κατασκευαστὴς μουσικῶν ὀργάνων 214
 Τσίβιτα-Καστελλάνα (Civita-Castellana) 571
 Τσίμμερμαν (Zimmermann), Ἀνοβερλιανὸς σύμβουλος 219, 671
 Τσόρν (Zorn), ποταμὸς 328
 Τσοῦκ (Zug), λίμνη 577
 Τυδὸρ (Tudor), δυναστεία τῆς Ἀγγλίας 88
 Τύπος (ἐφημερίδες, *γαζέτες, φυλλάδια) 157, 163, 165, 168, 202, 209, 217, 408, 538, 582, 587
 Τυργκό Ἄν Ρομπέρ Ζάκ, βαρόνος ντε (Anne Robert Jacques de Turgot), Γάλλος πολιτικὸς καὶ οικονομολόγος 34, 47, 49, 65, 106, 117
 Τυριὸ Ζάκ Ἀλεξίς (Jacques Alexis Thuriot) 384, 391, 401
 Τυρρὼ ντε Λινιέρ Λουί (Louis Turreau de Linières) 407, 588
 *Test Act 97-98, 216, 309
 triple assessment 552
 unions (ἐνώσεις ἐργατῶν) 65
 Untertan (ὑποτελής) 64, 92, 94· Untertänigkeit (ὑποτελεία) 668

ΓΕΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

- *Υγκ Βικτόρ (Victor Hugues) 333, 466, 554, 700
 *Υέ (île d'Yeu, νήσος 495
 *Υζές (Uzès) 420
 *Υμπέρ Ζάν Ζοζέφ (Jean Joseph Humbert), Γάλλος στρατηγός 553, 557
 *Υνένγκ (Huningue) 498, 528
 *Υόρκη: 347· βλ. και Φρειδερίκος, δούκας της Υόρκης
 *Υπάλληλοι, *Οί*, βλ. Μπαλζάκ
 *ΰπερμοντανιστές 55, 79, 198
 *Υπέρτατο *Όν, βλ. γιορτή, λατρεία
 ύποπτοι: 258, 267, 272, 362, 367, 373, 377, 386, 387, 394, 395, 398, 407, 412, 413, 432-437, 475, 476· νόμος περι ύπόπτων 389· βλ. και άγαθά (των ύπόπτων)
 *Υπρ (Ypres) 460, 463, 464
 *Υριάρτε (Yriarte), Ίσπανός διπλωμάτης 492
 *Υσσενζώ (Yssingaux) 256
- Φαβάρ (Favart), κυβερνήτης 381
 Φαβιέ Ζάν-Λουί (Jean-Louis Favier), Γάλλος διπλωμάτης και συγγραφέας 225
 Φαβρά Τομά ντε Μαϋ, μαρκήσιος ντε (Thomas de Mahy de Favras) 162, 169
 Φαγιώ (Fayau), Όρεινός μεγαλογαιοκτήμονας 294, 475
 Φαιπού ντε Μαιζονσέλ Γκυγιώμ (Guillaume Fairoult de Maisoncelle) 566, 567, 571
 Φαμάρ (Famars), στρατόπεδο του 327, 380
 Φάμπρ ντ' Έγκλαντιν Φίλιπ Φρανσουά (Philippe François Fabre d'Églantine) 383, 401-403, 411, 655
 Φαμπρϋ (Fabry), έπικεφαλής εξέγερσης 211
 *φεβρωνιανισμός 55
 *Φεγιαντίνιο 236, 238-240, 244, 245, 251, 258, 259, 261, 271, 272, 281, 295, 376, 392, 417, 431, 669
 φεδεραλισμός, φεδεραλιστές 185, 298, 376-379, 385, 411, 431, 433, 435, 484, 650· στίς Ήνωμένες Πολιτείες 663, 669-670
 Φέκετι της Γκαλάντας, κόμης 210
 Φελιπώ Άντουάν Λέ Πικάρ ντε (Antoine Le Picard de Phelippeaux) 559
 Φέλντκιρχ (Feldkirch) 576
 Φέλλερ (Feller), ίησουίτης 216
 Φένλο (Venlo) 492
 φεουδαρχία 94, 203, 614-615· «νέα φεουδαρχία» 203
- Φερδινάνδος Δ', βασιλιάς της Νεάπολης 313, 338, 578
 Φερράρα 526
 Φερριέρ ντε Μαρσαί Σάρλ Έλί, μαρκήσιος (Charles Élie de Ferrières de Marsay) 611
 Φερρϋ (Ferry), έντεταλμένος αντιπρόσωπος της Συνέλευσης 441
 Φέρσεν *Άξελ ντε (Axel de Fersen), Σουηδός κόμης 220, 233, 245, 281
 Φερών Ζάν Μπερτράν (Jean Bertrand Féraud) 484
 Φιγκέρες (Figuéres) 465
 *φιδεϊσμός 77, 652
 Φιλαδέλφεια 104
 Φιλιπίνες 30
 Φίλιππος, δούκας της Όρλεάνης (Louis Philippe Joseph duc d'Orléans) 118, 122, 145, 146, 157, 160, 163, 234, 235, 241, 301, 585· *Ορλεανιστές 145, 416· βλ. και Φίλιππος-Ίσότητα
 Φίλιππος-Ίσότητα (Philippe-Égalité) 301, 368, 392· βλ. και Φίλιππος, δούκας της Όρλεάνης
 Φιλιπώ Πιέρ Νικολά (Pierre Nicolas Philippeaux) 369, 386, 409, 411, 412
 Φίλλιπ *Άρθουρ (Arthur Phillip), Βρετανός ναύαρχος 696
Φιλολογική γαζέτα της Ίένας 217
Φιλοσοφικό δεκαήμερο, Τό, όργανο των *Ίδεολόγων 593, 651
 φιλόσοφοι 23, 72-83, 85, 90, 172, 194, 629
Φίλος του βασιλιά, Ό, έφημερίδα 168
Φίλος του λαού, Ό, έφημερίδα 157, 202, 204· βλ. και Μαρά
 Φινιστέρ (Finistère): Διαμέρισμα 371, 377· τμήμα του 356
 Φιοϋμε (Fiume) 682
 Φιτζέραλντ (Fitzgerald), Ίρλανδός πολιτικός 213, 553
 Φιτζουίλλιαμ (Fitzwilliam), Ίρλανδός πολιτικός 349
 Φίχτε Γιόχαν Γκότλνιπ (Johann Gottlieb Fichte), Γερμανός φιλόσοφος 211, 345, 663, 666, 672, 673, 678· έργα: *Τό δόγμα της έπιστήμης* 678· *Έκκληση προς τους ήγεμόνες ύπέρ της διεκδίκησης της έλευθερίας της σκέψης* 672· *Θεμέλια του φυσικού δικαίου σύμφωνα με τις άρχές της θεωρίας της έπιστήμης* 673· *Συνεισφορά προορισμένη να έπανορθώσει την κρίση του κοινού για τη Γαλλική Έπανάσταση* 672

ΓΕΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

- Φλάνδρα 40, 127, 150, 157, 198, 454, 460, 492· κόμης της 305· σύνταγμα της 158
- Φλάξιμαν Τζόν (John Flaxman), Ἕλληνας γλύπτης 84
- Φλερύς (Fleurus) 330, 339, 439, 464
- Φλεσσέλ Ζακ ντε (Jacques de Flesselles) 148
- «Φλορεαλικὸς» 547, 582
- Φλόριδα 21, 695
- Φλοριδαμπλάνκα δὸν Φρανσίσκο Ἄντονιο Μοϊνίνο, κόμης (Don Francisco Antonio Moñino Florida-blanca) 219, 221, 237, 253
- «φόβος»: 66, 142, 145, 170, 262, 367, 372· «κοινωνικός φόβος» 546· «Μεγάλος Φόβος» 145, 146, 151-153, 234, 427
- Φονμπρύν, ἀβὰς ντε (abbé de Fontbrune) 220
- Φοντανές Λουί ντε (Louis de Fontanes), Γάλλος ποιητὴς καὶ κριτικὸς 652
- Φοντεναί (Fontenay), μεγάλῃμπορος τῆς Ρουένης 686
- Φοντεναί-λὲ-Κόντ (Fontenay-le-Comte), κομόπολη τῆς Βανδέας 366
- Φόξ Τσάρλς Τζαίμς (Charles James Fox), Ἕλληνας πολιτικὸς 98, 213, 216, 226, 309, 311, 312, 339, 346, 552, 663, 682
- Φόραρλμπεργκ (Vorarlberg) 576, 589
- φόροι, εἰσφορές: 180, 182, 185-186, 637-640· *ἀλατος 63, 151, 185, 190, 202· ἄμμεσοι 185, 638-639· ἔγγειος ἰδιοκτησίας, ἀκίνητης περιουσίας 94, 185, 186, 481, 637, 638· *ἔγγειος φορολογία 63, 116, 143· ἔμμεσοι 185, 616, 639· θυρῶν καὶ παραθύρων 638· πατριωτικὸς 186· τῶν *εἰκοστῶν 63, 116· κεφαλικὸς 63, 89, 116
- φορολόγηση: πρὶν ἀπὸ τὴν Ἐπανάσταση 35, 128· πρὶν ἀπὸ τὴν 9ῃ Θερινῷ 141, 257, 271, 290, 297, 351, 353, 354, 360, 362, 368, 370, 381, 382, 387, 389, 392-393, 396-398, 440, 442, 473· μετὰ τὴν 9ῃ Θερινῷ 496, 550, 638
- Φόρστερ Γκέοργκ (Georg Forster), Γερμανὸς ἐξερευνητὴς καὶ ἐπιστήμονας 210, 306, 380, 673
- Φότσανυ (Foczany) 229
- Φουεντερράμπια (Fuenterrabia) 464
- Φουκιέ-Τενβίλ Ἄντουάν (Antoine Fouquier-Tinville) 368, 392, 482, 483
- Φουλλόν ντε Ντουαί (Fouillon de Douai) 148
- Φουρβιέρ (Fourvière) 406
- Φουρκρού Ἄντουάν Φρανσουά, κόμης ντε (Antoine François de Fourcroy), Γάλλος χημικὸς καὶ πολιτικὸς 439
- Φουσσέ Ζοζέφ (Joseph Fouché): πρὶν ἀπὸ τὴν 9ῃ Θερινῷ 294, 394, 395, 399, 406, 411, 413, 426, 434, 467, 468· μετὰ τὴν 9ῃ Θερινῷ 495, 567, 586, 594
- Φραγκίσκος Β', αὐτοκράτορας τῆς Ἁγίας Ρωμαϊκῆς Αὐτοκρατορίας τοῦ Γερμανικοῦ ἔθνους 248, 253, 274, 276, 281, 323, 329, 338, 667, 682
- Φραγκονάρ Ζὰν Ὁνορέ (Jean Honoré Fragonard), Γάλλος ζωγράφος 84, 658
- Φραγκονία 489
- Φραγκλίνος Βενιαμίν (Benjamin Franklin), Ἄμερικανὸς πολιτικὸς, ἐφευρέτης, συγγραφέας 72, 102, 104
- Φραγκούρητ 34, 37, 101, 274, 276, 277, 286, 304, 341, 530, 689, 690
- Φράμπουργκ (Freibourg) 208
- Φραισβίλλερ (Froeschwiller) 405
- Φρανκαστέλ (Francastel), ἐντεταλμένος ἀντιπρόσωπος τῆς Συνέλευσης 407
- Φρανσουά ντε Νεσατώ Νικολά Λουί (Nicolas Louis François de Neufchâteau) 544, 546, 547, 550, 567, 580, 635
- Φράνυ (Frey), Ἑβραῖοι Μοραβοὶ ἀδελφοὶ 402, 413
- Φράνταγκ (Freitag), ἀντίπαλος τοῦ Οὐσάρ 405
- Φρεβάν (Frévent) 432
- Φρεζύς (Fréjus) 127, 589, 592
- Φρειδερίκος Β' ὁ Μέγας, βασιλιάς τῆς Πρωσίας 78, 89, 90, 92-95, 110, 278-280, 340, 572, 688
- Φρειδερίκος-Γουλιέλμος Β', βασιλιάς τῆς Πρωσίας 90, 93, 95, 218, 221, 222, 225, 227, 228, 230, 231, 237, 238, 247, 248, 250 σημ., 276, 277, 279, 281, 287, 317, 321-324, 329, 330, 338, 341, 489-492, 666
- Φρειδερίκος-Γουλιέλμος Γ', βασιλιάς τῆς Πρωσίας 571, 666, 668, 687
- Φρειδερίκος, δούκας τῆς Ὑόρκης 326, 328, 330, 339, 404, 578, 589
- Φρεμανζέ (Frémanger), Ὁρεινὸς πολιτικὸς 394
- Φρερόν Στανισλάς Λουί Μαρι (Stanislas Louis Marie Fréron): πρὶν ἀπὸ τὴν 9ῃ Θερινῷ 394, 395, 406, 411, 434· μετὰ τὴν 9ῃ Θερινῷ 418, 476-478, 497
- Φριουλι (Friuli) 529
- Φρισία 53
- Φρομάν (Froment), διοικητὴς τῆς Νίμ 169
- Φυλλάδιο τοῦ καλλιερρητῆ, Τό 454

ΓΕΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

- Φύρν (Furnes) 254
 Φύρστενμπεργκ (Fürstenberg), έμπνευστής τής ό-
 μάδας «Άγία Οίκογένεια» 681
 φυσιοκράτες 48, 73, 75, 76
 Φωριέλ Κλώντ (Claude Fauriel), Γάλλος ιστορικός
 και φιλόλογος 652
 Φωσέ Κλώντ, άβάς (abbé Claude Fauchet), ίδρυτής
 του *Κοινωνικού Κύκλου 202
 Φωσινύ (Faucigny) 328
 Φώτα, Διαφωτισμός (φιλοσοφία) 26, 60, 102, 210,
 294, 345, 421
- Vindiciae Gallicae*, βλ. Μάκιντος
- Wat-Tyler*, βλ. Σάουδν
 water-frame 43, 693, 694
- Χάγη 229, 311, 329, 540, 561· Συνθήκη τής 492,
 519, 531
 Χάιλαντς (Highlands), Σκωτία 43
 Χαίλντερλιν Φρήντριχ (Friedrich Hölderlin), Γερ-
 μανός ποιητής 674
 Χαϊνότσν (Hajnoczy), Ούγγρος συγγραφέας 210
 Χαϊντεραμπάντ 20, 697
 Χάλλε (Halle) 77
 Χάμαν Γιόχαν Γκέοργκ (Johann Georg Hamann),
 Γερμανός φιλόσοφος και συγγραφέας 70
 Χάμιλτον Άλεξάντερ (Alexander Hamilton), Άμε-
 ρικανός πολιτικός 104, 105, 336, 669, 670
 Χάμιλτον Έμμα Λάουν, Λαίδη (Lady Emma Lyon
 Hamilton), σύζυγος του Άγγλου πρεσβευτή
 στη Νεάπολη 558
 Χανάου (Hanau) 93
 Χανσεατικοί, χανσεατικά λιμάνια και πόλεις 34,
 101, 556, 686, 689
 Χάου Ρίτσαρντ (Richard Howe), Άγγλος ναύαρχος
 320, 332, 333, 465
 Χάουγκβιτς (Haugwitz), Πρώσος πρεσβευτής 277,
 286, 287, 322, 329, 489
 Χάουσα, Άφρική 29
 Χάρνιερ (Harnier), Πρώσος διπλωμάτης 491
 Χάρντενμπεργκ Κάρλ Άουγκουστ, πρίγκιπας φόν
 (Karl August von Hardenberg), Πρώσος πολι-
 τικός 489, 491, 493, 494, 498, 668, 679
- Χάρντν Τόμας (Thomas Hardy), Λονδρέζος τσαγ-
 κάρης, ίδρυτής τής Έταιρείας Άλληλογρα-
 φίας του Λονδίνου 308, 310, 346, 347
 Χάσσενφρατς (Hassenfratz), όργανωτής βιομηχα-
 νίας όπλων 439
 Χάυντν Γιόζεφ (Joseph Haydn), Αύστριακός συν-
 θέτης 84, 679· έργα: Άποχές, Δημιουργία 679
 Χέγκελ Γκέοργκ Βίλχελμ Φρήντριχ (Georg
 Wilhelm Friedrich), Γερμανός φιλόσοφος 672
 Χέιστινγκς Ουόρρεν (Warren Hastings) 20, 23
 Χέλντερ (Helder) 589
 Χέμνιτς (Chemnitz) 49, 694
 Χέμστερχους Φράντς (Franz Hemsterhuis), Όλλαν-
 δός φιλόσοφος και θεωρητικός τής τέχνης
 74
 Χέντς (Hentz), πολιτικός τής Βόρειας Γαλλίας
 395, 396
 Χερβούργο 251
 Χέρντερ Γιόχαν Γκότφρηντ (Johann Gottfried
 Herder), Γερμανός φιλόσοφος και συγγραφέας
 70, 76, 86, 210, 345, 672, 673· έργα: Άπιστολές
 για την πρόοδο τής άνθρωπότητας 673· Άδεις
 περι τής φιλοσοφίας τής ιστορίας 76
 Χέρσελ Ουίλλιαμ (William Herschell), Άγγλος ά-
 στρονόμος γερμανικής καταγωγής 72
 Χέρτσμπεργκ (Herzberg), Πρώσος πολιτικός 94,
 228-231
 Χιούμ Νταϊήβιντ (David Hume) Άγγλος φιλόσο-
 φος 76, 675
 Χιτοτσουμπάσι, άντιβασιλέας τής Άπωνας 31
 Χοβελλιάνος Γκασπάρ Μελτσόρ (Gaspar Melchor
 Jovellanos), Άσπανός πολιτικός και συγγρα-
 φέας 214, 219
 Χοενλόε-Κίρχμπεργκ (Hohenlohe-Kirchberg), Πρώ-
 σος στρατηγός 278, 280, 282
 Χοεντσόλλερν (Hohenzollern), γερμανική δυνα-
 στεία 95
 Χόθαμ (Hotham), Άγγλος ναύαρχος 331, 332
 Χοκουσάι, Άάπωνας ζωγράφος 31
 Χόλκροφτ (Holcroft), φίλος του Δαντόν 208
 Χόλσταϊν (Holstein) 50, 669, 681
 Χόμπς Τόμας (Thomas Hobbes), Άγγλος φιλόσο-
 φος 77
 Χόντσοότε (Hondschoote) 328, 391, 405, 460
 Χόουπ (Hope), Όλλανδός τραπεζίτης 37, 360
 Χόρν Τοϋκ (John Horne Tooke), Άγγλος πολιτικός
 213

ΓΕΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

- Χόρσλυ (Horsley), ἀγγλικανὸς ἐπίσκοπος 667
 Χότσε (Hotze), ὑπασπιστὴς τοῦ ἀρχιδούκα Καρόλου 588, 589
 Χουάν, κόλπος τοῦ 332
 Χουέ, ἡ Ἀπὼ Ἀνατολὴ 29
 Χοῦμπολτ Ἀλέξανδρος φὸν (Alexander von Humboldt), Γερμανὸς ἐπιστήμονας 675
 Χοῦμπολτ Γουλιέλμος φὸν (Wilhelm von Humboldt), Γερμανὸς λόγιος καὶ συγγραφέας 21, 22, 24, 207, 673, 674· ἔργο: *Δοκίμο περὶ τῶν ὁρίων τοῦ κράτους* 673
 Χούντ (Hood), ἡ Ἀγγλος ναύαρχος 326, 331, 332
 Χούντελιστ (Hudelst), Αὐστριακὸς πολιτικὸς 687
 Χόφμαν (Hoffmann), Βιεννέζος εἰδησεογράφος, συγγραφέας 217, 342, 345, 671
 χρηματιστήριον 36, 38, 381, 480· βλ. καὶ *τράπεζα Χρονικά*, ἔντυπο 165· βλ. καὶ *Καρρά Χρονικά τῆς θρησκείας*, περιοδικὸν 479, 653
Χρονικὸ τοῦ Παρισιοῦ, Τό, ἔντυπο 163· βλ. καὶ *Κοντορσέ «Χρυσὴ Νεολαία»* 477, 478, 486, 586
 χωρικοὶ 14, 33, 40, 62-64, 91-92, 151-153, 191, 351, 353, 375, 449, 452, 481, 482, 614-616
 χωρισμὸς κράτους καὶ Ἐκκλησίας 242, 628
 ψηφοφορία καθολικὴ 202, 265, 270, 375, 501
 ψωμί, ἀρτοποιία: 140, 141, 150, 157, 159, 360, 381, 392, 411, 445-446, 481, 482, 515, 694, 696· ἀμαλγάμωση τοῦ ψωμοῦ 337, 445· «ψωμί τῆς ἰσότητος» 445
 Ὠβέρνη 169, 170, 406
 Ὠζάρ (Augéard), ἐμπιστὸς τοῦ Κυρίου 169, 224
 Ὠζερά Σάρλ Πιέρ (Charles Pierre Augereau) 525, 535, 537, 538, 545, 594
 Ὠκλαντ (Auckland), ἡ Ἀγγλος διπλωμάτης 311
 Ὠλάρ (A. Aulard), Γάλλος ἱστορικὸς 174, 265 σημ.
 Ὠλστερ (Ulster), ἡ Ἰρλανδία 349
 Ὠμπρὸ Φρανσουά (François Aubry) 494
 Ὠσμάν (Hausmann), Γάλλος πολιτικὸς 529
 Ὠτέιγ (Auteuil), προάστιον τοῦ Παρισιοῦ 617
 Ὠτέν (Autun) 122, 198

Τὸ Εὔρετήριον τὸ συνέταξε ἡ ἐπιμελήτρια τῆς ἔκδοσης.